MÅNDAG

Nya Åland

3 NOVEMBER 2008 NR 256 PRIS 1,20 €

Häxkongress på godbyhotell

NÖJE. Häxor från Rumänien och Gölby sammanstrålade på Godby kongresshotell i lördags.

SIDAN 14

Hund blev påkörd på övergångsställe

NYHETER. På vägen över övergångsstället vid tekniska verken förstod hundägaren att bilisten inte tänkte bromsa in - men när han försökte dra undan hundarna var det för sent.

Bilisten körde på grand danoisen Dessie, som skadades så allvarligt att livet inte gick att rädda. Föraren skall ha stannat i vägkorsningen, stigit ut ur bilen och tittat bakåt - men sedan körde han vidare.

Hur kan någon göra så, undrar Dessies matte - som har svårt att förstå att bilisten inte såg att det fanns en människa med två stora hundar på övergångsstället.

Polisen ber nu bilisten eller vittnen som såg vad som hände att ta kontakt.

SIDAN 3

Dahlman fri från insidermisstanke

NYHETER. Åtalet mot **Johan Dahlman** om försök till missbruk av insiderställning har förkastats i Helsingfors hovrätt. Den friande domen kom i fredags.

Hovrätten konstaterade att köp av personaloptioner visserligen kan jämställas med att köpa aktier, men att Dahlman en vecka innan han köpte optionerna i Ålandsbanken i februari 2001 hade fått reda på att Handelsbanken, som hade visat intresse av att förvärva 90 procent av Ålandsbankens aktier, inte skulle komma över en så stor post.

Dahlman var vid den här tiden ordförande i ÅAB:s förvaltningsråd.

SIDAN 4

Dementerar inte rykte om ny klubb

SPORT. Det har ryktats länge. Och nu verkar det som om farhågorna besannats. **Jani Lyyski** är på väg bort från IFK Mariehamn.

–Jag kan inte dementera det ryktet, sa han till Nyans reporter under fredagens IFK-gala.

IFK:s klubbdirektör **Peter Mattsson** har inga kommentarer.

Jani Lyyski.

SIDAN 20

I diket med 1,84 promille

NYHETER. En man i en sportbil körde i diket på Svibyvägen sent på lördagskvällen. Blåsprovet visade 1,84 promille.

SIDAN 3

Våldtäktsförsök i Mariehamn

NYHETER. En kvinna har polisanmält att hon utsattes för ett våldtäktsförsök vid Lotsgatan i Mariehamn Ytternäs natten till lördagen.

SIDAN 4

Golf och miljö i Vårdöprojekt

NYHETER. I går kväll träffades markägare i Vårdöby, Lövö och Vargata i Vårdö för att diskutera en jättesatsning på golf och miljö där tanken är att EU ska involveras som finansiär. – Det här är stort, säger primus motor **Jarl Danielsson**.

SIDAN 11

Oppositionen i budgetmöte

NYHETER. I dag möts de fyra oppositionspartierna för att se om de kan hitta en gemensam linje när regeringens budgetförslag för 2009 kommer till lagtinget nästa vecka.

Och det finns områden där de obundna, Frisinnad samverkan, Ålands framtid och socialdemokraterna kan enas.

SIDAN 16

Miljövän. Harry Lindqvist har konstruerat en pump som syresätter Östersjöns bottnar. Ute i Stackskärsfjärden testas pumpen, och på en flytbrygga samlas mätresultat in. Foto: JONAS EDSVIK

Harry ger Östersjön hjärt- och lungräddning

NYHETER. **Harry Lindqvist** från Lemland har uppfunnit en syresättningspump för syrefattiga djupgropar i Östersjön.

Pumpen, som drivs av vågenergi, testas som bäst i Stackskärsfjärden, och resultaten är positiva. Hittills har syrehalten på tolv meters djup ökat med två till tre procent.

– Vi ser att mekaniken fungerar. Det här är ett tekniskt test, det biologiska kommer senare, säger **Lennart Joelsson**, vd för Ålands utvecklings ab, som också deltar i projektet.

Förhoppningen är att man framöver ska kunna sjösätta en fullskaleanläggning för att analysera hur miljön påverkas av pumparna. I en sådan anläggning skulle flera pumpar med olika dimensioner användas.

SIDAN 5

8 kultur

Doris ”Doddo” Ingman blev överlägsen vinnare i årets Poetry Slam.

9 kultur

Författaren **Claes-Göran Wetterholm** på väg till Åland för att berätta om Titanic.

13 reportage

Lenita Kjäll från Sviby tände ett ljus i Jomala kyrka på alla helgons dag.

åland 24 ikväll

I barnprogrammet Påfågel är det Fritt fram på scenen.

tak ALLT UNDER golv

KAKELUGNAR,TÄLJSTENSSPISAR & KAMINER

Stort urval från Uunisepät, Tulikivi, Scan och Jötul

TFN *28 011, BUTIKEN 28 170, FÄRGER 28 215, BYGGLAGRET 28 174
ÖPPET: VARD. 8-17, TORSD. 8-19, (Bygglagret 8-17), LÖRD. 9-14

BYGG VARUHUSET www.byggvaruhuset.ax

Snurrfåtölj i skinn med pall
279€

TILLFÄLLET
-du inte får missa

Reclinerfåtölj med vibration
495€

Hej, jag har köpt upp ett stort parti soffgrupper i tyg, micro, Buffalo och skinn (prototyper) 3+2 som ska kosta 1.100-2.400€

Sally 3+2

Blond 3+2

Corso 3+2

Lima 3+2

Miami 3+2

Burma 3+2

Massor med modeller 3+2
för endast 695 €
oavsett normalpris (ca 1.100€-2.400€) (OBS! endast 1 st ex./modell)

Texas 3+2

Ohio 3+2

Tiger 3+2

Marilyn 3+2

Relax 3+2

Lilly 3+2

Hämtpris OBS! Vi levererar inte dessa grupper ,du kan låna bil gratis, gruppen ska bort av utrymmesskäl.

OBS! Ny adress och nytt utseende

TILLFÄLLET – ett företag i Nordiska Tjänster AB

VI HAR ÖPPET-NÄR DU ÄR LEDIG!
Vardagar 10-19. Lördag Söndag 11-16 tel. 17 570 fax 17 581
Lövuddsvägen, Möckelö (vid flygfältsrondellen)

Området för parkering med p-skiva i centrum utvidgas i dag. Skivan ska vara i rutan när parkerar till exempel invid Viking line eller Mininmarket.
Foto: STEFAN ÖHBERG

Mer p-skiva på Storagatan

■ Från och med måndag utvidgas området i centrala Mariehamn där det krävs parkeringsskiva, p-skiva. Den nya sträckan är Storagatans södra sida, från Ålandsvägen till Torggatan.

Gatubyggmästare **Bo Hoffman** vid tekniska verken berättar att man genom p-skivorna ska öka omsättningen av bilar som står parkerade längs Storagatan, vilket är gynnsamt bland annat för de kontor och butiker som finns längs Storagatan.

Krav på p-skivor vid parkering i centrala Mariehamn infördes i juni 2007. Skivan ska ligga väl synlig i bilens framruta. På berörda parkeringar får man sedan stå maximalt två timmar. (ab)

Seglare omkom i hårt väder

■ En finsk medborgare omkom i ett sjödrama utanför Gotland i torsdags kväll.

Fem personer var då på väg i en segelbåt från Mariehamn mot Ystad i hårt väder. Höga vågor sköljde över båten och en av personerna föll i vattnet.

Kraftig sjögång försvårade räddningsarbetet och först efter att ha legat i vattnet i en och halv timma fick de upp mannen. Men hans liv gick då inte att rädda.

Den omkomna mannen är enligt sjöräddningen i Åbo hemmahörande i Helsingfors, och sällskapet stannade till i Mariehamn på vägen från Helsingfors till Sverige. (mn)

ÅHS behöver tilläggspengar

■ ÅHS kan komma att överskrida sin kostnadsbudget för 2008 med cirka 700.000 euro och intäktssidan med cirka 250.000, men ÅHS styrelse meddelar nu landskapet att man eventuellt behöver tilläggsmedel.

Styrelse har godkänt det förslag till avgiftsstadga för 2009 som arbetsgruppen lagt fram.

Gun-Mari Lindholm föreslog två ändringar, som båda röstades ner. Dels ville hon inte höja kostnadstaket för 19- till 65-åringar från 300 till 350 euro, utan hålla det kvar på den nuvarande nivån.

Höjningen för pensionärer och sjukpensionärer från 125 till 180 euro ville Lindholm begränsa till 150 euro.

Styrelsen tillsätter en arbetsgrupp för att se på Medimars initiativ om att ÅHS skall köpa magnetröntgentjänster och företagshälsovård av företaget.

Om arbetsgruppen kommer fram till att förslaget är intressant kan det bli en offertrunda.

– Vi kan inte vända oss bara till Medimar, säger styrelseordförande **Torbjörn Björkman**. (pd)

Deras hund blev överkörd på övergångsstället

Bilisten åkte vidare – Dessie dog

Olycksplatsen. En man var på väg över övergångsstället vid tekniska verken när en bilist körde över en av de två hundar han hade med sig. Bilen på bilden har inget med olyckan att göra.

Hur kan någon köra på en hund på ett övergångsställe så att den blir dödligt skadad – och sedan åka vidare som om inget hänt?

Det undrar Elisabet Glad och Jimmy Welander efter att en bilist kört på deras grand danois Dessie vid tekniska verken.

Nu vill polisen ha allmänhetens hjälp för att hitta föraren.

Stor ras. Så här stor är en grand danois när den sträcker på sig.

Paret som bor på Klintvägen har haft två grand danois-hundar, Dessie och Chakita, som de tagit ut på promenader varje dag.

Vid 17.40-tiden på fredagskvällen var Jimmy Welander ute med hundarna. Vid tekniska verken gick han över övergångsstället från Elverksgatan till Klintvägen när han såg en bil som närmade sig från stadshållet.

När han anade att bilisten inte tänkte stanna försökte han dra hundarna till sig. Chakita klarade sig, men Dessie hann inte komma ur vägen och bilen körde på hennes bakdel.

Kan inte förstå

Elisabet Glad har svårt att förstå att bilisten inte såg att det fanns en människa och två stora hundar på övergångsstället.

Vittnen har berättat att föraren stannade vid vägkanten och steg ut ur bilen. Men sedan skall han ha satt sig i bilen igen och kört vidare utan ett ord. Vad det var för sorts bil, eller vilket registernummer den hade, kan inget av vittnena med säkerhet säga.

– Kanske blev de så chockade, säger polisen som utreder ärendet.

Korsningen är upplyst, men vägbanan var blöt och det skall ha varit dålig sikt och mycket trafik längs längs utfarten vid den tiden.

Hittat spår

Polisen har hittat några spår, ett stötfångarhörn och delar av ett lyktglas som blev kvar på olycksplatsen. Om det räcker för att hitta föraren vet polisen inte.

Därför ber man föraren, eller andra personer som kan ha iakttagelser från olyckan, att ta kontakt. Telefonnumret till polisen är 527100.

Dessie fördes till veterinär direkt efter olyckan men hon hade så svåra inre blödningar att livet inte gick att rädda.

PATRIK DAHLBLOM
patrik.dahlblom@nyan.ax

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax

Varför? Jimmy Welander och Elisabet Glad kan inte förstå varför bilisten som körde över deras grand danois Dessie kunde köra vidare. Dessies kusin Chakita som var med på promenaden klarade sig utan skador.

Sportbil i diket vid Svibyvägen

1,84 promille.

Det blåste mannen som körde den här bilen i diket på Svibyvägen sent på lördagskvällen.

Polisen har ännu inte förhört föraren så man vet inte hur fort han körde.

Däcksspåren i gräset vid Svibyvägen tyder på att föraren kom norrifrån och körde av vägen där gång- och cykelbanan börjar, och att han sedan åkte ner i diket på banans västra sida.

Polisen fick larmet från alarmcentralen kvart före elva på lördagskvällen. Då hade föraren förts till sjukhuset i ambulans. Några allvarliga skador hade han inte.

Polisen tog blodprov och kunde konstatera att han hade 1,84 promille i utandningsluften.

Rattfull två gånger

Polisen rapporterar om flera rattfyllerier under veckoslutet.

Halv två-tiden på natten till söndagen fick man en anmälan om att en man höll på att dra upp en bil ur diket med en annan bil i Dalkarby. Mannen, som hade 1,15 promille i utandningsluften, hade kört i diket med en skåpbil och försökte sedan dra upp den med en lastbil som fanns i närheten.

I och med att han satte sig i ett annat fordon efter dikeskörningen kan han komma att åtalas för två skilda rattfylleribrott.

Vid lunchtid på söndagen kontrollerade polisen en bilist som körde 69 kilometer i timmen på 30-sträckan vid Nabben. Bilisten hade 0,55 promille i utandningsluften.

Och på Herrövägen i Lemland körde en bilist av vägen sent på fredagskvällen med en promille i utandningsluften Bilen fick plåtskador.

PATRIK DAHLBLOM
patrik.dahlblom@nyan.ax

Här slutade fyllefärden. Sportbilen låg kvar i diket vid gång- och cykelbanan ännu på söndagseftermiddagen.
Foto: PATRIK DAHLBLOM

Helsingfors hovrätt anser att han inte var i insiderställning

Dahlman friad i högre instans

Friad. Hovrätten kom fram till att Johan Dahlman inte var i insiderställning när han köpte personaloptioner i Ålandsbanken den 13 februari 2001. En vecka tidigare framglck det enligt hovrätten att Handelsbanken inte skulle komma över 90 procent av aktierna i Ålandsbanken där Dahlman vid den här tiden var förvaltningsrådsordförande.
Arkivfoto: FREDRIK TÖRNROOS

Johan Dahlman har friats från misstankar om försök till missbruk av insiderställning också i Helsingfors hovrätt.

Hovrätten kom fram till att Dahlman kände till att det inte skulle bli någon affär med Handelsbanken när han köpte personaloptioner i Ålandsbanken.

En utdragen juridisk process har nu kunnat biläggas efter snart åtta år. **Johan Dahlman**, förvaltningsrådsordförande i Ålandsbankens förvaltningsråd 2001, har nu friats i både Helsingfors tingsrätt och hovrätt.

Hovrätten delar in sitt utslag i två delar.

■ **Försök att förvärva värdepapper som är föremål för offentlig handel.**

Dahlman köpte personaloptioner i Ålandsbanken den 13 februari 2001. Personaloptionerna gav teckningsrätterna till aktier, och användandet av teckningsrätten skulle ha varit lönsam ifall Handelsbanken skulle ha lagt ett bud på aktierna i Ålandsbanken.

Hovrätten finner att det är klart att köp av optioner i regel sker med syftet att senare teckna aktier, och likaså att det är klart att köparen fattat beslut om aktieteckning redan vid förvärvet av optionerna. Därför utgjorde inte köpet av personaloptioner i stället för aktier inte i sig något hinder för åtalsrubriken försök till missbruk av insiderinformation.

Visste om köpinvit

■ **Påstådd insiderinformation.**

Enligt åtalet hade Dahlman vid optionsförvärvet varit medveten om att Handelsbanken hade kommit med ett förslag att köpa 90 procent av Ålandsbankens aktier och att han också kände till att förhandlingar förts mellan bankerna. Därför tog hovrätten ställning till om den information som Dahlman haft när han köpte personaloptionerna kan ha varit av insiderkaraktär.

Hovrätten hänvisar till en dom i Högsta domstolen 2006 då den åtalade hade haft kännedom om att ett bolag haft konkreta planer på att förvärva aktier i ett annat bolag och anbud om att inleda förhandlingar hade gjorts. Enligt hovrätten rörde det sig om insiderinformation i det fallet.

Inga befogenheter

Vittnena **Carl Axel Olsson** och **Lars Grönstedt** från Handelsbanken berättade för hovrätten att Olsson i egenskap av regionchef hade kontaktat vissa storägare i Ålandsbanken för att utreda deras inställning till en eventuell försäljning, men att han inte haft befogenheter att inleda regelrätta förhandlingar.

Av deras berättelser framgick att det på mötet den 22 januari 2001 i Handelsbanken hade blivit klart att köpintresset föll på att Ålandsbankens aktier var relativt dyra, men det var oklart om Handelsbankens ställningstagande hade förmedlats till Dahlman före optionsköpet. Olsson kom inte ihåg detta i hovrättsförhandlingen, men uteslöt inte att så hade varit fallet.

Folke Husell, ÅAB-chef vid den här tiden, berättade inför hovrätten att hans intryck var att Ålandsbanken var i stort sett såld vid mötet den 22 januari, men eftersom han inte hade varit närvarande vid de två tidigare mötena med storägarna den 8 och 11 januari så gavs hans berättelse ingen avgörande betydelse.

Av Dahlmans, **Trygve Erikssons** och **Henrik Kuningas** berättelser framgick att det på mötet den 7 februari, det vill säga en knapp vecka innan Dahlman köpte optionerna, hade stått klart att de två, som kontrollerade 14 procent av ÅAB-aktierna, inte skulle sälja. Hovrättens slutsats är alltså att Dahlman inte drog nytta av den information han hade när han köpte optionerna.

Hovrätten fastställde tingsrättens beslut om rättegångskostnaderna, 70.000 euro var till Dahlman och Carlson. Staten ska dessutom betala ytterligare 48.000 euro för Dahlmans rättegångskostnader i hovrätten.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Sex kandidater till ÅHS chefspost

■Sex kandidater till posten som ÅHS förvaltningschef skall kallas till intervjuer.

Av dem skall två eller tre sedan testas av rekryteringsbolaget Mercuri urval. Det har ÅHS-styrelsen bestämt.

Elva personer har sökt chefsjobbet som blir ledigt när den nuvarande chefen **Björn-Olof Ehrnström** slutar vid årsskiftet.

Av dessa tänker styrelsens rekryteringsgrupp intervjua sex:

Olle Gull, Vasa, **Margareta Bondestam**, nuvarande chefläkare vid ÅHS, **Tomas Lundberg**, jurist och tidigare socialchef i landskapet, **Michael Höysti**, Åbo, **Tom Axberg**, stadsdirektör i Hangö och tidigare kommunsekreterare i Brändö, och **Marianne Laiberg**, Göteborg.

Följande steg blir att låta Mercuri Urval göra djupintervjuer och lämplighetstester med två eller tre av kandidaterna.

–ÅHS anlitade dem när vi anställde Björn-Olof Ehrnström också, säger styrelseordföranden **Torbjörn Björkman.**

Vem som får jobbet kan bli klart inom en månad.

Bland de elva som sökt jobbet fanns den tidigare ÅHS-chefen **Kjell Allberg**. (pd)

Nyval i riks-DUV

■**Nils Torvalds** från Helsingfors är ny ordförande för riksorganisationen Förbundet de utvecklingstördas väl, FDUV. Han valdes enhälligt då drygt 210 medlemmar från hela Svenskfinland samlades i Vasa under veckoslutet, den 25–26 oktober.

Två ålänningar valdes in i styrelsen. Det är **Susan Enberg** och **Ulrica Sund**, både med hemort Mariehamn.

På kongressen diskuterade även ett namnbyte för förbundet, men eftersom enighet inte kunde nås remitterades ärendet. Det berättar förbundet i ett pressmeddelande.

Förbundet De Utvecklingstördas Väl rf är en riksomfattande intresseorganisation som arbetar för svenskspråkiga barn, ungdomar och vuxna med utvecklingsstörning och deras anhöriga. Åland har en egen lokalförening, DUV. (ab)

Pub-pengar till barnen

■**Håkan Helén**, innehavare till Pub Ettan i Mariehamn, har skänkt ytterligare en omgång av kundernas dricks till välgörande ändamål. Det blev jämnt 500 euro som samlats in under de senaste fyra månaderna.

–Pengarna går till Rädda barnen. Jag tänkte mig att det skulle bli julklappar till barn på Åland. men barnens eget önskemål var att familjerna skulle få mat i stället.

Rörande, tycker han.

Näst år är det tionde året som puben skänker bort pengar. (ao)

Inte bara simhallen

■En komplettering till torsdagens ledare. Driftsminuset för idrottscentret i Godby gäller inte enbart simhallen. Centret omfattar också stora Godbyhallen, tennisbanor, gym, vandrarhem med mera. Själva simhallen väntas gå cirka 240.000 euro back i år. (ht)

Polisen utreder våldtäktsförsök

En kvinna utsattes för ett våldtäktsförsök vid Lotsgatan i Mariehamn Ytternäs natten till lördagen.

Polisen spärrade på lördagen av en del av vägen och letade efter spår i skogspartiet söder om Lotsgatan.

Kvinnan skall ha blivit överfallen mellan klockan fyra och halv sex-tiden på morgonen av en man som kan ha följt efter henne längs vägen.

En bilist som körde förbi på Lotsgatan upptäckte kvinnan och körde henne till polisen. Hon fördes sedan till sjukhuset för kontroll. Polisen kunde i går inte uttala sig om eventuella spår efter gärningsmannen. (pd)

Här hände det. Den här biten av Lotsgatan spärrades av på lördagen när polisen sökte efter ledtrådar efter våldtäktsförsöket.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Uppfinnare. Harry Lindqvist har uppfunnit en pump som syresätter vattnet i djupa gropar på Östersjöns botten. Mitt ute i Stackskärsfjärden testas anläggningen nu.

Harrys uppfinning kan hjälpa Östersjön

Harry Lindqvist från Lemland har uppfunnit en syresättningspump för syrefattiga djupgropar i Östersjön.

Just nu testas mekaniken, och om man lyckas hitta finansiärer blir det troligtvis större anläggningar framöver.

Räddningskryssaren Paf saktar in mitt på Stackskärsfjärden. Föröver guppar en liten flytbrygga och bredvid den sticker mynningen av ett rör upp bland vågorna. Det ser inte mycket ut för världen, men anordningen är en räddare i nöden för Östersjön.

Det är Harry Lindqvist från Lemland som uppfunnit pumpen. I samarbete med Ålands utvecklings ab genomför han nu ett projekt där man testar pumpen i verkligheten. Företaget heter Stacko ab och produkten man testar är till för att syresätta Östersjöns syrefattiga djupgropar.

– Pumpen har legat i sjön i ungefär en månad nu. Jag ville se om det skulle fungera fast man gjorde pumpen på allra enklaste sätt, och det visar det sig att det gör, säger Harry Lindqvist.

Syrepumpen. Genom röret, som är tolv meter långt och 200 millimeter brett, pumpas syrerikt vatten ner på bestämt djup. Allt fungerar med hjälp av vågenergi.

Mätintrument. Avancerade analysinstrument mäter syrehalt och flödesmängd var tionde minut. Via internet och 3G-nätet kan man hålla koll på värdena.

Vd. Ålands utvecklings abs vd Lennart Joelsson har stor erfarenhet inom vatten och avlopp och nappade snabbt på Lindqvists pumpidé.

Miljövän

Harry Lindqvist har ett förflutet som maskinmästare och lärare i pumpteknik på Sjömansskolan. Erfarenhet på området har han alltså gott om, och därtill ett brinnande intresse för miljön.

– Miljöfrågor ligger mig varmt om hjärtat, jag var till exempel med när vindkraftverken planerades, säger han.

Nu hoppas Harry Lindqvist att hans nya uppfinning ska kunna hjälpa Östersjön. Att tekniken fungerar, det kan man konstatera, och nu är det dags för biologerna att säga sitt. Pumpen behöver också testas i områden där det finns syrefattiga gropar.

– Tyvärr är vattnet redan bra här. Pumpen ökar syrehalten med två till tre procent, men det är rätt så friskt vatten på djupet redan. Man behöver testa den där vattnet är sämre.

Mätteknik

Pumpen som testas i Stackskärsfjärden pumpar ungefär 300 kubikmeter vatten per dag. Röret som vattnet pumpas genom är 12 meter långt och 200 millimeter brett. Mekaniken drivs uteslutande av vågkraft. Syrerikt vatten från ytan pumpas ner till en förvald nivå.

Under testperioden mäts vattnets syrehalt och flödesmängden. Var tionde minut registreras resultaten och man kan följa dem kontinuerligt med hjälp av 3G-nätet och internet. Tekniken får ström via solceller, men under molniga dagar får Harry Lindqvist köra ut med batterier till flotten.

Bakom datatekniken står företaget Dotnich Ab.

– Vi stötte på vissa problem i början, men efter att vi hade ut en man för att ställa in allting har det fungerat bra, säger Dotnich Abs vd **Charles Kiviö**.

Fler pumpar

Nästa steg i projektet blir att sjösätta fler pumpar.

– Vi vill testa fem till sex pumpar med olika dimensioner. Men för att det ska gå krävs finansiering, säger **Lennart Joelsson**, vd på Ålands utvecklings ab.

Om en sådan fullskaleanläggning sjösätts kan man med hjälp av den också analysera pumparnas miljöpåverkan.

– Då får miljövårdsbyrån utse en plats där en sådan här anläggning behövs, så får man testa den där, säger Joelsson.

Han hoppas nu att det finns finansiärer och politisk vilja för att driva projektet vidare.

– Ett sådant här projekt kostar massvis, och då är det ju bra att vi redan innan man investerar kan visa att tekniken fungerar. Man kan säga att det är mycket verkstad och lite snack vi sysslar med.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax

Solenergi. Mätinstrumenten får ström med hjälp av solpaneler, men på molniga dagar som denna får Harry rycka ut med extra batterier.

Stort intresse för miljövänlig energi

■Drygt 70 personer kom till Självstyrelsegården i tisdags för att lyssna och ställa frågor till landskapets tjänstemän om vilka energiformer som landskapsregeringen stöder. Främst var det egnahemsägare på plats som ville veta vilka åtgärder som prioriteras på Åland för att få ner utsläppen vid uppvärmning av husen, och hur och om man kan söka bidrag.

Det framgick också att pensionärer, förutom det vanliga konverteringsstödet, kan ha rätt till ett extra inkomstrelaterat stöd för att kunna byta energiform. Detta för att landskapsregeringen vill hjälpa de äldre att fortsätta kunna bo hemma .

Initiativtagare till informationsträffen var Arbetarnas bildningsförbund. (mn)

Ny manual om internflyktingar

■En ny och omfattande manual om internflyktingar skriven av **Rhodri C.Williams**, gästforskare vid Ålands fredsinstitut, lanserades i mitten av oktober vid en konferens som hölls i Oslo med anledning av tioårsdagen av FN:s vägledande principer gällande internflyktingar.

”Manualen är riktad till nationella myndigheter och ger råd om hur man bäst anpassar lagstiftning och politik för att kunna skydda och hjälpa internflyktingar i sina länder. ” skriver fredsinstitutet i ett pressmeddelande, där man även berättar att manualen till stora delar bygger på erfarenheter från ett tjugotal länder som redan implementerat lagar och politik gällande internflyktingar. (ab)

Jomalas eftis kan flyttas

■Jomala kommun ska utreda om eftisverksamheten bör flyttas från social- till fritidsnämnden.

Det som behöver undersökas är kostnadsverkan på respektive nämnds budget, förändringens inverkan på personal och lokaler samt hur eftisverksamheten kunde läggas upp och eventuellt samordnas med övrig verksamhet om omorganisationen skulle genomföras. Kommunstyrelsen har beslutat att begära in socialnämndens, skolnämndens och fritidsnämndens utlåtande i frågan. (ml)

Upphandlingsregler fastställdes

■**FINSTRÖM.** Kommunfullmäktige fastställde upphandlingsregler för kommunen vid mötet i tisdags.

– De gäller upphandlingar som underskrider EU:s tröskelvärden, säger vikarierande kommundirektör **Alexandra Oksman**.

Hon berättar att nästa steg blir att utarbeta en handbok för upphandlingar, och sedan ska kommunen ordna en intern utbildning för sina anställda. (ml)

Kiki Alberius-Forsman
Epost: kiki@nyan.ax
Telefon: 528 451

familjen

Dagens namn
ERLAND

Vi firar 1-15 år

Ida Helin på Föglö fyller 8 år i dag den 3 november. Ida grattas av mamma, pappa, Carolina, Jonas, mormor, morfar och gammelmormor.

Mer stängt för Arkens nattklubb

■Arkipelags nattklubb öppnade i fredags efter tre veckors renovering, men kommer att vara stängd igen måndag-torsdag den här veckan.

– För att ge byggarna arbetsro, och för att ge städpersonalen en chans att kunna göra en riktig storstädning av den nyrenoverade lokalen, förklarar nöjesansvarige **Tony Mattsson** vid Arkipelag, och tillägger:

– Vi öppnar igen på fredag 7 november kl 22.00, då skall det mesta vara gjort, i alla fall sånt som gästerna ser, men det tar säkert några veckor till innan vi fått ordning på alla småsaker.

Under tiden nattklubben är stängd så håller casinobaren öppet till kl 03.00, och även restaurangen är öppen som vanligt.

DÖDA

Min älskade maka, vår mor, mormor och farmor

Anita Rundberg

* 15.09.1937
† 25.10.2008

har lämnat oss i djup saknad

Vi möttes tidigt
i ungdomens vår
Fått leva tillsammans
i många år
Nu åren har flytt
vi skiljas min vän
Men hoppet står kvar
att vi mötas igen

Sigfrid

Tack för alla minnen
Du var oss så kär

Monica och Krister
Ulf och Minna
Barnbarn

Sörjd och saknad av

Syskon med familjer
Släkt och vänner

Jordfästningen äger rum torsdagen den 6 november kl. 13.00 i Mariehamns begravningskapell. Tänk på Ålands cancerfond.

Gratulerar 50 år

BENNY KARLSTRÖM
Namn: Benny Georg Karlström.
Född: den 3 november 1958 i Brändö Torsholma.
Bor: i samma by, 500 meter från föräldrahemmet.
Yrke: maskinchef på Cinderella.
Intressen: jakt och fiske, har drivit bolaget Ramsholm och byggt bostäder på Brändö Baggholma, är också ordförande i Torsholma fastigheter.
Familj: fru **Anita Husell-Karlström**, barnen **Madelene**, född 1986**, Dennis**, född 1991 och **Andreas,** född 1995.
Födelsedagen: har redan firat 100-årsjubileum med en fest tillsammans med kusinen **Jan-Erik Lindman.**

Gratulerar 60 år

GUN-BRITT ENGSTRÖM
Namn: Gun-Britt Elisabet Engström, född Henriksson.
Född: den 6 november 1948 i Geta.
Bor: i Vårdö Vårdöby.
Yrke: har varit postutdelare i 30 år, arbetar numera halvtid som innesorterare i postterminalen i Jomala Sviby.
Intressen: båtliv och turer med en nyinköpta husbilen, barnbarnen och resor.
Familj: sambo **Torvald Fagerlund**, dottern **Jeanette** och sonen **Joakim** med sambo **Malin** och deras flickor **Jonna, Tilda** och **Sara.**
Födelsedagen: firas på Gran Canaria.

TACK

Ett stort
TACK
till ALLA för presenter, blommor, underhållning, kökshjälp m.m vid festen på Högtomt.

Tusen tack!

Sune

Nygifta

Annette Pettersson och **Jan-Marco Jokinen**, båda från Mariehamn, vigdes lördagen den 23 augusti vid Havsvidden i Geta. Vigselförrättare var församlingspastor Peter Karlsson. Brudparets efternamn blir **Rumander**. Foto: PRIVAT

Ny på Åland

Adrian föddes den 17 oktober klockan 00:06. Han vägde 3.425 gram och var 51 cm lång. Föräldrar är Andreas Henriksson och Fanny Lindblom. Familjen bor i Saltvik Kvarnbo. Foto: PRIVAT

Kom ihåg

■■ **Alopecigruppen:** Bowling onsdag 5.11 kl 19.30 i Idrottsgården. Ta gärna med familj och/eller vänner. Minst tre anmälda – annars vanlig träff på HandiCampen. Frågor och anmälan till HandiCampen på tfn. 527360 eller e-post info@handicampen.ax senast måndag 3.11 före kl 15. Välkommen!

■■ **Autism- och aspergergruppen:** Träff onsdag 5.11 kl 18.30 vid Specialfritidshemmet Orion, Askuddsvägen 28 i Mariehamn. Frågor och anmälan på tfn. 22388 kl 9-15. Välkommen!

■■ **Eckerö Marthaförening:** Månadsmöte onsdag 5.11 kl 13.00 i Ekergården, projektkoordinator Charlotta Solax presenterar sig. Vi repeterar virkningen av kärleksknutar.

■■ **Epilepsigruppen:** Träff onsdag 5.11 kl 18.00 på HandiCampen (aulan), Skarpansvägen 30 i Mariehamn. Fika och pratstund. Hjärtligt välkommen!

■■ **Folkhälsan i Jomala:** Höstmöte måndag den 3.11 på Rönngården. I samband med mötet visar Louise Brunnsberg upp sina klädmärken. Alla välkomna!

■■ **FRK Mariehamns avdelning:** Höstmöte måndag 3.11 kl 19.00 i Röda korsgården. Efter förhandlingarna berättar Folkpensionsanstalten om sjukförsäkringsersättningar m.m. Servering. Välkomna.

■■ **MFBK:** Höstmöte torsdag 6.11 kl 19.00 i Doktorsvillan. Styrelsemöte kl 18.30.

■■ **Mariehamns pensionärsförening:** Nu ska vi dela ut vår tidning Nyset tisdag 4.11. Tidningen finns på Röda Korsgården kl 11.00. Alla utdelare välkomna att dela ut tidningen.

■■ **MS-gruppen:** Träff onsdag 5.11 kl 18.30 på HandiCampen (aulan), Skarpansvägen 30 i Mariehamn. Fika och pratstund. Hjärtligt välkommen!

■■ **Norra Ålands pensionärer:** Lunchträff i Wirrans kafé och restaurang i Godby onsdag den 12.11 klockan 13. Vi sjunger tillsammans till ackompanjgänget. Anmäl dig gärna till Wirrans tel. 41996.

■■ **PusselFamiljen:** Öppen Träff tisdag 4.11 kl 18. Styrmansgatan 10, vån.2. Vi får besök av patient- och klientombuds(mannen)kvinnan Marina Karlsson. Föreningen bjuder på fika. Gratis barnpassning på Bubblans kvällspyssel för medlemmarnas barn

■■ **Röda Korsgården:** Bingo för pensionärer torsdag 6 november kl 14.30.

■■ **Visans Vänner:** Styrelsemöte måndag 3.11 kl 19 hos Harriet.

■■ **ÅBSK:** Höstmöte fredag 7.11 kl 19.00 på ÅKDs kansli. Stadgeenliga ärenden. Övriga ärenden bl.a presentation av förslag till drog- och alkoholpolicyprogram. Diskussion och ev. röstning om att ändra reglerna för löptikar på plan. Servering! Välkomna!

■■ **Ålands frimärkssamlarförening:** Möte onsdag 5.11. kl. 19.00 i Ålands bildningsförbunds lokal på Ålandsvägen 36. Sören Andersson från Sverige berättar om nordamerikanska poststationer med svenska ortsnamn. Allmänheten välkomnas.

■■ **Ålands lungskadeförening:** Vi deltar i Godbymässan 15-16.11.08. Vänligen lämna in lotterivinster till HandiCampen senast 11.11. Kontaktperson Gunnel Boström 21012.

■■ **Ålands Marthadistrikt:** Styrelsemöte fredag 7.11 kl 10.00 på kansliet, Styrmansgatan 10 i Mariehamn.

■■ **Ålands räddningshundsklubb:**Intresserad av räddningshundsverksamhet? Vid intresse och frågor ring Gunnar tel 0457 052 7369 eller Linda tel 040 512 9546.

■■ **Ålands trädgårdsförening:** Kom och lyssna på Karin Berglund på Folkhälsans allaktivitetshus söndag 9.11 kl 13.00. Gratis inträde för medlemmar, 5 euro för övriga. Kaffet kostar 2 euro.

OBS! Det händer

MÅNDAG 3.11

BIO

■■ **Bio Savoy kl 16.00.** Wall-E. T. Filmen får fyra stjärnor av Nyans recensent.

■■ **Bio Savoy kl 18.00.** Mamma Mia.T. Filmen får fem stjärnor av Nyans recensent.

INFO

■■ **Hammarland Hammargården kl 18.00.** Riksdagsledamot Elisabeth Nauclér besöker Hammarland.

TISDAG 4.11

BIO

■■ **Bio Savoy kl 18.00.** Wall-E. T. Filmen får fyra stjärnor av Nyans recensent.

■■ **Bio Savoy kl 20.00.** Mamma Mia. T. Filmen får fem stjärnor av Nyans recensent.

INFORMATION

■■ **Nordens institut, Elverksgatan 10, kl 10.00-16.00**. Drop-in med rådgivning och information om Svenska Kulturfonden, regionombudsman Åsa Rosenberg är på plats. Presentation av kulturfonderna på kvällen kl 18.00-19.30.

■■ **Ålands lyceum kl 19.00.** Abiturienternas föräldrar inbjudes till informationsmöte.

INSAMLING

■■ **Storagatan 10, ingång från gården, kl 18.00-20.00.** Julpaketinsamling för behövande i Lettland och Litauen.

VERNISSAGE

■■ **Medimar kl 18.00-20.00.** ”Klippor”. Cecilia Aaltonen-Lindblom ställer ut målningar i akryl.

JUST NU

LOPPMARKNAD

■■ **Cirkeln/Emmaus loppmarknad, Köpmansgatan 11.** Öppet måndag–fredag kl 10–17 (torsdagar till 19), lördagar 11–14.

■■ **Emmaus byggretur, Skogshyddsvägen 7.** Öppet måndag–fredag kl 8–16.

■■ **Antikvariat Pierre, Köpmansgatan 11.** Öppet måndag–fredag kl 10–17 (torsdagar till 19), lördag 11–14.

■■ **Möbelreturen/Katapult, Skogshyddsvägen 7.** Öppet tisdag-fredag kl 9-16.

Högskolan vill bli del av samhället

Det åländska samhället vet för lite om Högskolan på Åland. Det råder en oklarhet om vad högskolan gör och vad som sker inom verksamheten.
Nu ska det bli ändring.

Styrelsen för Högskolan på Åland har under ett års tid arbetat med att ta fram ett strategidokument för högskolan åren 2008-2012. I torsdags presenterades strategin, som består av otaliga mål och punkter.

– Vår strävan är att högskolan ska bidra till att det ska bli attraktivt att studera på Åland. Litenheten här kan vara en fördel, undervisningsgrupperna blir mindre, och man har en närhet till näringslivet, säger **Carin Holmqvist**, styrelseordförande.

Hon tillägger att högskolan skulle kunna samarbeta mer med näringslivet, särskilt på sjöfartssidan, och hon får medhåll av vice rektor **Henrik Karlsson**.

– Det är viktigt med samarbete, inte minst så att eleverna kan få en så varierad praktik som möjligt.

Aktiva branschråd

Rektor **Agneta Eriksson-Granskog** lyfter fram några olika punkter som ingår i strategin och samverkan med det åländska samhället hör dit. För att utveckla samarbetet vill man bland annat öka antalet företagsbesök, ta in föreläsare från arbetslivet och ge branschråden som skolan samarbetar med en aktivare roll.

Högsta prioritet

Högsta prioritet har den examensinriktade utbildningen. De examensprogram som finns i dag ska bibehållas och utvecklas, och sedan ska skolan i samarbete med andra högskolor utveckla masterutbildning inom vård- och sjöfartsområdet. Kursverksamheten ingår också i dokumentet, liksom tillämpad forskning och utveckling.

Autonomi

Styrelsen hoppas också att högskolan ges en utökad autonomi.

– I dag har styrelsen en övervakande roll och vi får ge förslag till budget, som lagtinget sedan fastställer in i minsta detalj. Någon flexibilitet att styra om resurser finns knappt, det är ett trögt system för högskolan, säger Holmqvist.

Ett bättre alternativ enligt henne skulle vara att landskapet drog upp riktlinjer, och att högskolan sedan kunde styra över medlen själva.

– Man borde också titta på den juridiska formen och se vilken juridisk plattform som passar bäst för den verksamhet man bedriver. Särskilt områden som tangerar kommersiell verksamhet, som att sälja kurser och tjänster, är lättare att bedriva inom till exempel aktiebolag än inom offentlig verksamhet.

Undersökningar

När målen och handlingsplanen formulerats har styrelsen utgått från en trivselundersökning bland eleverna och en arbetsklimatundersökning bland lärarna. Man har även tagit del av näringslivets åsikter och man har tagit reda på hur andra högskolor arbetar.

Strategidokumentet ligger även till grund för förhandlingarna med landskapsregeringen om ett nytt utbildningsavtal för åren 2009-2011.

Text och foto: MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Fakta/Investeringsbehov

- Renovering av Högskolan Södra, Navigationsskolan (är planerad, pågår, genomförs i etapper)
- Underhåll, renovering och viss ombyggnad av Högskolan Norra (är planerad, pågår, genomförs i etapper)
- Simulatorcentrum
- Tillbyggnad av tjänsterum, lektionssalar, grupprum, cafeteria, sammanlagt 2000-4000 kvadratmeter.
- Kontinuerlig uppdatering av laboratorier för de olika utbildningsprogrammen.
- Utbyggnad av studentbostäder för högskolans studenter.

Strateger. Henrik Karlsson, vice rektor, Carin Holmqvist, styrelseordförande, och Agneta Eriksson-Granskog har presenterat en ny strategi för Högskolan på Åland.

100 ord från din förening

redaktion@nyan.aland.fi

ÅLANDS FRIMÄRKSSAMLARFÖRENING

Ålands frimärkssamlarförening r.f. inbjuder allmänheten till föreläsning onsdagen den 5.11 kl 19.00 Ålandsvägen 36 i ÅBF:s lokaler. Sören Andersson håller kvällens anförande: Svenska postkontorsnamn i Nordamerika.
Sören bor i Sockholm och har sedan 1980 varit yrkesverksam inom filatelin. Först med auktioner och sedermera med internethandel, inriktad på posthistoria. Föredraget hålls i samarbete med ÅBF.
Onsdagen den 19.11 håller föreningen sitt höstmöte. Julmötet den 3.12 gästas vi av föreläsare: Jonas Hällström. För mera information om föreningens verksamhet alff@aland.net eller 0400 634 444.

Middag med Dans
Lördag 8 november
3-rätters middag kl. 19-21
Dans till riversideband kl. 21.30-02.00
50–60-tals tema och vinst för bästa kostym
Lotteri och servering
Middag ink. dans 25€
Dans 5€
Bokningar senast 5/11 till Thomas 0400475807 alt. Maria 0457361 3842
Föglö ungdomsförening

Fira SVENSKA DAGEN på ÖNNINGEBYMUSEET
Torsdag 6 november kl 19.00
SALZBURGER HOF ENSEMBLE
Sånger och musik från musikal och operett samt svenska örhängen
• Karin Frölén sopran
• Gunnar Helgesson tenor
• Eva Karpe piano
Sveriges Generalkonsul Bertil Jobeus medverkar.
Servering. Fri entré.
Allmänheten välkommen!
Önningebymuséet/Svenska Bildningsförbundet r.f.

HÖSTTÄVLING
–Vinn med Nya Åland

Du har väll inte glömt bort att ta chansen att vinna fina presentkort på 50€ i vår hösttävling. Se Nya Åland fredag 24.10. Svarskupong finns även på vår hemsida www.nyan.ax. Svarskupongen vill vi ha oss tillhanda senast måndag 5 november. Vinnarna publiceras i Nya Åland onsdagen den 3 november.

Lycka till!

Nya Åland
www.nyan.ax

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

”Sömnlöshet som ett onyttigt tomrum, ett av den moderna människans mest ångestskapande tillstånd. Att hävda något annat vore förmodligen just omodernt.
KARIN JOHANNISSON I DN-KULTUR

Halloween även poeternas afton

Då Poetry Slam ordnades på restaurang Pommern på fredagskvällen var salen så gott som fullsatt då konferencier, eller MC som det heter i Poetry Slam-sammanhang, Sanna Tahvanainen hälsade välkommen till årets traditionella osannolika händelse, tävlingen i poesi.

För fullsatt blev det, Halloweenaftonen till trots och publiken verkade ivrig på att få höra nyskapande åländsk poesi.

Favorit. Doris ”Doddo” Ingman kammade överlägset hem årets seger i Poetry Slam.

Och visst fick vi höra poesi, även om årets deltagare var något få. Fem modiga personer samlade sig till skaran som anmälde sig direkt på plats, för det ska man nämligen göra i Poetry Slam-sammanhang, och under kvällen fick vi höra dikter läsas upp av var och en av dem i tre olika omgångar.

Inledde gjorde **Christoffer Eriksson** med en finstämd dikt om snö och dess sökande mot jorden. Direkt därefter var deltagarna i kvällens tre jurygrupper vid namn Halloween (kvällen till ära), Obamas kusiner och Hattifnattarna inte sena med att slänga upp sina personliga poängskyltar, där allt mellan 4 och 10 poäng var tillåtet att skriva. Poängen för kvällens första dikt visade sig bli rätt så höga trots att publiken kanske inte var helt och hållet varm i kläderna så här tidigt i tävlingen.

Varje grupps högsta och lägsta poäng räknades sedan bort, medan de återstående poäng räknades ihop och blev den sammanlagda poängen för dikten. Så fungerar det alltså i tävlingen, och den poet som har fått högst poäng i slutet av kvällen vinner alltihop.

För de som anser att det inte är möjligt att tävla i poesi kommer alltså här motbeviset. Så här gör man.

Med van hand

Sanna Tahvanainen ledde publiken genom kvällen med van och strålande hand, och fick också välförtjänat beröm för det i slutet av kvällen.

Hon passade mellan dikterna på att berätta för oss om poeters och författares miserabla och hårda liv, som var något utav hennes tema för kvällen. Hon berättade bland annat om då hon skulle träffa den stora poeten **Göran Sonnevi** och inte kunde tro sina ögon då hon så småningom fick syn på honom och då såg en rädd liten man.

–Så är det med poeter förstår ni, dom är skiträdda hela bunten!

Utbrast hon spontant och tröstande till kvällens deltagande poeter. För visst krävs det ett visst mod att stå och läsa en dikt rakt upp och ner för en sal full av människor. Det är också bland annat just det facto att någon faktiskt gör det som är så spännande med tävlingen.

Bland kvällens fem deltagare, Christoffer Eriksson, **Lillette Englund, Doris Ingman, Johanna Danielsson** och **Christina Hedman-Jaakkola** utkristalliserades snart en klar vinnare.

Sanna Tahvanainen fick både publik och deltagare att trivas på fredagskvällen.

Doris ”Doddo” Ingman lockade många till skratt med sin första dikt om en kokerskas dröm när hon tar kött ur frysen, som till mångt och mycket handlade om en längtan till att bli upptinad och rentav stekt.

På känsla. Jurygruppen Hattifnattarna, Katarina Mattsson, Annika Koivukorpi, Staffan Lagström och Nina Håkans sa att de röstade mest på känsla, och tyckte att alla poeter hade sin egen stil.

Hon fortsatte hålla god publikkontakt hela kvällen och bidrog också med bra dikter rakt igenom.

Doris Ingman blev kvällens vinnare, följd av Christina Hedman-Jaakkola och Christoffer Eriksson.

TEXT OCH FOTO:
JESSICA SUNDBERG
kultur@nyan.ax

Sturm Und Drang spelar i Mariehamn

Det finländska hårdrockbandet Sturm Und Drang, svenska indietjejerna Those Dancing Days och norska Surferosa är bokade till NIPOP-festivalen på idrottsgården den 22 november.

Finländska Sturm Und Drang som spelar hårdrock med 80-talsstuk har turnerat i Europa med **Apocalyptica**. Debutplattan Learning To Rock släpptes i fjol och uppföljaren Rock'n'roll Children kommer den 12 november. Videon till den första singeln Break Away finns på Youtube.

Sångaren **André Linman** och hans pappa **Patrick Linman** (som uppträtt på Rockoff med ett Bon Jovi-coverband) har skrivit låtar med Gyllene Tidermedlemmen **Mats ”MP” Persson**.

Norska Surferosa som hållit på sedan år 2000 frontas av den färgstarka sångerskan **Mariann Thomassen.** Deras sound ligger någonstans mellan Melody Club och The Sounds - alltså rak, energisk och glammig retro-rock där många av influenserna kommer från det tidiga 80-talet. The Arks sångare **Ola Salo** är ett fan.

Stockholmsbandet Those Dancing Days hypades hårt när debuten Hitten släpptes härom året, och de har spelat på alla stora svenska festivaler och turnerat internationellt med **Mando Diao**. Första fullängdaren In Our Space Hero suits släpptes i oktober.

Svenskåländska **Oriel Joans** och årets Nya band-vinnare **The Pee Gees** är också på gång till NIPop-festivalen, som arrangeras av Nordens institut på Åland. (pd)

Ung metall. Sturm Und Drang gör sin första Ålandsspelning på Idrottsgården.
Foto: ALEKSI KOSKINEN

P O Enquist och hans nya

självbiografiska roman ”Ett annat liv” diskuteras i litteraturföreningens radiobokcirkel i dag, måndag, den 3 november klockan 15.03. Boken är en av dem som har nominerats till årets Augustpris. **Kjell Andersen, Anne-Louise Fogelström** och **Doris Ingman** är överens om att det är en underbar bok och berättar varför de tycker det. Reprisen sänds lördagen den 8 november klockan 14.00.❑

Alfa Lindblom och Sylvia Mansén

ställer under november månad ut oljemålningar i caféet vid Godby hotell i Godby. Lindblom och Mansén har också ställt ut tillsammans tidigare i olika sammanhang. Utställningen på Godby hotell kallar de ”Målarglädje”.❑

BUU-klubben kommer

till Åland. Den populära klubben finns inte bara som barnprogram i finlandssvensk TV, i radio och på webben, nu finns den också livslevande på trettiotre orter i Svenskfinland, skriver man i ett pressmeddelande. Under två novemberveckor åker BUU-klubbens programledare ut för att tillsammans med barnen sjunga, prata – och stämpla, förstås. Dessutom delar de ut Röda Korsets julkalender, som hör ihop med BUU-klubbens julkalender i FST5 och på webben. På Åland kan alla intresserade i alla åldrar träffa BUU-klubben i Mariehamns stadsbibliotek den 10 november kl. 14.30-16.00.❑

Henry Lindström valdes till ordinarie

ledamot i Nordiska kulturfondens styrelse för perioden 2009-2010 vid Nordiska rådets session i Helsingfors. Till suppleant utsågs **Camilla Gunell**.❑

Nationaloperan ger Verdis ”Rigoletto”

i ny regi av **Georg Rootering.** Det är två decennier sedan ”Rigoletto” uppfördes på Nationaloperan senast. Rootering skildrar den tragiska historien ur Rigolettos perspektiv och Rigolettos mänskliga tragedi flyttas av Rootering närmare nutid. **Mikko Franck**, som är konstnärlig ledare vid Nationaloperan dirigerar premiären, den 29 november, och största delen av föreställningarna.❑

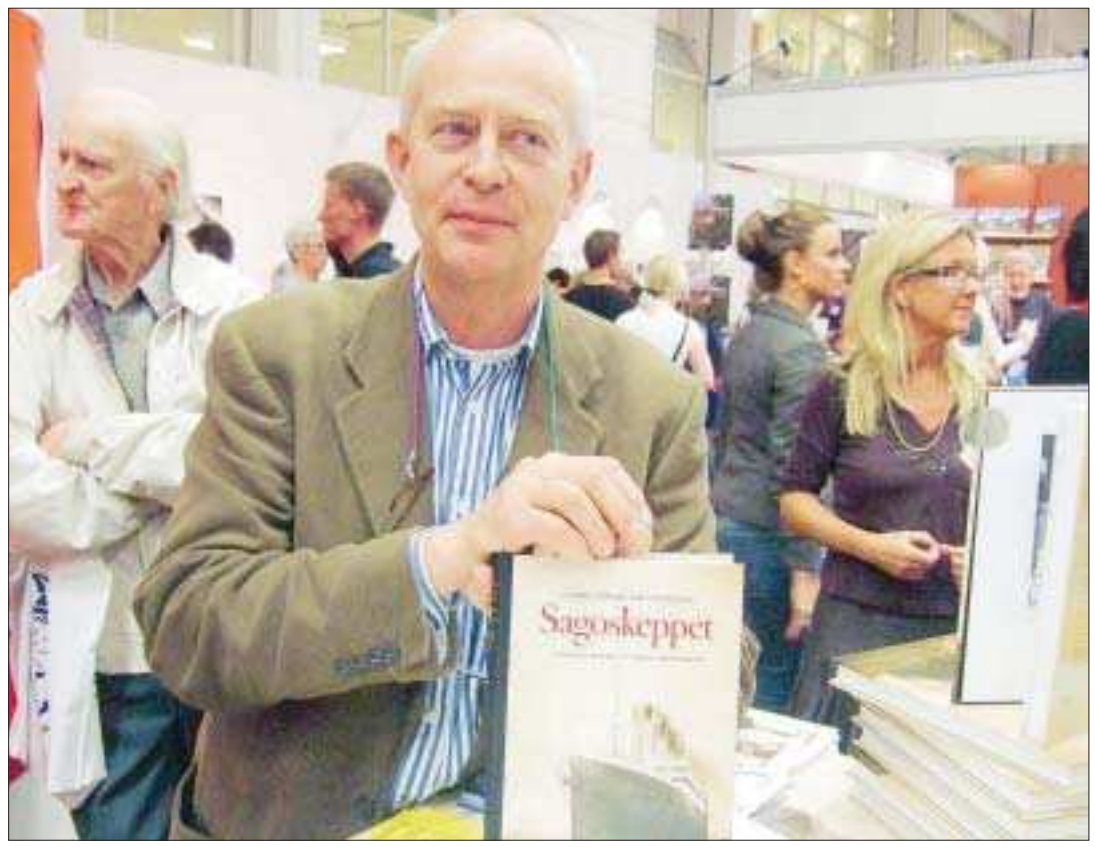
Tuula Sariola och Ritva Sarkola

har i Helsingfors tingsrätt dömts till böter för bedrägeri och subventionsbedrägeri i det så kallade spökskrivarfallet, skriver FNB. Åtalet handlade bland annat om att duon på falska grunder ansökt om och lyft biblioteksersättningar. Det hade avslöjats att Tuula Sariola inte alls skrivit detektivromanerna som getts ut i hennes namn. Den egentliga författaren var hennes väninna Ritva Sarkola.❑

Claes-Göran Wetterholm på väg till Åland med sin nya bok

Titanic fullständigt osänkbar

– Titanic sjönk men har nu blivit fullständigt osänkbar.
Det säger Claes-Göran Wetterholm, sjöhistorisk författare som nu är ute med sin andra bok om Titanic.
Wetterholm skall hålla föredrag på Sjöfartsmuseet i Mariehamn den 6 november.

Författare. Claes-Göran Wetterholm presenterade sin nya Titanicbok på bokmässan i Göteborg. Nu är han också på väg till Mariehamn för att berätta om den. Foto: JAN KRONHOLM

Claes-Göran Wetterholm är etnolog och räknas i dag in bland de främsta experterna på Titanic. Han har också arbetat med utställningar om den sjunkna Atlantångaren, men också om annan fartygshistoria och om emigration.

– Man kan säga att jag sedan 1966 jobbar på heltid med Titanic, förklarar han.

Wetterholm, som Nyan träffade på bokmässan i Göteborg, har tidigare skrivit böckerna ”Skrufångaren Per Brahe”, ”Ångaren Trafik af Hjo”, ”Vrak i svenska vatten”, ”Dödens hav – Östersjön 1945”, ”Lucitanias undergång – Atlanten 1915” och ”Titanic”.

Åland har han besökt tidigare, bland annat när han arbetade med boken om Per Brahe, som sjönk, bärgades och småningom blev Åland II som trafikerade mellan Åland och Åbo.

Sagoskepp

Att den nya boken, utgiven på Ekerlids förlag, heter ”Sagoskeppet” är inte en slump.

– När jag intervjuade den sista överlevande svenska passageraren från Titanic, **Beatrice Sandström**, som gick bort 1994, sade hon till mig: ”Det känns som en saga, vet du”.

Bokens undertitel är ”Titanics myter, Titanics människor”. Myter som att en orkester skall ha spelat ”Närmare Gud till dig” när fartyget sjönk eller att man skulle ha hållit hårt på att kvinnor och barn skulle få gå först i livbåtarna.

Wetterholm ställer myterna mot vad man vet om verkligheten.

En symbol

Titanic är, menar han dock, inte bara sanning och myt.

– Hon har blivit en symbol för triumf och tragedi, för teknikens fåfänga försök att besegra naturen, för kärlek och sorg.

Han säger också att själva fartyget blivit en farkost för idéer och tankar.

– Och som sådan har hon blivit en av de starkaste symbolerna i det moderna västerlandet, samtidigt som hon är en av de få, stora mytiska berättelserna från förra århundradet.

Osänkbar

Till Nyan säger Wetterholm, när samtalet kommer in på Titanics grepp om oss:

– Varje människa har sin egen ingång till berättelsen om Titanic och den har blivit fullständigt osänkbar. Hon går ständigt ut på sin jungfrufärd från Southampton och det finns alltid mer att berätta om henne. Det har gått snart hundra år sedan Titanic sjönk och ännu är inte allt sagt.

På Sjöfartsmuseet, där utställningen om Titanic just nu pågår, kan man höra Wetterholm berätta på torsdag, den 6 november, kl. 19.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax

Inte bara språk, säger kulturministern

– Viktigt att litteratur bedöms på språkliga grunder, säger Ulla-Lena Lundberg

Litteratur är ju inte bara språk.
Det menar kulturminister Britt Lundberg som uttalar sig i Hufvudstadsbladet om möjligheten för Åland att få nominera författare för Nordiska rådets litteraturpris. Hon talar bland annat om åländska traditioner och sedvänjor, ”livet på Åland”.

Det politiska och territoriella har kört över det språkliga, säger Ulla-Lena Lundberg. Arkivfoto: ANDREAS DIENERT

Nyan skrev i fredagens tidning om lite varierande, men övervägande positiva, reaktioner på att Åland nu verkar få möjlighet att nominera författare till Nordiska rådets litteraturpris på liknande grunder som Grönland, Färöarna och Sameland. I Intervjun i Hbl svarar **Britt Lundberg** på **Marit af Björkestens** fråga om hur hon definierar åländsk litteratur:

– Ja det ska vara nån anknytning till Åland då förstås. En författare som verkar och bor på Åland. Vi har under den här processen hela tiden betonat att litteratur inte är bara språk, utan det handlar också om det immateriella kulturarvet, våra traditioner och sedvänjor, livet på Åland.

Författaren **Sanna Tahvanainen,** som inte är övertygad om att Nordiska rådet fattat ett klokt beslut, säger att hon – om hon en dag skulle bli nominerad – vill blir det som finlandssvensk kandidat:

– Att vara åländska kandidat skulle kännas genant. Jag upplever inte att mitt skrivande ”utgår från åländska traditioner och sedvänjor”.

Tahvanainen påminner också om att de åländska författarna är med i Finlandssvenska författareföreningen.

Kritisk är också författaren **Ulla-Lena Lundberg**:

– Själv är jag ju diskvalificerad eftersom jag ju inte bor på Åland. Med risk för att jag uppfattas som illojal tycker jag att det politiska och territoriella nu kört över det språkliga, säger Lundberg.

Enligt Ulla-Lena Lundberg (som tidigare varit nominerad för priset) är det viktigt att litteraturen bedöms på språkliga grunder, inte geografiska. Hon befarar också negativa reaktioner om det skulle gå så något år att fyra nominerade böcker är skrivna på svenska medan bara en skrivits på norska eller finska.

I det perifera

Författaren **Leo Löthman** som uttalade sig positivt i fredagens Nyan gör det också i Hbl. Kent Danielsson som också är positiv säger bland annat att den färöiske poeten **Rói Patursson,** som fick priset 1986, knappast skulle ha nominerats av Danmark.

– Om man befinner sig i det perifera finns man inte alltid med i pusslet, säger Danielsson. (jk)

Erfarenheterna från sångtävlingen MGP Nordic blir nyttiga för Malin Saine. Foto: PRIVAT

Malin kom fyra i MGP

Åländska Malin Saine kom fyra i uttagningen till den nordiska meloditävlingen MGP Nordic.

– Jag var ganska nervös och förkyld. Men det var jätteroligt och spännande, säger hon efter uttagningen i Helsingfors.

I publiken satt mamma, pappa, systern med pojkvän och föräldrarnas vänner.

Malin fick massor av mess efter tävlingen, och även om hon inte nådde ända fram den här gången så är hon säker på att hon fortsätter med musiken. Hennes tävlingslåt Nej har spelats en hel del på radion.

– Nu vill jag skriva nya låtar, och jag skulle jättegärna spela in en singel.

Finns på nätet

Malin låt kan höras på YLEs sajt svenska.yle.fi.

Där finns också de andra tävlingsbidragen, bland annat duon **Foot Boys** från Pargas och **Big Bang** från Ekenäs som representerar Finland i finalen i Danmark den 29 november. (pd)

NOVEMBERSPECIAL!
Fotografering och bild 20x25 i snygg passepartout
29€
Foto Alandia Ab • Strandgatan 12 • Mariehamn
Mån-Fre: 10-17, Lör: 10-13
tel: 018-19282
FOTO Alandia ab

VECKANS special Måndag-lördag
Dahlmans
NÖTLEVER
..... kg 6,50

VECKANS erbjudanden Måndag-onsdag
Entrecôte
Dahlmans ..... kg 18,50
Kycklingfilébiff
PIRKKA 500 g (11,58/kg) ..... ask 5,79
Lördagskorv
Dahlmans 500 g, (5,00/kg)..... st 2,50
Vitlökspotatis
Oolannin 750 g, (2,73/kg) ..... påse 2,05
Edamerost
PIRKKA Ca 1,3 kg ..... kg 6,49
Kaffe
PIRKKA 500 g (4,00/kg) ..... 2 pkt 4,00

PLUSSA-erbjudande
Klementiner
Spanien 1,5kg/påse
PIRKKA
1,99/påse
utan Plussa-kort 2,49/påse
Micromat
300 g (5,00/kg)
PIRKKA
3,00/2 ask
utan Plussa-kort (6,30/kg) 1,89/ask

MÅNADENS erbjudanden
Taffel snacks megapåsar
275-350g (5,71-7,25/kg)
4,00/2 påsar
utan Plussa-kort 2,79/påse (7,97-10,14/kg)

Citylivs
MITT I STA'N
TEL: 12 155 ◆ VARD. 9.00-18.00 LÖRD. 9.00-15.00

GALLERIA
sittkoff
fyller 15 år
Tisdag 4 november fyller Sittkoff 15 år!
Vi bjuder på kaffe, saft och tårta kl 14-18
Ballonger till barnen
Musikunderhållning
Musikuppträdande: Musikinstitutets
elever kl 18 på scen
Butikerna håller öppet till kl 19
Sittkoff
Välkommen!
Sittkoff 15 år
Sittkoff 15 år

Jätteprojekt tar form i Vårdö – också EU är med i bilden

Markägarmöte hölls i går för golf- och miljösatsning

I går kväll träffades markägare i Vårdö för diskussion om ett nytt jätteprojekt som håller på och tar form.

I grunden handlar den skissade satsningen om miljön, men också en fullskalig golfbana ryms med.

Miljösatsning. Lövösundet är i fokus för en planerad storsatsning på miljö och golf i Vårdö.

Primus motor för projektet är **Jarl Danielsson**, numera pensionär och medlem i den åländska tankesmedjan som har miljöarbetet på Åland i fokus.

Primärt handlar satsningen om att rädda Lövösundet.

– Lövösundet är i dåligt skick och behöver restaureras. Där föddes tanken på det som nu håller på och tar form, berättar han.

Näringsfällor

Han kommer ihåg tiden när Vargata träsk – i dag mer eller mindre en kloak – var en levande sjö. Lövösundet riskerar att gå samma öde till mötes om inget görs.

– Visionen är att nu när hushållens avlopp leds till reningsverket och inte längre belastar Vargata träsk så ska vi försöka få till stånd fosfor- och kvävefällor så att inget orenat vatten mera når diket.

Kommunen planerar en våtmark mellan reningsverket och Lövösundet, en åtgärd som också skulle fånga upp näringen i vattnet.

Jarl Danielsson ser framför sig en återställd sjö där man kunde anlägga en badstrand vid den grunda stranden. Just för att det är så grunt lägger sig isen tidigt, så även långfärdsskridskoåkare kan lockas till Vårdö.

– Dessutom skulle en restaurering leda till att vi fick en jättefin sjö för fiskreproduktion och fåglar.

Också Sandösund behöver muddras för att få bättre vattengenomströmning, konstaterar han. Och eftersom muddermassorna i så fall består huvudsakligen av sand så kan de användas, till exempel till att anlägga sandstranden.

Tre byar äger

Här föddes nästa tanke – att sanden kan återanvändas också till en golfbana i området. Planeringen har pågått en tid och banarkitekt är redan inkopplad.

– Skulle vi dessutom får ett eller ett par vindkraftverk till i Vårdö så kunde vi bli väldigt gröna!

En golfbana förutsätter boende av hög kvalitet. Jarl Danielsson och turistföretagaren **Olof Salmi** tänker sig flytande hus.

– Det mesta ägs samfällt av tre byar – Vårdöby, Lövö och Vargata. Om byarna kan gå samman i en organisation som vill satsa på visionen kan vi få ihop ett grundkapital som gör att vi kan koppla in också EU på finansieringen. Det här kunde bli ett modellområde i miljöhänseende med många samverkande delar, säger Jarl Danielsson.

Söndagskvällens möte hölls så sent att Nya Åland inte hann få med markägarnas synpunkter. Vi återkommer till dem.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Jarl Danielsson berättade om visionen vid markägarmötet i går kväll. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Skärgården på kvinnomässa

Föreningen Företagsam skärgård har försökt locka kvinnor till den åländska skärgården genom att delta på mässan Kvinnor Kan i Åbo.

Föreningen deltog med projektet ”Tians medvind” som bland annat handlar om att marknadsföra skärgården och få dels fler att flytta hit och dels företag att etablera sig.

I ett pressmeddelande konstaterar projektledaren **Tommi Pohjakallio** att kunniga kvinnor är precis rätt målgrupp för projektet.

– Det är just den gruppen vi vill nå och locka hit till den åländska skärgården. I dagsläget finns det 75 kvinnor mot 100 män och för att vända trenden gäller det att hitta och skapa sysselsättning som håller kvinnor fast i skärgården, skriver Tommi Pohjakallio i pressmeddelandet.

Utöver Pohjakallio deltog kommundirektörerna **John Wrede** och **Jim Eriksson** och företagarna **Tiina Eriksson** och **Satu Numminen** i mässan.

Enligt Tommi Pohjakallio fick den åländska montern god respons och många värdefulla kontakter. (tt-s)

Kraftig vind ställde till oreda i Hamnsundet

Den kraftiga nordostliga blåsten natten mellan i torsdags och fredags ställde till oreda vid småbåtsbryggorna i Hamnsundet

Västra Saltviks FBK kallades till platsen, och tillsammans med Rescue Hamnsundet lyckades de så småningom flytta tre båtar till en lugnare plats. (mn)

Messa Nyan!
0457-323 4444

Varmt åt Far!
SHEPHERD
TOFFLOR 25€
LÄDERHANDSKAR 36€ 33,50
THINSULATE 40,00
Tisdag 4/11 –15% på hela TP sortimentet Herrskor, damskor och stövlar
ERFARENHET • KUNSKAP • KVALITET
LÄDER-BITEN
Sittkoff, tel 14 432

Villeroy & Boch
New Wawe porslin
Jubileumserbjudande hela månaden -20%
Fyndet
Öppet Vard. 9.30-17.30,
Tisdag 4.11 9.30-19.00
Tors. 9.30-19, Lör. 10-14

Hasses UR & GULD Tel 16 366 i Sittkoff
-15% på hela sortimentet
gäller ej Efva Attling produkter

KALMERS
LJUVA TONER ...
€9,50
MUSIK CD:n
AXPLOCK UR
ljuva serien
T.ex. 50-tal, 60-tal, rock'n roll
€47
NOKIA 1208
BASTELEFON
med färgdisplay, lättanvänd, svart
Billiga DVD-filmer
3 st €15
SITTKOFF TEL 28 832
MÅN-FRE 9-17.30, TORS 9-19, LÖRD 10-14

ESPRITMEXX
Esprit jeans modell Boy Fit
39,95 (69,95)
Esprit & Mexx jeans utvalda modeller
-30%
Esprit T-shirt, 2 färger
12,95
Priserna gäller veckan ut & så långt lagret räcker
TARA
SITTKOFF GALLERIA, MARIEHAMN
må-fre 10-17.30, to 10-19, lör 10-15

Politisk redaktör | 528 455 | annika.kullman@nyan.ax

”Dygnet är för kort”

Livet är som bäst när det händer saker. Det får gå upp och ner bäst det vill bara det inte står stilla. Kanske är det orsaken till att jag tycker så mycket om mitt jobb – här är man allt som oftast på uppdrag mitt i händelsernas centrum.
Som politisk redaktör tillbringar jag mycket tid i lagtinget. Och nej, det är inte alltid kul. Men när ledamöterna glimmar till, när något spännande avslöjas, då vet jag att det är från maktens boning jag vill rapportera, att det är makten jag vill granska.
Annars trivs jag bäst på havet med strömmingspilken i ena handen. På en solvarm klippa som doftar röd granit. Eller på dansgolvet en sen lördag kväll.

Foto: Stefan Öhberg

Namn: Annika Kullman.
Ålder: 28 år.
Bor: på Torggatan.
Familj: mamma Mari-Ann, pappa Håkan, lillasyster Jennika.
Favoritmat: sushi och Janssons frestelse.
Läser: mitt senaste (kluriga!) projekt är ryska.

Nya Åland
Värmer vardagen

Konfirmander. Tvillingsystrarna Janica och Janina Fjäder från Sund tänder ett ljus för varje namn på listan.

Sjöng. St Olofs kyrkokör med Henrik Östman vid pianot.

Talade. Roger Syrén uppskattar traditionen på Alla helgons dag.

Ljus tändes för våra avlidna

Parentation - så kallas den kyrkliga ceremonin där man kan minnas sina familjemedlemmar och vänner som dött under året tillsammans.

Och det vill många göra, konstaterar Roger Syrén i Jomala församling efter högmässan på alla helgons dag.

Minnesljusen tända. Högmässan på Alla helgons dag inleds med parentationen.

Ceremonin är enkel men viktig för de som deltar i den.

Högmässan inleds med att kaplan Roger Syrén läser upp namnen på 22 församlingsbor som avlidit under året - med alla förnamn, och hur gamla de blev. För varje namn tänder två konfirmander ett ljus. Sedan välkomnas mässdeltagarna att komma fram och göra samma sak till minnet av sina nära och kära.

Ceremonin ordnas inte i alla åländska församlingar, men i Jomala är den tradition.

– Folk ringer i förväg och kollar att den och den är med på listan, när de skall komma till mässan och höra.

Att församlingsmedlemmarna minns de döda tycker han är fint.

– Skulle vi inte göra det i kyrkan så skulle de göra det på något annat sätt.

– Det här är folkets kyrka. Men man bör också se det från den allmänkyrkliga sidan. Det viktigaste är att betona uppståndelsen och det kristna budskapet, samtidigt som vi uppmärksammar de döda.

Håller dem kvar

Han talar om hur viktigt det är att människor får berätta om sina anhöriga och minnas tillsammans.

– Det är viktiga symboliska handlingar, att berätta om det som har hänt för varandra och inför familjen. När vi berättar så håller vi kvar dem, i all sing enkelhet fyller det en lucka

Och det förekommer inte bara i kyrkan, konstaterar Roger Syrén. Att tända ljus vid en olycksplats, eller där det hänt något tragiskt, är inte ovanligt.

– Det kan vara efter en bilolycka eller när en offentlig person dött.

Ljuset brinner någon timme och det syns. Någon har tänkt att lågan skall få leva en stund.

Öppen för alla

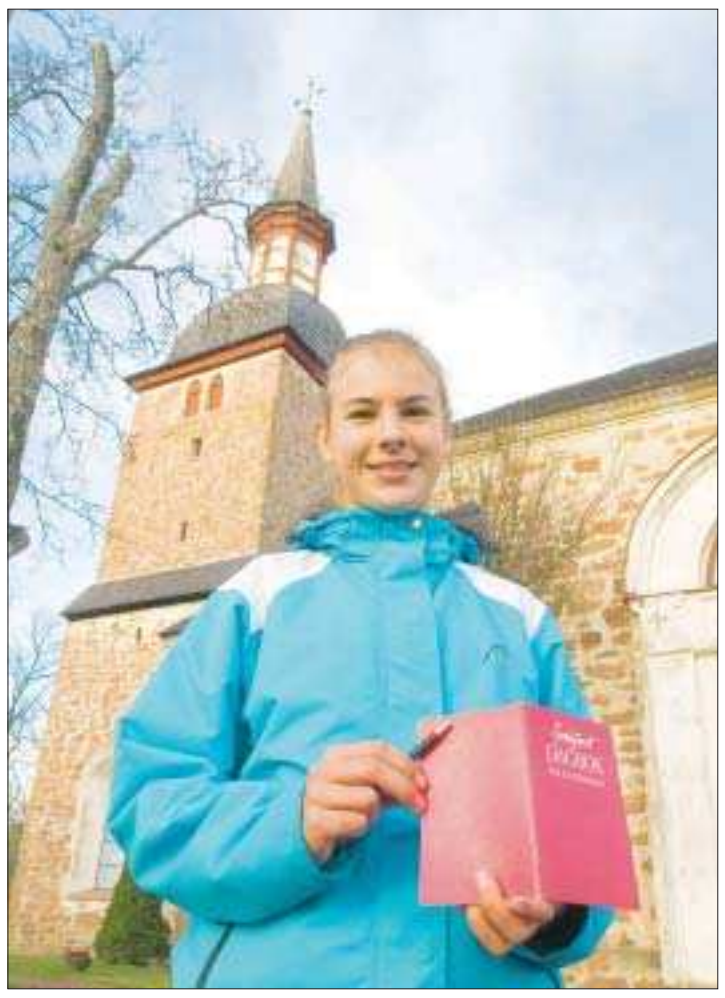
En parentation är öppen för alla, inte bara församlingsmedlemmar eller anhöriga till personer som begravts på kyrkogården. Kanske sörjer man någon som avlidit och jordfästs långt borta.

– Så kan det vara med inflyttade Om man vill komma hit och tända ljus så går det bra.

– Jag har själv under åren tänt ljus både för min far och min mor, och andra i min närhet.

Text: PATRIK DAHLBLOM
patrik.dahlblom@nyan.ax

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Deltog. – Det kändes bra, säger Lenita Kjäll, 14, från Sviby. Hon tände ett ljus för sin morfar William Nordwall.

STUDIO **HÅRDESIGN**

DIN SPORT & FRITIDSBUTIK!
10 ÅR 1998–2008
FÖR JUNIORERNA
FIVE
JACKA & BYXOR
vind och vatten-avvisande
Stl. 116-164
109€
FRITIDS DRÄKT
med löstagbar huva
Stl. 116-164
39€
(59 €)
T-SKJORTA
Stl. 116-164
(25 €) 19€
TRÄNINGS BYXOR
Stl. 116-164
blå el. röd
9,90€
(25 €)
HUVTRÖJA
finns i olika färger
Stl. 116-164
(59 €) 49€
VINTERSTÖVLAR
(39 €)
-50%
på utvalda märken
(39 €)
Gissa antalet bollar och vinn presentkort
SPORT center
NORRAGATAN 9,
tel. 16 489, fax 16 589.
Öppet 9-17.30 lörd. 10-14

Stämningen på topp. Kompisgänget från norra Finström sammanströmlade till kongresshotellet. Till vänster John Lindström, Nicklas Nordh och Kim Lindström. Till höger Ida Löfman, Emma Lindström och Marie Björklund-Lindström.

Halloween drabbade Godby

Det är inte bara i staden man firar halloween med fest.

Häxor, pirater och gröna varelser härjade i Finström i lördags.

Vad förenar grodan Kermit, julkalendern och djävulen?

Svar: Godby.

På lördagskvällen strök diverse konstiga varelser omkring i restaurangen på Godby kongresshotell.

Tre gröna kvinnor som såg ut som en rymdversion av **The Supremes** testade Kermits ordspråk ”Det är inte lätt att vara grön”.

Djävulen respekterade lagstiftningen och gick ut på trappan när röksuget blev för stort.

Och inne i restaurangen höll häxorna **Dorabella** och **Mara** hov. De är mest kända från SVTs Trolltider.

Vid ett bord satt landskapets näringsminister med sällskap och såg helt normal ut. Kanske hade han något otippat plagg från midjan och neråt. Det visade sig möjligen när coverduon **Under Ytan** spelade upp till dans litet senare.

Text: PATRIK DAHLBLOM
patrik.dahlblom@nyan.ax

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Grön trio. ”It’s not easy being green” - det är inte kul att vara grön - sjöng grodan Kermit. Det citatet hade (från vänster) Caroline Mattsson, Alexandra Lindqvist och Annika Mattsson med sig till festen. Men roligt tycktes de ha ändå.

Under ytan över havet. Isak och Sonny i coverduon Under Ytan kom från Karlstad för en spelning i Godby.

Arrrr! Ingen kostymfest är komplett utan en pirat. Jimmy Andersson till höger och Åke Bergendahl kom till festen med Anna Pettersson och Camilla Andersson.

Internationell häxträff. Dorabella och Mara från Gölby sammanströmlade med Morticia och Catwoman från Rumänien.

allt du behöver -ändå klöver över!

K MARKET

F:ma ERIK MATTSSON

SIDFLÄSK
även rimmat
5,20 kg

ROSTBIFF
9,90 kg

GÄLLER MÅNDAG - TORSDAG

Griskotletter ..... kg 7,20

Lördagskorv
i bit, Dahlmans ..... kg 4,90

Veckans semla:
Källarfranska
Ålandsbagarn ..... st 0,25

Månadens ost:
Kungsgårds ost
ÅCA ..... kg 9,95

PLUSSA -FÖRMÅN *Gäller hela november*

Snabblagat strimlat griskött
300 g, HK ..... pkt 1,99
utan Plussa-kort 2,65/pkt

Clementiner 1,5 kg
Spanien, Pirkka ..... påse 1,99
utan Plussa-kort 2,49/pkt

Kiwi 500 g
Grekland ..... ask 0,99
utan Plussa-kort 1,49/ask

Soft Embo WC-papper
16 rullar 7,95
Emilia hushållspapper
4 rullar ..... tillsammans
utan Plussa-kort 9,34/tillsammms

Gäller 31/10 -31/12
Carlsberg mellanöl
24x0,33l/burk..... 24-pack 19,95 inkl. pant
utan Plussa-kort 22,95/ 24-pack

ATG OMBUD

GODBY TEL 43 250
VARD 09-20, LÖRD 09-16, SÖND 12-16
BYGGLAGRET: VARD 09-17, LÖRD 09-14, SÖND STÄNGT

PLUSSA

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN OCH MATHISHALLEN

Supererbjudandena gäller måndag 3/11 - onsdag 5/11

Supererbjudande

MALET KÖTT
Inhemsk
6 40 KG

Supererbjudande

MINI PIZZA GRANDIOSA
145 g, FELIX
1 42 ST *(EP 9,79/kg)*

Supererbjudande

POTATISKLYFTOR
750 g, djupfryst, OOLANNIN
1 75 PÅS *(EP 2,29/kg)*

ARKI VARDAGSOST
Ca 1,2 kg, VALIO
6 90 KG

MAKARONER
400 g, TORINO
EP 0,63/kg
1 00 3 PÅS

ROSLAGSLIMPA
510 g, ÅLANDSBAGARN
EP 4,29/kg
2 19 ST

PLUSSA - förmån

STRIMLAD KYCKLINGFILÉ
400 g, marinerade ATRIA
Utan plussakort 3,49/ask
2 59 ASK

MICRORÄTTER
380-400 g, djupfryst, FINDUS BISTRO
Utan plussakort 2,39/pkt
1 79 PKT

ARIEL TVÄTTMEDEL
675-830 g
Utan plussakort 5,98/2 st
5 00 2 PKT

Supererbjudandena gäller så långt lagret räcker (gäller samtliga supererbjudanden)

KANTARELLEN
Nya Godbyvägen tel. 32 840
Måndag-fredag 9-21, lördag 9-18, söndag 10-18

K SUPERMARKET
PLUSSA
för dina inköp

MATHIS Hallen
Måndag-fredag 9-19,
lördag 9-16,
söndag 11-16
Ålandsv. 42, tel. 28 149

Oppositionen laddar upp

Gemensamt möte om budgeten

Var är visionerna i landskapsregeringens första budget?

Det frågar oppositionspartierna, som i dag möts för att granska det färska förslaget – tillsammans.

Regeringens första budget kan få ett hårt mottagande i lagtinget.

– Det känns som om den samhällsekonomiska kompetensen i lagtinget finns i oppositionen i dag, säger **Barbro Sundback** (s).

Någon skuggbudget, alltså ett gemensamt alternativ till regeringens förslag, blir det inte. Men det finns områden där oppositionen skall kunna enas. Nya Åland har bett de obundna, Frisinnad samverkan, Ålands framtid och socialdemokraterna att kommentera budgetförslaget inför oppositionsmötet.

PATRIK DAHLBLOM
patrik.dahlblom@nyan.ax

Het lunta. Lantrådet Viveka Eriksson, finansministern Mats Perämaa (båda lib) och finanschefen Dan E Eriksson var med när regeringens förslag till budget för 2009 presenterades häromveckan. Budgeten kommer till lagtinget om någon vecka och oppositionen vässar sina argument tillsammans. Foto: ERKKI SANTAMALA

(ob) saknar grönt tänk

Långsiktiga investeringar – och gärna miljöprojekt.

Det hade Gun-Mari Lindholm (ob) velat se i budgetförslaget.

– Finlandskabeln, som vi har yrkat på i många år och motioner finns ju med nu. Det är bra.

Men när regeringen talar om ”sparbudget” borde den visa det genom att skära ner på konsumtionen, inte investeringarna.

Gun-Mari Lindholm tycker att regeringen den borde ha lanserat långsiktiga miljöprojekt nu, när nordiska turister lärt sig att det är bra för miljön att semestra närmare hemlandet.

Då vore en profilering som ”den gröna ön” värdefull.

– Regeringen borde vara tydligare om vad den menar med hållbar utveckling. Men jag förstår att man kan ha svårigheter med det mellan de här två partierna.

– Därför känns det här förslaget ganska intetsägande inom till exempel jordbruk och miljö. Om man inte är överens om något så tar man i stället itu med frågor där man är slaget överens. Men man kan ju söka majoriteter på annat håll också.

Mycket bekant

Lindholm ser mycket bekant när hon läser budgetförslaget.

– De politiska målsättningarna känns som upprepningar av sånt som vi varit med om förut. Kanhända att det finns andra tankar bakom skrivningarna, men i så fall får man inte ut vad de menar.

– Det här är en ny regering. Därför borde dom ha visat vägen nu.

Gun-Mari Lindholm tycker att landskapet ger med ena handen och tar med den andra när regeringen höjer pensionärstillägget samtidigt som en majoritet i ÅHS styrelse, röstar för att höja kostnadstaket för pensionärer.

Att oppositionen nu sätter sig ner och analyserar budgeten tillsammans kan leda till att en bättre budget till sist klubbas.

– Vår styrka är att vi kan visa på andra alternativ för en stramare konsumtion. ❑

Konsumtion oroar (Åf)

– Regeringen har inte tagit tag i de löpande kostnaderna. Antagligen för att man inte är eniga.

Det säger Anders Eriksson (åf).

Att konsumtionsutgifterna beräknas stiga med drygt 6 procent när ekonomin är på väg in i en lågkonjunktur bekymrar honom.

– Något måste göras innan bottnen går ut.

– Först får man uppfattningen att regeringen har brutit den uppåtgående utgiftskurvan. Men det är ju på investeringssidan man har dragit ner. Konsumtionen stiger med 6,2 procent. Det är väldigt lätt att få ner en budget om man stryper investeringarna, men sådana är oftast engångskostnader,

Rädda för beslut?

Ministrarna verkar vara rädda för stora och svåra beslut, tycker Anders Eriksson.

Och att man lämnar dörren öppen för bidrag för en ny golfbana, samtidigt som regeringspartierna har olika åsikter om den, ser han som ett svaghetstecken.

– Nu rullar man de svåra frågorna framför sig. Då vore det bättre att faktiskt rösta, så händer det något.

Av de investeringar som regeringen talar för tycker han att upprustningen av sjöfartsmuseet är bra och att Finlandskabeln, som beräknas kosta 120 miljoner euro, är en nödvändig satsning.

– När Åland är mer än självförsörjande på energi kan vi exportera i stället.

Han är tveksam till en extra våning på självstyrelsegården. Om landskapet flyttar ut hela trafikavdelningen till Godby så frigör det en halv våning.

– Men antalet anställda har ökat med 17 procent på 11 år. Den trenden måste man bryta. ❑

Gammaldags, tycker (fs)

Regeringen resonerar om näringslivet och primärnäringarna som om vi skulle leva på 50- eller 60-talet.

Det tycker Roger Jansson (fs)

– Det här är inte en budget i balans.

Det är hans första kommentar.

Att regeringen tar det beräknade överskottet från 2008 – cirka tio miljoner – och räknar det som inkomst nästa år, när det ackumulerade underskottet beräknas bli drygt 2,6 miljoner, är illavarslande.

När kostnaderna ökar mycket snabbare än intäkterna krävs strukturförändringar – men sådana finns inte alls i budgeten, säger Roger Jansson.

– Det är för litet verkstad. Budgetförslaget innehåller väldigt mycket om sådant som man kanske skall göra efter ytterligare utredningar – men inte hur det skall gå till, säger Roger Jansson.

Inget om Östersjön

Och var finns omtanken om Östersjön?

– Det är vår överlägset största miljöfråga. Men där har man inte kunnat enats om något. Centern vill inte att det skrivs om läckage från marken, och liberalerna vill inte ange hur man skall stoppa läckaget från fiskodlingarna. Jag kan tänka mig att (miljöministern) **Katrin Sjögren** inte är speciellt glad.

Och vad händer med yrkesutbildningen på gymnasialstadiet, undrar Jansson.

– Vi riskerar att halka efter i kvalitet jämför med både väst och öst.

Att Struktur 07-reformen inte gick att genomföra var olyckligt, men då gäller det att snabbt gå vidare.

– Nu skriver regeringen på sex rader att det inte finns något förslag. Ett sådant hade vi väntat oss.

Samma sak gäller sjöfartsutbildningen på högre nivå.

Men det som är ”verkligt beklagligt” är att regeringen inte kan erbjuda näringslivet något. Idédokumentet Attraktiva Åland har tydligen inte inspirerat ministrarna.

– Man har inga visioner, och det visas i skrivningarna om turismen.

På plussidan noterar Roger Jansson att regeringen kan tänka sig ett utvecklat samarbete mellan ÅHS och den privata vårdsektorn. ❑

Svårtolkat, tycker (s)

Budgeten är svårtolkad, tycker Barbro Sundback (s).

– Det är nästan ett detektivarbete att se vilka anslag som har ökat, och det är otydligt vad som är nytt och gammalt.

Hon saknar politiska mål i de allmänna formuleringarna.

– Och det är tråkigt, för väljarna gav regeringspartierna ett stort stöd och de förväntas snart leverera resultat.

Regeringen gör helt fel när världen är på väg in en lågkonjunktur, tycker Sundback.

– Alla privata hushåll tvekar att spendera pengar, och den osäkerheten spiller över på Finland. Budgeten borde matcha näringslivet för att upprätthålla tillväxten och välfärden. Den utökning man ser här sker inom de egna förvaltningarna, när all ekonomisk erfarenhet visar att det är bättre att hålla igen de offentliga utgifterna och stöda den privata företagsamheten.

Pensionstillägget som det ser ut nu är hon inte nöjd med.

– Det hade man bråttom med tidigare, sedan kom det en halvmesyr som man lovat att skall bli bättre.

Gynnar stödgrupper

Överlag tycker hon att varken barnfamiljer, studerande, löntagare eller pensionärer har någon glädje av den här budgeten.

– Regeringspartierna gynnar sina egna stödgrupper och särintressen när man borde stöda grupperna med köpkraft.

Hon efterlyser ett bredare samarbete mellan regering och facket.

– Alla regeringar för en dialog med organisationerna

I likhet med **Roger Jansson** (fs) undrar hon vart regeringens behovs- och resursplan tog vägen.

– Det är där de politiska kompromisserna skall göras.

Kanske beror förseningen på att centern och liberalerna vill visa en enig fasad, resonerar hon. ❑

Talbegränsningar när lagting samlas

■ Nu blir talturerna i lagtinget kortare.

När lagtinget samlas för höstsessionen i dag skall ledamöterna hålla sig till de tidsramar som talmanskonferensen inför på försök.

Målet är att debatten skall få en ”tydlig diskussionkaraktär”.

Gruppanföranden och ministrars presentationer av framställningar skall vara högst tio minuter långa. Enskilda lagtingsledamöters och ministrars anföranden rekommenderas vara högst sju minuter långa. När talaren överskrider tidsgränsen skall talmannen påminna honom eller henne om det med en minuts mellanrum. Reglerna för repliker är oförändrade. Den som vill kommentera något som föregående talare har sagt har en minut på sig.

I dag väljs talmannen klockan 12, lagtinget öppnas klockan 14 och plenum inleds kvart över tre.

PLUSSA förmån!

Förmånerna gäller till 30.11.2008

Med Plussa-kortet I NOVEMBER

Chipsters GRAVAD och KALLRÖKT LAXFILÉ
i skivor, 150 g (19,93 kg)

2,99 ask

Spara 0,36 ask

utan kort **3,35** ask (22,33 kg)

Gäller till 30.11.2008

Atria ugnsfärdiga LÅDOR
kålrot, morot och söt potatis
600 g (7,48 kg)

4,49 ask

Spara 0,50 ask

utan kort **4,99** ask (8,32 kg)

Gäller till 30.11.2008

Fazer ROSTSEMLOR
6 st/390 g (3,82 kg)

1,49 påse

Spara 0,26 påse

utan kort **1,75** påse (4,49 kg)

Gäller till 30.11.2008

Findus Bistro MIKRORÄTTER
djupfrysta, 380-400 g (4,71-4,48 kg)

1,79 pkt

Spara 0,60 pkt

utan kort **2,39** pkt (6,29-5,98 kg)

Gäller till 30.11.2008

LU Traditionella PEPPARKAKOR
390 g (4,59 kg)

1,79 pkt

Spara 0,40 pkt

utan kort **2,19** pkt (5,62 kg)

Gäller till 30.11.2008

Vip Plus MÅ BRA-DRYCKER
1 lit (0,67 lit)

2,00 3 brk

Spara 0,97/3 brk

utan kort **2,97** /3 brk (0,99 lit)
styckevis 0,99 brk

Gäller till 30.11.2008

Casa di Mama PIZZOR
djupfrysta, 385-410 g (7,77-7,29 kg)

2,99 st

Spara 0,76 st

utan kort **3,75** st (9,74-9,15 kg)

Gäller till 30.11.2008

Fazer Opus och Vinter KONFEKTASKAR
420 g (33,31 kg)

13,99 ask

Spara 1,60 ask

utan kort **15,59** ask (37,12 kg)

Gäller till 30.11.2008

Atria marinerad strimlad KYCKLINGFILÉ
400 g (6,48 kg)

2,59 ask

Spara 0,90 ask

utan kort **3,49** ask (8,73 kg)

Gäller till 30.11.2008

HK tunt tunt PÅLÄGG
300 g (8,63 kg)

2,59 förp.

Spara 0,40 förp

utan kort **2,99** förp. (9,97 kg)

Gäller till 30.11.2008

HK snabblagat strimlat GRISKÖTT
300 g (6,63 kg)

NYHET!

1,99 ask

Spara 0,66 ask

utan kort **2,65** ask (8,83 kg)

Gäller till 30.11.2008

Flora Ruoka VEGETABILISK FETTBLANDNING
ej Kevyt och paksu, 2,5 dl (3,00 lit)

1,50 2 brk

Spara 0,20/2 brk

utan kort **1,70** /2 brk (3,40 lit)
styckevis 0,85 brk

Gäller till 30.11.2008

Wursti basturökt SKINKBIT
ca 300 g

6,95 kg

Spara 1,44-1,95 kg

utan kort **8,39-8,90** kg

Gäller till 30.11.2008

Viennetta GLASSTÅRTOR
650 ml (1,52 lit)

0,99 st

Spara 1,00 st

utan kort **1,99** fl (3,06 lit)

Gäller till 30.11.2008

Pastella FÄRSK PASTA
tortellini och ravioli, 250 g (9,16 kg)

2,29 pkt

Spara 0,60 pkt

utan kort **2,89** pkt (11,56 kg)

Gäller till 30.11.2008

Bona BARNMAT 8 MÅN.
200 g (4,17 kg)

5,00 6 brk

Spara 0,94/6 brk

utan kort **5,94** /6 brk (4,95 kg)
styckevis 0,99 brk

Gäller till 30.11.2008

Prolight ENERGISPARLAMPOR
ej GU-10 kanta, 2 st/pkt

6,95 pkt

Spara 3,00 pkt

utan kort **9,95** pkt

Gäller till 30.11.2008

Havi Gloria LYKTOR

5,00 2 st

Spara 0,80/2 st

utan kort **5,80** /2 st
styckevis 2,90 st

Gäller till 30.11.2008

KANTARELLEN
Nya Godbyvägen tel. 32 840
Måndag-fredag 9-21, lördag 9-18, söndag 10-18

K SUPERMARKET PLUSSA för dina inköp

MATHIS Hallen
Måndag-fredag 9-19,
lördag 9-16,
söndag 11-16
Ålandsv. 42, tel. 28 149

Johan Larsson
Epost: johan.larsson@nyan.ax
Telefon: 528 462

sport

”Jag kan inte dementera det ryktet.
JANI LYYSKI ÄR PÅ VÄG BORT FRÅN IFK MARIEHAMN.

Uppryckning gav IFK segern

Bra i hemmalaget. Philip Thimm, med svart hjälm, fick fart under skridskorna i den andra perioden och retade ständigt upp motståndarna med sitt energiska spel.

VÄSTKUSTLIGAN	
IFK MARIEHAMN	**7**
SOPA	**2**

ISHOCKEY. Det behövdes en periodpaus och ett frustrerat bortalag. Sedan kunde IFK Mariehamn ta över lördagens match och bekvämt vinna med 7–2 mot SoPA.

– Hela laget gjorde en bra insats och målvakten gjorde en fin insats, säger IFK:s tränare Mikael Rosbäck.

Det var två sekvenser i den första perioden som vände matchen till IFK:s fördel. Först **Philip Thimms** uppoffrande spel vid reduceringsmålet och sedan **Henri Aaltovirtas** räddning med en minut kvar. Vi börjar med reduceringen.

Relativt snabbt kunde SoPA ta ledningen med 2–0 och IFK Mariehamn var inte alls med i matchen. Långsamma i anfallszonen och alldeles för snälla i defensiven. Så helt plötsligt fick Thimm skottläge i slottet.

Han siktade, sköt och kastade sig mot mål för att slå in returen. I kalabaliken framför målvakten kunde **Marcus Englund** slå in reduceringen och det blev ett mål som stärkte självförtroendet hos IFK.

– Det blev lite jävlaranamma när vi fick 1–2. Sen stod matchen och vägde när de fick ett läge som vår målvakt räddade, säger Mikael Rosbäck.

Nytt lag i andra

Då var det en minut kvar av den första perioden och IFK tryckte på i anfallszonen. Men ett misstag, några snabba passningar och så var en SoPA-spelare helt ren med Henri Aaltovirta. Men det blev inte 1–3.

Istället var Aaltovirta riktigt kylig. Han stod upp länge, lät SoPA-spelaren göra den första rörelsen och räddade sedan med benskydden.

– I första perioden fick vi inte någon fart, säger Rosbäck. Vi gjorde några tekniska missar och då satte de pucken direkt.

Men ett ordentligt snack i periodpausen ändrade helt på spelet. IFK kom ut som ett nytt lag och började åka skridskor istället för att fastna i SoPAs tempo. Och det lönade sig.

Andreas Stenberg kvitterade 3.48 in i perioden efter att från nära håll stänkt upp pucken i krysset och även ledningsmålet kom från Stenbergs klubba. Pucken kom ut från sarghörnan och efter fint samspel med **Daniel Gullans** satte Stenberg 3–2.

Inga problem i tredje

Just Stenberg var tillsammans med Philip Thimm och **Daniel Sederström** IFK:s bästa spelare för dagen. Tråkigt dock för Sederström som utgick på grund av skada i slutet av den andra perioden.

Och om nu Thimms och Aaltovirtas spel var avgörande i den första perioden så var SoPAs många utvisningar direkt avgörande i den andra perioden. IFK fick bland annat chansen att spela fem mot tre i periodens mitt och avgjorde då matchen.

– De tog timeout men det hjälpte inte, säger Rosbäck. Vi satte 4–2 och 5–2 och hade bud på mer.

De målen som Rosbäck pratar om gjordes av Philip Thimm och Daniel Sederström medan Thimm och **Johannes Dahlman** prickade in de två sista målen i den tredje perioden.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Anledning till jubel. IFK Mariehamn tog sin andra seger för säsongen och på bilden är det bland annat nummer 9 Daniel Eriksson och nummer 5 Jim Manselin som jublar. Foto: ERKKI SANTAMALA

Fula tilltag. SoPA körde med många efterslängar och Philip Thimm i IFK fick ta emot en hel del. Allt kulminerade i den tredje perioden då SoPA bland annat åkte på fyra tiominutersstraff på en och samma gång. Foto: ERKKI SANTAMALA

Två förluster för IFK-pingis

■ **BORDTENNIS.** IFK Mariehamn förlorade två av sina tre matcher när Upplandsserien division V spelade omgång 3-5 i lördags. Förlusterna kom mot Stratos Enköping PK C och Tierps BTK där slutresultatet skrevs till 4–8 respektive 3–8.

Segern över Sunnersta PS B1 kom på walkover. (jl)

Kvartsfinal för Lindberg i Berlin

■ **SEGLING. Staffan Lindberg** tog sig till kvartsfinal i Berlin Match Race som avslutades i går. Men i kvartsfinalen åkte han ut mot den topprankade fransmannen **Sebastian Col**.

För **Björn Hansen** slutade seglingen i Berlin redan under grundomgången. (jl)

Rosenberg blir ryttarordförande

■ **HÄSTSPORT.** Vid Ålands ryttares höstmöte valdes **Tiina Rosenberg** till ny ordförande efter att **Tiina Björklund** valt att kliva av efter två år på posten.

Övriga styrelsemedlemmar är **Tiia Pihlakoski**, **Jennifer Schönberg**, **Cia Jansson** samt nyinvalda **Patricia Lindén** och **Kaisa Moilanen**. Juniorrepresentant är **Gisela Johansson** som har **Ida Nordlund** som suppleant. (mt)

Gerkman ny i innebandystyrelsen

■ **INNEBANDY. Peter Gerkman** valdes i torsdags till ny ordinarie styrelsemedlem i Ålands innebandyförbund. Övriga i styrelsen är **Stefan Boman**, ordförande, **Göte Winé**, **Leif Sjöblom**, **Niklas Eriksson**, **Janne Smeds** och **Jan Tuominen.** (jl)

Nytt uppdrag för Myllykoski

■ **SIMNING. Bror Myllykoski** har på nytt tilldelats ett tävlingsledaruppdrag. Den här gången är det Svenska Finlands Idrottsförbunds simråd som utsett ålänningen till tävlingsledare för SFI-mästerskapen i simning som avgörs i Helsingfors om tre veckor.

Arenan är Britas simhall och tävlingen beräknas samla närmare 200 simmare. Myllykoski var senast tävlingsledare vid öppna finska masters-FM på lång bana som avgjordes i Åbo. Då deltog drygt 320 simmare från fem nationer. (mt)

Öspelen fick ny styrelsemedlem

■ **ÖSPELEN.** Ålands öspelsorganisation valde förra veckan in **Christa Martin-Sundman** som ny medlem i styrelsen. Förutom Martin-Sundman består styrelsen av **Peter Enberg**, ordförande, **Mona-Lisa Wasström**, **Sari Sandell**, **Erika Johansson**, **Benita Gustafsson**, **Chris Karlsson** och **Susanne Guildford**. (jl)

NGD förlorade fjärde raka

DIVISION I	
BK NGD	**0**
LOSB	**3**

INNEBANDY. Det blev förlust för BK NGD igen. Den här gången med 0–3 hemma mot topplaget LoSB. Men matchen var ändå ett steg framåt enligt lagets kapten Emilie Jansson.

– Jag tycker ändå vi ska vara nöjda, säger hon. Framför allt att vi hela tiden jobbade.

Fyra förluster på fyra matcher. Så ser inledningen av division I ut för BK NGD. I lördagens match mot LoSB såg det ändå ut som NGD skulle kunna få med sig en poäng till slut. Åtminstone med tanke på den press laget hade de sista tio minuterna av matchen.

– Det är mycket som var bättre i vårt spel, säger Emilie Jansson. Trots det blir det luckor som vi förlorar på.

För när NGD gick in i den tredje perioden var det som ett helt nytt lag. Den defensiva uppställningen från första perioden hade de redan ändrat på till mittenperioden och med ett powerplay till sin hjälp inledde NGD den sista perioden i full fart.

Det ordentliga trycket började efter cirka tolv minuters spel när **Ramona Hildén** sprang sig fri men sköt över en liggande målvakt. Minuten efter träffade **Jenny Engblom** burgaveln och sekunden senare var det stolpen som stod i vägen på hennes skott.

Luckorna kom i andra

Tredjeperioden var helt klart NGD:s bästa period i lördags och om avsluten hade varit något mer fokuserade skulle målen med största sannolikhet också kommit. Istället avgjorde LoSB matchen redan i den andra perioden.

– Luckorna kommer eftersom vi inte litar på varandra, säger Jansson. Vi ska stå offensivt men se till att det inte blir några luckor.

Men luckorna kom alltså i den andra perioden. Och detta efter att NGD egentligen kontrollerat spelet ganska bra i den första perioden. Visserligen utan några direkta målchanser. Men å andra sidan hade inte LoSB det heller.

Direkt kunde LoSB utnyttja NGD:s nya offensiva positioner. Bara 1.22 in i den andra perioden fick de försvaret ur balans och med två spelare nästan helt fria framför **Jolanda Gestranius** i NGD:s mål så kom 0–1 relativt enkelt.

Sist i tabellen

Men NGD spelade upp sig och hade spelet i mitten av perioden. De fick mer fart i sitt spel och kom till fler skottlägen. Mitt i denna press uppstod så en lucka i försvaret. En felpass i uppspelsfasen och helt plötsligt satt bollen i krysset bakom Gestranius.

– Vi har alltid fallit i andra, säger Jansson. Första brukar vara okej, andra katastrofal och sedan riktigt bra i tredje.

Och visst, så var det även i lördags, men efter att LosB satte sitt tredje mål 12.18 in i den andra perioden spelade det inte någon roll att NGD pressade och pressade. Inte ens en straff i slutet kunde förhindra NGD att förlora den fjärde raka matchen.

Därmed är NGD det enda laget i division I som ännu inte tagit något poäng.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Bra i mål. Jolanda Gestranius stod för många fina insatser i främst den första perioden. I den andra lämnades hon ensam ett par gånger och på bilden har hon ingen chans när 0-2-målet sitter i krysset. Foto: ERKKI SANTAMALA

Kämpade väl. BK NGD:s lagkapten Emilie Jansson var en av lagets bästa spelare under lördagen. På bilden syns hennes kraftfulla spelstil tydligt. Foto: ERKKI SANTAMALA

Våsc åkte på storstryk

DIVISION II	
FBC TURKU	**17**
VÅSC	**5**
AFC	**7**
VÅSC	**4**

INNEBANDY. Två förluster. Men en stjärnsmäll. Våscs herrar har nu tre raka förluster i division II. Och med få spelare förlorade Våsc i helgen mot FBC Turku med 5–17 och mot AFC med 4–7.

– De som var med gjorde det bra, säger spelande tränare David Holmberg.

Det går väl knappast att komma från lördagens förlust med 5–17. Visserligen var Våsc hyfsat bra med fram till tio minuter kvar av matchen. Då stod det 5–9 och Våsc var på gång efter två snabba mål i tredje perioden av **Marcus Svensson** och **Dan Nylund**.

Men då drabbades Våsc bland annat av en skada och de tvingades rulla runt på nio man. Något som givetvis tog på krafterna och FBC Turku kunde sedan göra åtta mål på nästan lika många minuter.

Våscs övriga mål prickades in av Nylund, **Kim Ginman** och **Magnus Ljungars**.

För få spelare

I helgens andra match gick det resultatmässigt något bättre men laget var givetvis trötta efter lördagens storförlust. Det stod 1–1 efter första perioden och Holmberg säger att Våsc spelade bra och var med fram tid AFC:s 2–1-mål.

Ganska snabbt kunde AFC gå fram till både 3–1 och 4–1 och sedan kom en olycklig utvisning på fem minuter som avgjorde matchen. I matchens slutskede tog Våsc ut målvakten och snyggade till siffrorna och slutresultatet blev 4–7.

– Annars gör vi en bra insats under de förutsättningar vi har. Det går inte att fara iväg med bara elva spelare, säger David Holmberg.

Målen i helgens andra match gjordes av **Andreas Jansson** 2, Dan Nylund och Magnus Ljungars.

Revansch nästa helg

Hur ska ni återhämta er från det här?

– Vi har match nästa helg och förhoppningsvis fler spelare tillgängliga och kan variera vårt spel. Det går inte att göra så mycket under de här förutsättningarna.

Samtidigt bör det tilläggas att både FBC Turku och AFC tillhör topplagen i division II medan Våsc är nykomlingar i ligan. Motståndarna i nästa omgång är KoPo och de låg inför den här helgen på en femteplats i serien.

– Det är nästa helg vi ska börja vinna, säger Holmberg. Då möter vi bottenkollegan.

Men riktigt så illa är det inte. Våsc ligger sjua i tabellen med tre lag bakom sig. Och endast ett av de tre lagen har lyckats ta poäng under sina inledande matcher. Våsc har en seger på fyra matcher.

Inte mycket att göra. David Holmberg hade endast elva spelare med sig till helgens två matcher och inte blev det bättre när Våsc drabbades av både skador och utvisningar. Bilden är från den senaste hemmamatchen mot SalPa. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Skyddsglas-ögon även för äldre

INNEBANDY. Sedan tidigare är det obligatoriskt för alla barn som spelar innebandy i serierna för årskurs 3-6 att bära skyddsglasögon.

Från och med nästa säsong gäller det även högstadieelever som spelar i skolserierna. Redan nu finns det skyddsglasögon att avhämta gratis från Innebandyförbundets kansli på Neptunigatan. (mt)

Övertid avgjorde för Hudiksvall

ISHOCKEY. Trots att Hudiksvall HC dominerade i förra veckans match mot Kovland i division I, fick man bara nöja sig med en poäng. Efter full tid stod det 3–3 och på övertid satte Kovland sitt fjärde mål vilket gav dem slutsegern.

Robin Englund spelar i HHC, men noterades inte för några mål. Hittills på elva matcher har han dock svarat för två stycken samt för sex framspelningar vilket placerar honom som tredje bäst i laget. HHC ligger trea i en haltande tabell. (mt)

Sparta besegrade serieledarna

FOTBOLL. Sarpsborg Sparta, utan **Kristoffer Weckström**, vann säsongen sista match med 5–1 över redan klara seriesegrarna Odd Grenland. Sparta slutade därmed på en tiondeplats i Adeccoligan.

Sedan tidigare är det klart att Weckström lämnar sin norska klubb vid säsongens slut. (jl)

SIMNING

Klubbmästerskap, deltävling 3/4, 1 november.

25m fjäril, utmanarna: Joar Holmberg, 1997, 22.72, Guld; Ida Jansson, 1995, 22.97, Guld; Philip Jansson, 1994, 17.92, Guld; Mathilda Linde, 1997, 24.34, Silver; Lucas Mattsson, 1995, 21.06, Guld; Mirjam Ojala, 30.81, Ingen tidsgrupp; Mikaela Söderberg, 1996, 24.16, Silver.

50m fjäril, utmanarna: Malin Johansson, 1996, 48.87, Guld; Kevin Lindholm, 1994, 39.98, Guld.

25m fritt, utmanarna: Ina Mattsson 1997, 23.32, Guld, Mirjam Ojala 1997, 26.38, Silver; Alexandra Ulenius, 1997, 21.94, Guld.

50m fritt, utmanarna: Joar Holmberg, 1997, 41.00, Guld; Ida Jansson, 1995, 43.16, Guld; Frida Karlsson, 1995, 36.97, Guld; Mathilda Linde, 1997, 42.15, Guld; Corinne Lindholm, 1997, 47.65, Brons; Victor Lönnroth, 1977, 47.44, Brons; Lucas Mattsson, 1995, 45.10, Silver.

100m fritt, utmanarna: Philip Jansson, 1994, 1.17,87, Guld; Malin Johansson, 1996, 1.26, 09, Silver.

100m fritt, mixed, finaler: 1 Gustav Carlsson, 1993, 57.23, 2) Jennie Hagman, 1990, 1.09,03, 3) Anton Holmberg, 1995, 1.09,47, 4) Frans Manelius, 1995, 1.14,92, 5) Sara Helling, 1993, 1.15,93.

100m bröst, mixed, finaler: 1) Gustav Carlsson, 1993, 1.19,11, 2) Jennie Hagman, 1990, 1.26,88, 3) Sara Helling, 1993, 1.28,65, 4) Anton Holmberg, 1995, 1.38,16, 5) Frans Manelius, 1995, 1.47,38.

400m medley, mixed, finaler: 1) Gustav Carlsson, 1993, 5.25,05, 2) Jennie Hagman, 1990, 6.09,99, 3) Anton Holmberg, 1995, 6.18,71, 4) Sara Helling, 1993, 6.40,75, -) Frans Manelius, 1995.

SKYTTE

Fälskyttetävling, Allahelgonasmällen (träff och tavlor): 1) Tomas Mörn 47, 26, 2) Harry Petterson 46, 26; 3) Mikael Johansson 45, 26 (efter omskjutning), 4) Fredrik Blomqvist 45, 26 (efter omskjutning), 5) Rune Karlsson 43, 22, 6) Henrik Miren 32, 16.

SKYTTE

ÅSSF cup 1, rörligt mål 10 m. 30+30 skott.

A: 1) Jan Malmberg 529 p, 2) Björn Kellin 227 p.

A 60: 1) Ralf Lindholm 457 p, 2) Håkan Lindroos 409 p.

A 70: 1) Jens Harberg 389 p, 2) Halvard Grönlund 140 p.

Junior: 1) Adam Jansson 397 p.

”Ahna” hedrades på galan

Men IFK Mariehamns lagkapten är på väg bort från klubben

FOTBOLL. IFK Mariehamn höll sig nätt och jämnt kvar i Tipsligan men precis som tidigare år hölls en avslutningssupé med prisutdelning. Ett fint avslut på en, för att citera Tage Silander ”bedrövlig säsong”.

Tack för allt, Ahna. Olle Fonsell, till höger, höll ett fint tacktal till Daniel Norrmén och hyllade honom som fotbollspelare. Fonsell sa att utan Norrmén hade IFK fortfarande varit ett division II-lag, på sin höjd ett division I-lag.

Mikael Granskog välkomnade spelare, ledare och sponsorer till årets avslutningsfest i fredags. Han hade lovat sin fru att vara snäll och inte klaga på IFK:s placering i Tipsligan.

–Precis som planerat plockade vi många poäng i början på våren men sen följde en soppatorsk som vi aldrig sett make till innan med många allvarliga skador. Statistiskt sätt borde det inte kunna hända igen, sa Granskog i sitt inledningstal och fortsatte:

–Föreningen är nu bättre rustad ekonomiskt inför nästa säsong. Spelar ledningen sina kort rätt kommer det att synas.

–Nästa år tar vi ligaguld, fyllde **Jan-Mikael** ”Keegan” **Mattsson** i.

–I don´t understand anything, kontrade **Ukeyima Akombo** med och lockade till skratt.

Tage Silander, till vardags ekonomiedirektör vid från Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag, var glad att höra att ekonomin är under kontroll.

–Då blir förhandlingarna med **Peter Mattsson** lättare, sa han med ett skratt.

Tackade för sig

Ett ständigt återkommande samtalsämne runt borden var vilka som stannar i IFK och vilka som försvinner. En av dem som inte blir kvar är som tidigare känt **Travis Binnion**. Han tackade alla som gjort hans vistelse på Åland ett varmt minne.

–De här killarna jag spelat med är de bästa. Hela min tid här har varit underbar. Det är egentligen bara min kropp som varit oduglig, sa han.

Han sa speciellt tack och utbringade en skål till **Daniel Norrmén** som han under sin korta tid här förstått vara en viktig person för föreningens framgång. Norrmén fyllde i där Travis slutade och tackade för sex fina år.

–Det har varit väldigt kul att vara med på den här idrottsliga resan. När jag kom hit var vi ett hyfsat lag i division två och nu är vi ett etablerat ligalag. Tack alla för den här tiden, avslutade han och alla i salen ställde sig upp och applåderade uppskattande.

Prisutdelningen följde efter varmrätten. Årets försvarare gick till **Jani Lyyski** med motiveringen att han spelat alla matcher och dessutom varje minut.

Årets mittfältare gick andra året i rad till **Mika Niskala** med motiveringen att han varit en motor i laget och den mest bollskickliga spelaren.

Årets anfallare gick överraskande till IFK:s unga talang **Wilhelm Ingves** med motiveringen att han varit en riktig nykomling som tagit plats i U-19 landslaget. Han såg lite överraskad ut själv när han hämtade priset.

–Jag vill tacka **Mikael Numelin** som gjorde att jag började spela fotboll. Annars hade jag fortsatt med innebandy, sa han.

Flest priser kammade **Mattias Wiklöf** hem. Han tilldelades årets mest effektiva spelare, bästa målskytt och GMM:s supporterpris.

Vilket pris känns roligast att få?

–Det som värmer mest är så klart supportrarnas pris. Det visar på uppskattning. De andra priserna är självklart också roliga att få men de bygger mer på fakta. Effektivaste spelaren vet jag inte ens vad det innebär, kanske att jag har gjort mål. Synd bara att jag inte gjorde fler, då hade vi kanske hamnat bättre i tabellen, berättar Wiklöf.

Text och foto: PIA NORRMÈN
sport@nyan.ax

Tummen upp. Wilhelm Ingves blev årets anfallare.

Fakta/ Pristagarna

Årets försvarare: Jani Lyyski.
Årets mittfältare: Mika Niskala.
Årets anfallare: Wilhelm Ingves.
Årets mest effektiva spelare: Mattias Wiklöf.
Årets bästa målskytt: Mattias Wiklöf, fem mål.
GMM:s supporterpris: Mattias Wiklöf.

Ska ha dem framme. Mattias Wiklöf tog hem hela tre priser i fredags. Under söndagen sa han till Nyan att han kommer ha dem stående framme. Antingen på Åland eller i Sverige.

Mot ett nytt lag. Jani Lyyski tog emot priset som årets försvarare men försvinner förmodligen till ett annat lag inom en snar framtid.

Jani Lyyski ”kan inte dementera”

FOTBOLL. Under kvällen sågs flera spelare gå runt och säga hej då till sina lagkamrater. Andra pratade om erbjudande från nya klubbar. En som är på väg bort från klubben är Jani Lyyski.

–Jag kan inte dementera det ryktet, sa han kort.

Vilka andra som försvinner vill inte IFK Mariehamns klubbdirektör **Peter Mattsson** kommentera.

–Vi kommer gå ut med ett pressmeddelande när allt är klart, sa han i fredags.

Hur IFK ser ut till nästa säsong återstår alltså att se. Men en av dem som IFK ligger i förhandlingar med är **Mattias Wiklöf** som till skillnad från Jani Lyyski dementerar ryktet att han är på väg bort.

–Grejen var den att jag hade funderingar, säger han. Men nu håller vi på att förhandlar.

Privatliv

Wiklöf har några specialklausuler i sitt kontrakt som gör att han och klubben nu förhandlar med varandra. Vad exakt det är vill han inte säga. Än så länge är i alla fall ingenting klart.

–Mina andra alternativ är inga nya klubbar jag funderar på och inga nya klubbar har hört av sig. Utan det är andra saker som mitt privatliv och yrkesliv. Jag har ett jobb där hemma som jag försöker få tjänstledigt från, säger Wiklöf.

Under söndagen ville Peter Mattsson inte ge några kommentarer kring varken Jani Lyyskis eller Mattias Wiklöfs framtid i klubben. (pn/jl)

HJK vann cupen för tionde gången

FOTBOLL. HJK tog en dubbelseger på fotbollsstadion i Tölö på lördagen. Damlaget inledde firandet och några timmar senare vann också herrlaget den finska cupen. Matchhjälte var **Petri Oravainen** som sköt 2–1-segermålet under förlängningen. Cup-mästerskapet är det tionde för HJK.

Första halvleken av matchen var anspråkslös, men andra halvan bjöd på bättre spel. Första målet kom i den 57:e minuten då **Erfan Zeneli** överraskade Honka-målvakten **Tuomas Peltonen** från distans.

Det målet räckte nästan hela vägen men Honkas press gav till slut resultat och **Jami Puustinen** kvitterade i den 87:e minuten.

I förlängningen avgjorde **Petri Oravainen** finalen då han i den 114:e minuten sköt ett hårt skott förbi Peltonen. (FNB)

Försvararen Dmytro Voloshyn, 22 år, från Norrvalla FF.
Foto: MALIN TILLSTRÖM

”Dima” ny i IFK Mariehamn

FOTBOLL. IFK Mariehamn kontrakterar Dmytro Voloshyn. ”Dima” var en av de fem spelare som testade för klubben under förra veckan.

Ukrainaren Dmytro Volshyn flyttade till Finland i våras för spel i division II-klubben Norrvalla FF. I måndags kom han till Åland och testade för IFK Mariehamn.

–Han har en bra vänsterfot, är stark och läser spelet bra, sa Norrvallas lagledare **Olav Björkström** till Nyan då.

22-åringen imponerade tydligen även på IFK-lägret som tecknat ett tvåårsavtal med honom. Och han ska bli redo för ligaspel.

–Han är en stabil spelare och med rätt tränare och träning tror jag absolut han klarar av att spela på liganivå, sa Björkström.

Dima har nu rest tillbaka till Ukraina för att förlänga sitt uppehållstillstånd. Han ansluter till IFK i slutet av året.

Hur det går med de övriga testspelarna, **Marcus Olsson** från Sandvikens IF, **Anes Mravac** från IF Limhamn Bunkeflo, **Mikko Halonen** från Atlantis och **Fredrik Vikström** från Atlantis återstår att se.

”Samtliga testspelare höll en hög nivå och alla spelare är fortsättningsvis intressanta för IFK. Diskussioner om eventuella avtal med spelarna kommer att ske inom de närmsta veckorna”, skriver klubben på sin hemsida.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax

Lämnar klubben. Toni Lyyski lämnar IF Fram efter bara ett år i klubben. Nytt jobb i Helsingfors är nästa mål för lagets bästa målskytt. Arkivfoto: MALIN TILLSTRÖM

Tränarfrågan i Fram nära en lösning

Men lagets bästa målskytt lämnar klubben

FOTBOLL. Snart kan det vara klart med ett nytt tränarpar i IF Fram. Just nu funderar nämligen Tomas Lyyski och Tony Jansson på ett förslag från klubben.

– Men något avtal är inte undertecknat, säger Lyyski.

När säsongen slutade för IF Fram i år slutade samtidigt **Tom Danielsson** som tränare i klubben. Sedan dess har Fram letat efter en ny tränare men jakten kan alltså snart vara över.

– Jag har fått ett förslag tillsammans med **Tony Jansson**, säger Tomas Lyyski. Men vi har inte fattat något beslut än.

Varför inte det?

– Det är vissa frågetecken som måste rätas ut innan vi bestämmer oss, säger Tomas Lyyski.

Men vad det är för frågetecken vill han inte gå in närmre på. Men helt klart är att de inväntar och ser hur truppen kan tänkas se ut till nästa år. Under den här säsongen var truppen nämligen relativt tunn vilket förmodligen var en orsak till att Fram inte blev bättre än sexa i division IV.

När tror du ni har bestämt er?

– Jag tror nog att vi har tagit ett beslut innan utgången av november, säger Tomas Lyyski.

Klart redan nu är i alla fall att lagets bästa målskytt den här säsongen lämnar klubben. Med sina 16 mål och 4 assist vann **Toni Lyyski** den interna poängligan men flyttar nu till Helsingfors.

– Det är klart att det både finns för- och nackdelar med att flytta. Men den här gången var det fler fördelar. Jag har nytt jobb och tjejen är där så det är ett steg framåt i arbetslivet och privatlivet. Den här gången får fotbollen stå åt sidan, säger Toni Lyyski.

Han har tagit tjänstledigt från sitt jobb som miljöinspektör för landskapsregeringen och ska under det kommande året istället jobba som miljöinspektör för Helsingfors stad. Men sina 16 mål är det ett ordentligt bortfall för klubben.

– Det gick ju väldigt bra. Efter elva år i Finström ville jag testa på något annat och det har varit ett skönt gäng i Fram, säger Toni Lyyski.

Och hur ska nu IF Fram klara sig utan sin bästa målskytt?

– Det behövs alltid gubbar som sätter dit bollen. Men det finns säkert nya strikers på ön. Så det ska nog ordna sig.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

...och Tony Jansson slutar i IFFK

FOTBOLL. Årets säsong blev den sista. Efter mer än tio år i klubben lämnar Tony Jansson IFFK.

– Det har väl vuxit fram i slutet, säger han.

Det gick inte riktigt som IFFK hade tänkt. Näst sist i division II och endast fem segrar på 26 matcher. Degraderingen till division III var klar lång innan serien slutade.

– Det har varit ett tungt år och inte så jätteroligt med tanke på hur laget byggdes, säger Jansson. Man kan inte börja en säsong med 6-8 spelare.

En ung trupp. Orutinerade spelare och få lån från IFK Mariehamn. Lägg där till en ny tränare mitt under säsongen och ni förstår varför Jansson tycker det varit tungt hela säsongen. Men precis som övriga i laget kämpade han in i det sista.

– Det var aldrig ett alternativ att hoppa av, säger han. Ger man sig in i det får man fullfölja det.

Nästa steg i Jansson karriär kan nu alltså bli som tränare i IF Fram. (jl)

Jaro värvade försvarsspelare

FOTBOLL. FF Jaro har skrivit kontrakt med två nya försvarsspelare. **Jani Sarajärvi** som spelade för TPS under den gångna säsongen och **Jani Tanska** som spelade för KooTeePee skrev på tvåårskontrakt för Jaro.

Ytterbacken Sarajärvi, 29, spelade för Jaro redan säsongen 2006. Han har också spelat för Allianssi och VPS i Tipsligan.

Tanska, 20, debuterade i ligan som 16-åring för MyPa. Han testade sedan på engelska Charltons juniorakademi innan han återvände till MyPa. Mer speltid och ansvar fick han dock först när han spelade för Kotka i år. (FNB)

Unga målvakter skrev nya kontrakt

FOTBOLL. Målvakterna **Jan Vesterinen** och **Altti Mäkinen** har skrivit nya kontrakt med Honka. Vesterinen, 23, skrev på för två år framåt medan 21-åringen Mäkinens kontrakt är ettårigt. Vesterinen debuterade i fotbollsligan 2006, men har bara spelat ett fåtal matcher för Esbolaget Honka. Under den nyligen avslutade säsongen spelade han mest division 1-fotboll för Grankulla IFK.

Mäkinen har ingen ligarutin.

Tuomas Peltonen är klar etta i Honka. Hans nuvarande kontrakt täcker också 2009 års säsong. (FNB)

KuPS bevarade sin ligaplats

FOTBOLL. KuPS spelar ligafotboll även nästa säsong. Kuopioklubben säkrade ett fortsatt kontrakt genom att spela 0–0 hemma mot Viikingit. Det räckte till för KuPS vann den första matchen borta mot Viikingit med 2–1. Viikingit fick sin bästa målchans då laget tilldömdes en straff i den 70:e matchminuten. Men **Ilkka Jäntti** sumpade den chansen. (FNB)

Rätt tips

Viking Lotto
10, 11, 14, 20, 27, 46
Tilläggsnummer: 5, 43
Lyckonummer: 14
Vinstprognos: 6/-, 5+1/18.883,90 (2), 5/752,40, 4/21,80, 3/5,70.

V75, Pori
I/12, II/8, III/2, IV/4, V/3, VI/11, VII/8.
Strukna: I/11, II/2,3,11, III/5, IV/1, VII/4.
Vinstprognos: 7/293,90 (532), 6/2,70, 5/-.

Stryktipset
11X 21X 21X X121
Vinstprognos: 13/100.000 (2), 12/2.137,80, 11/127,90, 10/22,00.

SKYTTE
Compak Sporting, 1 november, Bredmo.
Klass A: 1) Mikael Huber 81, 2) Janne Larson, ÅSSF, 77, 3) Mathias Mattson, ÅSSF, 69, 4) Guy Salomaa, ÅSSF, 62, 5)Stig Sundblom, ÅSSF, 56, 6) Robin Rosenqvist, ÅSSF, 55, 6) Niklas Rehn, ÅSSF, 55, 8) Totti Turunen 54, 8) Jan-Olof Wiktorsson, ÅSSF, 54, 10) Håkan Söderström, ÅSSF 51, 11) Conny Andersson, ÅSSF, 50, 12) Håkan Stubb 46, 13) Mikael Wilhelms, ÅSSF, 35, 14) Göte Johansson, ÅSSF, 34.
Klass D: 1) Kristina Nordlund, ÅSSF, 30.
Juniorklass: 1) Ted Rehn, ÅSSF, 55.

Vill stärkas. Ålands motionsförbund är en av organisationerna som anmält intresse för det nya projektet ”Kvalitetsutveckling inom idrotten”. Här arrangerar de Nyårsruset. Foto: ERKKI SANTAMALA

ÅIF satsar på nya projekt

IDROTT. Ålands idrottsförbund höll Idrottsting förra veckan och spikade en verksamhetsplan som bjuder på flera nyheter.

Nästa år satsar man mer individuellt på sina medlemmar och lyfter upp ungdomsidrotten.

Idrottstinget lockade 14 medlemsföreningar till Ålands idrottsförenings Idrottsting som arrangerades i torsdags. Vid mötet fastslog man bland annat budget, styrelse för 2009 och den nya verksamhetsplanen.

– Budgeten ser något annorlunda ut än den som står i regeringens förslag, men det är en omprioritering som vi har möjlighet att göra. Men vi jobbar bara med prognoser, ingenting är klart förrän det klubbas i ”borgen”, säger sportchef **Jani Westerlund**.

Klart är däremot hur ÅIF vill utveckla sin verksamhet nästa år.

– Det är lite nya, fräscha tankar. Vi har utvecklat vår verksamhetsplan mot tidigare år och försöker förbättra oss hela tiden och inte bara ställa allt på medlemsorganisationerna, säger Westerlund.

Involvera ungdomar

Två nya projekt som klubbades är ett ungdomsparlament samt Kvalitetsutveckling inom idrotten (KUI) 2009-2011.

– Tanken är att arrangera ett ungdomsforum där man kan diskutera olika intressanta teman. Det idrottsforum vi arrangerar varje år riktar sig mer till ledare, föräldrar och styrelsemedlemmar, på det här sättet vill vi nå ungdomarna själva, säger utbildningsansvariga **Lena Eriksson** vid ÅIF.

Förslaget är att ungdomsparlamentet arrangeras vartannat år och utgår från ungdomarnas eget intresse.

– Efter första parlamentet får vi utvärdera om det är en bra form. Men målet är att involvera ungdomarna själva.

Nästa höst är det planerat att det första parlamentet genomförs, tills dess är tanken att en arbetsgrupp ska planera samlingen.

– En av de vanligaste orsakerna till att ungdomar inte engagerar sig är att de inte blir tillfrågade och känner sig utvalda, säger Lena Eriksson.

Inspireras av andra

Vid Upplands idrottsförbund finns ett ungdomsråd som ÅIF planerar att inleda ett samarbete med.

– Vi har träffat dem och inlett diskussioner. De är dessutom aktiva inom ett nationellt nätverk och jag tror vi kan inspireras av dem.

ÅIF:s andra nyhet, KUI, öppnar upp för en möjlighet att stärka medlemsföreningarnas verksamhet.

– Tanken är att hjälpa föreningarna och vara mer individuella med varje verksamhet. De flesta har sina stadgar, men vad vill man förändra? Utveckla? Göra? Vad är värdegrunden?

Stärka föreningar

Lena Eriksson säger att arbetet blir en gemensam process där ÅIF kan ge stöd till föreningarnas idéer. Redan innan Idrottstinget i torsdags anmälde motionsförbundet intresse, och fler var nyfikna efteråt.

– Det går inte att jobba med alla på ett år, men under den här treårsperioden ska det gå att beta av de flesta. Alla har kanske inte heller problem, förändringar kan innebära utveckling och att stärka den egna verksamheten som redan är bra, säger Eriksson och tillägger:

– Det ska bli spännande och det ska bli kul att jobba med!

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Fakta/ÅIF:s styrelse

Ordförande: Björn Kalm.
Nya ledamöter: Thomas Sjöman, Göte Winé och Maria Johansson.
Övriga: Christian Jansson, Liselott Lindman-Johansson och Bjarne Gällros.

Sportens kom ihåg

RK Sleipner: Dressyrtävling söndag 9 november 11.00. Klasser: 1) XL 2004 (öppen för ryttare som inte startar klass 2 och som inte tidigare ridit LC eller högre klass på över 60 %), 2) LC:1 2000 finskt (öppen för ryttare som inte startar klass 1 och som inte tidigare startat LB eller högre klass). Proposition finns på hemsidan. Anmälan via hemsidan eller till Sleipner 13418 senast onsdag 5 november 20.00. Frågor till Sleipner eller Marina 040-5762396.

Sjömanshockey: Nya träningstider i islandia 11 november–9 december är tisdagar 17.00-18.30. Samling 30 min före träning. Alla intresserade med. Brist på målvakter. Kontaktperson: Janne Welin, Birka Hockey.

ÅID-friidrott: Friidrottsutskottet håller valmöte, tisdag 4 november 19.00 i Vikingahallen, Jomala.

ÅID-skidor: Alla skidintresserade, skidresa till Idre 4-7 december. Anmäl dig till Charlotte på 04575267037 senast 10 november.

ÅMK-folkrace: Nu är det dags för förarlicenskurs. Lördag 15 november ska vi ha utbildning för er förare och funktionärer. Anmäl er till Åse Ask senast 7 november.

Bemötande om sjöräddningstjänsten

■I egenskap av ansvarig för sjöräddningstjänsten i västra Finland har jag i ett brev från verksamhetsledaren för Ålands Sjöräddningssällskap **Dag Lindholm** fått ta emot skarp kritik för sjöräddningscentralens agerande. Eftersom han sett sig föranledd att låta publicera sin kritik, känner jag mig manad att också bemöta kritiken offentligt.

Jag är givetvis tacksam för att man visar intresse för sjöräddningsorganisationens verksamhet. Jag tar också gärna emot uppbyggande kritik och utnyttjar den i mån av möjlighet i utvecklingen av verksamheten. Den kritik som verksamhetsledare Lindholm nu riktat mot sjöräddningscentralen och sjöräddningstjänstens ledningssystem innehåller emellertid ingenting som skulle kunna utnyttjas för att förbättra möjligheterna till räddning för människor i fara till havs.

I sin kritik beskyller Lindholm sjöräddningsorganisationen för stelbent byråkrati och påstår grundlöst att personalen i sjöräddningscentralen inte skulle vara yrkeskunnig. Han hävdar också att sjöräddningsledarna skulle underlåta sig att utnyttja de resurser som Ålands Sjöräddningssällskap ställer till förfogande.

Sjöräddningstjänstens ledningssystem i Finland grundar sig på Gränsbevakningsväsendets organisation och ledningssystem. Förutom sjöräddningscentralen i Åbo har vi en undercentral i Helsingfors och en i Vasa.

Sjöräddningsorganisationens samtliga centraler är ständigt bemannade med yrkeskunnig personal som specialutbildats för sina uppgifter. De genomgår också regelbundet påbyggnads- och repetitionskurser samt deltar aktivt i nationella och internationella övningar. Finlands sjöräddningsorganisation svarar gott och väl mot alla de internationella krav som ställs och processerna och rutinerna följer genomgående de rekommendationer som ingår i den internationella flyg- och sjöräddningshandboken som gemensamt antagits av de internationella sjö- och luftfartsorganisationerna.

I motsats till vad Lindholm påstår, är ledningssystemet synnerligen rätlinjigt och effektivt och saknar all form av byråkratisk stelbenhet. Genom det här systemet garanteras att ledningen av sjöräddningsinsatserna handhas av en central som har möjligast heltäckande uppgifter om tillgängliga resurser samt en god lägesbild.

Sjöräddningscentralen i Åbo ledar årligen c 800 sjöräddnings- och assistansuppdrag inom sitt sjöräddningsdistrikt. Av dessa inträffar c 10 % i det åländska havs- och skärgårdsområdet. Sjöräddningsledarens initiala uppgift är att utgående från den information som står till buds bedöma behovet av hjälp och avgöra hurudana resurser som skall alarmeras. De enheter som är stationerade närmast olycksplatsen är inte alltid omedelbart gripbara eller lämpligast för ett specifikt uppdrag.

I samband med den beklagliga olyckan på Ivarskärsfjärden 24.10.2008 alarmerades genast de enheter som stod i omedelbar avgångsberedskap. I insatsen deltog en sjöräddningshelikopter, en patrullbåt, räddningsverkets båt med dykare samt en polispatrull med hund. Sjöbevakningens övervakningscentral i Mariehamn fungerade som ledare på olycksplatsen.

Med beaktande av olyckans karaktär och de övriga omständigheterna kan man konstatera att utnyttjandet av resurserna skett på ett väl övervägt och effektivt sätt, även om en möjlig alarmering av sjöräddningssällskapets enheter i detta fall inte skett. Ledningssystemet fungerade i enlighet med gällande direktiv och myndighetssamarbetet löpte friktionsfritt.

Under pågående år har 83 sjöräddningsfall inträffat på Åland. Av dessa har Ålands Sjöräddningssällskaps enheter alarmerats i 44 fall. 12 fall har inträffat i vattnen kring Kökar där sällskapet inte för tillfälle har några enheter och 5 fall har varit sådana där någon av sjöbevakningens patruller befunnit sig i omedelbar närhet av olycksplatsen. I de resterande 22 fallen har sjöräddningsledaren inte ansett det ändamålsenligt att utnyttja sällskapets enheter.

Dessa fall har ofta varit sådana som av en eller annan orsak krävt bruk av myndighetsenheter pga brottsmisstanke eller arbetssäkerhetsfrågor. Jag kan således med fog konstatera att det utgående från fakta inte finns någon grund för Lindholms misstanke att sjöräddningsledarna skulle undvika att använda sig av sjöräddningssällskapets enheter.

Faktum är att sjöräddningsledarna alltid alarmerat Ålands Sjöräddningssällskaps enheter då detta bedömts ändamålsenligt. Av den totala mängden sjöräddningsincidenter som inträffat i Finland har de frivilliga sjöräddningsorganisationerna deltagit i c 60 % av fallen. Den här siffran stämmer väl också för Åland.

Lindholm framkastar en gammal tanke på ett eget åländskt sjöräddningsdistrikt med en egen sjöräddningscentral i Mariehamn. Det här är en tanke som man utgående från ett rent sjöräddningsperspektiv knappast kan hitta några sakliga grunder för.

En sådan förändring skulle åtminstone inte vara ägnad att förbättra situationen för människor i fara till havs. En sådan förändring skulle dessutom stå i direkt konflikt med den allmänna samhälleliga utvecklingen och strävanden efter effektiva och ekonomiska lösningar. Finland har redan nu tre gånger flera centraler för sjöräddningstjänsten än t.ex. Sverige.

Jag föreställer mig att den framtida utvecklingen i Finland också inom det här området snarare kommer att gå mot en centralisering än en decentralisering.

Sjöräddningstjänsten behöver de frivilliga organisationernas insatser och uppskattar dem högt. Samtidigt måste man emellertid komma i håg att samarbetet inom sjöräddningstjänsten bygger, liksom samarbete över lag, på ett ömsesidigt förtroende.

Våra mångsidigt utbildade och yrkeskunniga sjöräddningsledare känner ett starkt förtroende för Ålands Sjöräddningssällskaps enheter och de frivilliga medlemmarnas kunskap och kapacitet. Det är synd om verksamhetsledare Lindholm genom sitt osakliga agerande skulle äventyra detta förtroende.

Utvecklingen av sjöräddningstjänsten bör ske genom en uppbyggande och välgrundad dialog mellan de organisationer som deltar i verksamheten. En sådan dialog bör utgå från gällande fakta och inte från överdrivna, färgade eller känsloladdade påståenden.

Västra Finlands sjöbevakningssektion är ständigt redo att delta i sådana dialoger som utan dolda motiv uppriktigt strävar till att förbättra räddningsmöjligheterna för människor i fara till havs.

Kommodor **Henrik Wärnhjelm**
kommendör för Västra Finlands sjöbevakningssektion

MRCC ÅBO	
Alarmnummer	**0204 1001**
Telefon	020 410 7070
(Från utlandet	+358 20 410 7070)
Fax	(02) 250 0950
(Från utlandet	+358 2 250 0950)
Telex	+57-62249
Inmarsat-C	423002211 (AOR-E)
e-mail	mrcc@raja.fi
MRSC Helsinki	0204 1002
(Från utlandet	+358 204 1002)
MRSC Vaasa	0204 1003
(Från utlandet	+358 204 1003)
RADIOFÖRBINDELSER	
VHF - DSC	70
VHF - kanal	16

Mycket att göra. ”Sjöräddningscentralen i Åbo ledar årligen c 800 sjöräddnings- och assistansuppdrag inom sitt sjöräddningsdistrikt. Av dessa inträffar c 10 % i det åländska havs- och skärgårdsområdet.” skriver kommendören. Bilden från gränsbevakningsväsendets hemsida.

En evakueringstrappa är ett måste

■**Nu har** Finströms fullmäktige beslutat om att det inte skall byggas någon evakueringstrappa i Ålands idrottscenters simhall – i nuläget - om jag förstått uppgifterna i media rätt.

Men enligt uppgifter i tidningen Åland beslutade man att se vidare på ärendet och kanske kunna bygga en trappa till följande sommar då Öspelen hålls på Åland.

Detta är ett viktigt beslut som är av stor regional betydelse.

I förra veckan fick jag förfrågan från Gotland om hjälp att hitta stugby som skulle kunna ta emot ca 20 personer som skall följa med ö-spelen i simning. De vill gärna bo på norra Åland och ha nära till Godby och tävlingarna där.

Om nu ö-spelen skulle flyttas Mariehamn så finns det en stor risk att de söker ett boende närmare Mariehamn. Därför hoppas jag verkligen att Finströms kommun omprövar sitt beslut om att inte bygga evakueringstrappa.

Vågar man arrangera simtävlingar i Godby där man bara kan använda 1/3 del av läktaren och 2/3 delar är avstängd med ett rep.

I en intervju sades det, att det är ju inte så många tävlingar som det kommer så mycket publik till.

Men deltagare och ledare sitter ju också på läktaren. I Vikingsimmet som arrangerades nu i oktober var 115 simmare anmälda från nio olika föreningar. Därtill var det ledare och föräldrar.

Så på den tävlingen skulle inte alla ha rymts på läktaren samtidigt.

Godby simhall har fler fördelar som tävlingsbassäng jämfört med Mariebad, och en av dem är läktaren. Men om inte hela läktaren kan användas förläggs de flesta tävlingar till Mariehamn.

Men varför är det viktigt att ha simtävlingar? Det ger kanske inte så mycket pengar till anläggningen just då.

Simtävlingar lockar hit olika simföreningar från Sverige och Finland, och får de ett gott intryck av anläggningen, så kommer de gärna tillbaka på träningsläger, som i sin tur ger inkomst till både anläggningen och olika näringsidkare där simhallen ligger.

Så beslutet om en evakueringstrappa rymmer inte bara kostnader för att bygga trappan utan det är mycket mer än så.

Därför hoppas jag att de förtroendevalda i Finström inser att bygget av en evakueringstrappa är tyvärr ett måste, för att kunna använda simhallen maximalt.

Göte Winé (s)

(s) vill ändra val till riksdagen

■**I Nya Åland** den 25.10.2008 refererades ett pressmeddelande om att ”Valsystemet ändras inte”.

Det som inte kommer fram i meddelandet är att samtliga partier i den parlamentariska valkommittén utom socialdemokraterna vill hålla kvar det gamla systemet gällande riksdagsvalet.

Oenigheten rör hur riksdagsledamotens ersättare utses. Folkets stöd för ersättaren har i ett flertal riksdagsval legat endast runt 3 - 5 procent, vilket naturligtvis är ett besvärande demokratiskt underskott.

Sämst stöd i det nuvarande systemet hade **Viveka Eriksson** som ersättare i valet 1999 med 2,8 procent. Tolv kandidater fanns i det valet och hon passerades av 7 kandidater och blev på åttonde plats i personliga röster räknat, men hon fick näst bäst på den liberala listan efter **Gunnar Jansson** och blev därmed hans personliga ersättare. **Ragnar Erlandsson** (c) fick i samma val 25,5 procent av rösterna.

Det finns ett alternativt sätt att komma tillrätta med det här och det skulle vara att införa preferensval som skulle ge ersättaren ett starkt folkligt stöd. Det går i korthet ut på att alla kandidaterna finns på samma valsedel och väljarna rangordnar dem enligt egen bedömning. Systemet är prövat i praktiken på Irland vid val av president 1990.

Preferensval maximerar stödet för ersättaren och man skulle undvika uppdelningen vinnare och förlorare. Ersättarens starkare stöd borde också innebära att hon/han i högre grad framstod som hela Ålands representant. Till saken hör också att nuvarande upplägg egentligen bygger på att man tävlar om ett flertal platser i valdistriktet såsom i övriga Finland. Åland skiljer sig här eftersom vi endast tillsätter en plats.

Man kan ju konstatera att det är mera sällan som möjligheten öppnar sig för en reform i riksdagsvalet eftersom det är en riksbehörighet. Personligen tycker jag att Åland borde passa på att föra fram förslaget om preferensval i riksdagsvalet. Det tar länge innan nästa tåg går!

Jan Mattsson
Socialdemokraternas ledamot i den parlamentariska valkommittén

life
daily wellness

Det bättre livet fortsätter...

Life till hösten!

KOM IHÅG FAR 9.11!

FÖR AKTIVA MOTIONÄRER!

NutriPlus Reco Power

Återhämtningsdryck för idrottare och aktiva motionärer, avsedd att tas direkt efter träningen. Reco Power ger musklerna de rätta näringsämnena för snabb återhämtning och bästa förutsättningar för muskelutveckling. För att garantera återhämtningen har till produkten tillsatts L-glutamin och B-vitamincocktail. Reco Power är laktosfattig, laktoshalten är högst 0,2 %. Smakerna är vanilj, smultron, mint-choklad och citron.

19,50
1 kg (19,50/kg)

Naturligt *virilt liv!*

Prelox®

Hållbarare erektion! Bevisat effektiv och den unika kombinationen i Prelox ger näring åt kväveoxidproduktionen. Kväveoxid är till nytta för blodcirkulationen och hjälper till att uppnå starkare och hållbarare erektion.

35,50 60 tabl. (563,49/kg)

Det finns så mycket oförglömliga saker i livet..

Minsmer

Påskyndar och effektiverar minnesfunktioner! Minsmer är ett kosttillskott, vars naturliga ingredienser piggar upp minnesfunktioner.

20,90
30 kaps.

Stoppa kolhydraterna
- fart på kilona!

Dr Tolonens Kilo-Stop

Förhindrar upptagningen av snabba och viktökande kolhydrater i blodet!
Stöder bantningen!

18,90
80 kaps.
160 kapslar 29,90 €

Smidigare leder och muskler!

Bodyflex® Combi

Vid stela leder och för bindvävens välmående. Innehåller 7 viktiga effektiva ämnen. Tillsatt kalcium, magnesium och D-vitamin, vilka fungerar som viktiga byggmaterial för benstommen.

20,90
120 tabl. (133,97/kg)

Flunssa på gång?
Ta den enda rätta, riktiga

Echinaforce®

Effektivt skydd mot influensa! Mot förkylningssymtom som halsont, snuva och hosta. Vid små sår.

13,50
100 ml (135,00/l)

Kontroll över blodsockret

Bioteekkis DiaCaps

Tryggt och effektivt preparat, som har gynnsam effekt för blodsockerbalansen samt skyddar organismen.

25,90 60 kaps.

Fettförbränning, vätskedrivning rening, uppiggande

4.3.2.1. Diet&Detox

Kuren gör dig smalare! Kuren är lätt att genomföra, tillvaron blir lättare och mera energisk.

22,90
500 ml (45,80/l)

Kroppens beskyddare

Ribesin™

Finländskt svartvinbärsfröoljepreparat som innehåller fettsyror och E-vitamin vilka är till nytta för hjärtat och blodcirkulationen.

27,00 120 kaps.
60 kapslar 15,90 €

Förstärk
motståndskraften!

Optimun

Förbättrar motståndskraften med extrakt från råmjölk och röd solhatt, vitaminer och mineraler. Produkten lämpar sig speciellt bra för personer som arbetar med barn, reser mycket samt vid skiftesarbete.

26,00 60 tabl.

Vårda huden inifrån

Bactosan® Clear Complexion

Mot oren hud, mot finnar, mot akne, mot andra hudproblem. Första resultaten syns redan efter 2 veckors användning. Passar såväl för unga som vuxna för att vårda huden.

23,50
40 kaps.

Daily Wellness

Biomega®-fiskolja 600 mg

Biomega 600 mg fiskoljepreparat gör gott för hjärtat. Kan hjälpa vid lindriga hudproblem och ledbesvär. Som tillskott till kosten.

19,50
120 kaps. (116,07/kg)

Vivida De-aging
vrider klockan tillbaka

Vivida® De-aging

För att förebygga hudens åldrande. Stärker huden och reparerar elastin och kollagenskador. Slätar ut rynkor och minskar couperosa samt fuktar huden. Förnyar och reparerar mot solskador och rynkor samt läker ärr. Minskar pigmentfläckar.

48,90
60+30 kaps.

Alla erbjudanden i kraft till 15.11.2008
eller så länge kampanjprodukterna räcker.

Övriga städer: life.fi

Life Mariehamn

Torggatan 6, Magazin, 22100 Mariehamn
Tfn (018) 17 390

➤LEDIGA PLATSER

Skolnämnden i Jomala

lediganslår:

1. Ett vikariat som **timlärare med klassläraruppgifter** i Vikingaåsens skola för tiden 7.1.2009 – 30.6.2009

Upplysningar: Skolföreståndare Bernt Isaksson, tel. 329711 eller

Bernt.isaksson@sahd.ax

Ansökan skall vara skolkansliet tillhanda **senast den 24.11.2008** och inlämnas under adress: Södra Ålands Högstadiedistrikt, Box 5, 22151 JOMALA.

Skolnämnden

➤MÖTEN

KRIGS-VETERANER

Föreningen håller sitt stadgeenliga

höstmöte

19 november kl 14.00 i Margaretagården i Mariehamn.

Vid mötet behandlas i §10 nämnda ärenden med bl.a. val av avgående styrelsemedlemmar samt ordförande.

Önskvärt att yngre understödande medlemmar deltar i mötet.

Damsektionen
håller sitt möte på samma plats kl. 13.30

Styrelsen

➤ÖVRIGT

BYGG & RENOVERING

utföres.
25 års branschvana
Tel 040 536 4802

➤MÖTEN

Socialmissionen på Åland r.f

höstmöte

med stadgeenliga förhandlingar i Jomala församlingshem

måndagen den 10 november kl 19.00.

Servering. Välkomna!

Styrelsen

➤MÖTEN

HÖSTMÖTE

Mariehamns-liberalerna
hålls **måndagen den 10 november kl. 19.00** i Stadshuset.

Stadgeenliga förhandlingar, därefter diskussion om stadens budget och skatteprocent.

SJÄLVSTYRELSEPARTIET FÖR HELA ÅLAND
liberalerna

➤MÖTEN

Ålands Slöjd & Konsthantverk r.f.

HÖSTMÖTE

måndag 10 november 2008 kl. 19.00 i iTiden
Elverksgatan 10, M:hamn

– Stadgeenliga förhandlingar

Efter mötet berättar Ulla Lindberg om företaget Träbiten och vi diskuterar kring hantverksföretagande.

Alla är hjärtligt välkomna!

Styrelsen

➤LEDIGA PLATSER

Äldreomsorgen

Välkommen att arbeta inom stadens äldreomsorg!

Äldreomsorgen i Mariehamn är i ett skede med en spännande utveckling när det gäller kompetensutveckling och arbetsmetodik och söker därför personal som är beredd för nya utmaningar. Vi anställer följande personal:

Vikarierande föreståndare för Odalgården

För tiden 15.12.2008 – 18.4.2011

Arbetsuppgifter: Att leda och utveckla vård- och omsorgsarbetet vid Odalgårdens olika enheter.

Kompetenskrav: Examen inom social- och hälsovård på yrkeshögskolenivå, YH socionom med inriktning äldreomsorg eller motsvarande, god ledarskapsförmåga och arbetserfarenhet.

Lön och anställningsvillkor enligt AKTA-avtal.

Eftersom Mariehamns stad eftersträvar en jämnare könsfördelning ser vi gärna både kvinnliga och manliga sökanden.

Information beträffande vikariatet ges av omsorgschef Benita Muukkonen, tfn 018-531736/
e-post benita.muukkonen@mariehamn.ax

Välkommen med din ansökan som skall vara oss tillhanda **senast 17.11.2008 kl. 16.00** under adress:
Socialförvaltningen i Mariehamns stad
Omsorgsavdelningen
PB 207, AX-22101 Mariehamn

Socialnämnden i Mariehamn

MARIEHAMNS STAD

www.mariehamn.ax

➤LEDIGA PLATSER

We are now recruiting to our office in Mariehamn:

Java Developer

apply now

The Paf Group is an innovative and rapidly expanding Nordic gaming company.
Our mission for more than 40 years has been to create enjoyment and entertainment that enrich people's lives by offering land-based, shipboard and online money games in a safe and socially responsible way. We operate in a dynamic and highly competitive market with the ambition to grow Paf into a leading international gaming entertainment company. In 2007 the Paf Group turned over € 105 million with a profit of € 42 million. The group has over 400 employees in Mariehamn, Helsinki, Stockholm, Tallinn, Madrid and London.

You will join a team of professionals developing and maintaining the Paf.com site. As a developer you will have the opportunity to be involved in the whole product development life cycle from analysis and design to development and deployment. You should be a team player who has a big interest in software development and wants to evolve as a professional. It's essential that you have experience of Enterprise Java development. We offer you a competitive salary and benefits package as well as the opportunity to research, experiment with and take into use latest tools and methodologies.

Please submit your application by the 17th of November.
For more information please visit www.grouppaf.com

paf

Arbete kan hjälpa många ur fattigdomen

	Andel under fattigdomsgränsen (%)	Antal hushåll i åldersgruppen	Antal hushåll under fattigdomsgränsen
alla åldrar	13,1	11830	1550
16-24 år	32,0	401	146
över 64 år	23,0	2839	667
75 år och över	34,0	1510	514
30-64 år	8,3	7709	643
16-64 år ("arbetsför ålder")	9,8	8991	883

Tabell 1. Andelen och antalet under den relativa fattigdomsgränsen efter åldern hos hushållens referensperson, år 2004. Källa: ÅSUB

Enligt ÅSUB:s fattigdomsutredning från år 2007 så var en klar majoritet av de hushåll som ligger under fattigdomsgränsen i arbetsför ålder (16-64 år).

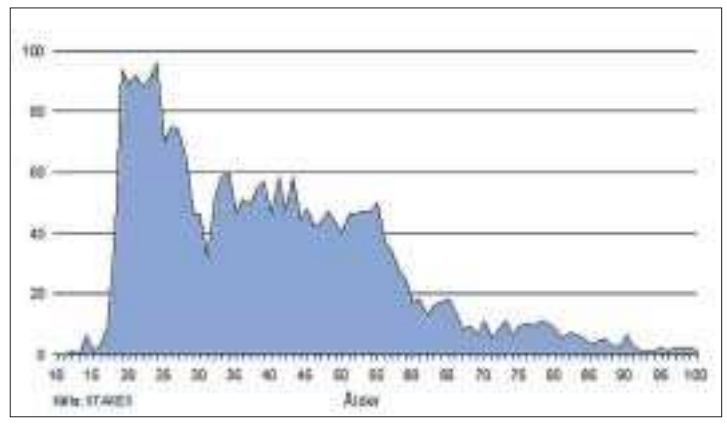
Många av de 13,1 procent fattiga hushållen skulle förmodligen kunna minska sin fattigdom genom att börja arbeta mer. Som framgår av Tabell 1 så är hela 57 procent eller 883 av de totalt 1.550 fattiga hushållen i en sådan ålder att de skulle kunna öka sitt deltagande på arbetsmarknaden om deras förutsättningar för arbete förbättrades.

Detta är definitivt en betydande arbetskraftsreserv som vi politiker borde intressera oss för mer särskilt nu när det åländska samhället står inför en framtida arbetskraftsbrist.

Med tanke på att en person som förtjänar under 900 euro per månad betalar mindre än 6 procent i inkomstskatt så inser man snabbt att det inte finns så stora möjligheter att sporra till mer arbete via förändringar i skattesystemet. Det är snarare via förändringar i socialförsäkringssystem, som exempelvis utkomststöd och bostadsbidrag, som man skulle kunna öka fattigas motivation för arbete.

Tack vare självstyrelsen så har Åland egen behörighet på dessa områden och därmed kan vi förbättra situationen för Ålands fattiga, om den politiska viljan finns.

Med kännedom om att en inkomstökning på exempelvis 100 euro i vissa extrema fall kan innebära att bidragen minskar med 100 euro så inser man lätt att motivationen för arbete inte alltid är på topp.

Figur 16. Åldersfördelningen bland utkomststödstagarna åren 2001-2005. Antal personer (endast hushållens referenspersoner)

För den grupp fattiga som ÅSUB lyfter fram så är det skrämmande vanligt att mellan 50 och 100 procent av en inkomstökning äts upp av kombinationen minskade bidrag och höjda skatter och avgifter. Här har vi åländska politiker en mycket konkret och viktig uppgift att lösa. Att fortsätta blunda för de faktiska förhållandena och dessutom försöka inbilla sig och andra att fattigdomen bara handlar om "gamla pensionerade tanter och sjukpensionärer" är inget synsätt som jag kan omfatta.

Jag tänkte avsluta med lite mer konkret fakta om fattigdomen på Åland. I ÅSUB:s utredning gjordes ett antal djupintervjuer med socialarbetare ute på fältet och på sida 77 under rubriken "Utkomststöd och arbete" sägs bland annat följande: "En del klienter finner att det är mer fördelaktigt att gå hemma sysslolös än att försöka arbeta som inhoppare eller ta ett deltidsarbete".

ÅSUB skriver på samma sida att "Åsikterna bland socialarbetarna kring denna problematik är inte entydiga, men man verkar överens om att utkomststödet för unga klienter inte sällan är så stort att det passiviserar dem".

I diagrammet över utkomststöd här intill (Figur 16 från sida 47 i rapporten) så ser man tydligt att den absolut största gruppen socialbidragstagare finns i åldersgruppen 18-25 år och att ungefär 9 av 10 socialbidragstagare faktiskt är i arbetsför ålder (under 65 år).

Denna bild stämmer också väl med den information som exempelvis finns i Mariehamns stads bokslut för år 2007 där det står att hela 97 procent av socialbidragstagarna var under 65 år eller omvänt att endast 3 procent var över 65 år.

Anthonio Salminen (fs)
http://tonysalminen.blogspot.com/

"Magnetröntgen" är fel

På senare år har den felaktiga benämningen "magnetröntgen" börjat sprida sig som en löpeld i Sverige och så småningom också på Åland. Det är tyvärr inte bara lekmän som använder sig av det felaktiga uttrycket, utan det används också av läkare och i tidningar, radio och TV, vilket kan få allmänheten att tro att det är korrekt.

I Nya Åland (30.10) används ordet "magnetröntga" i rubriken, vilket, om möjligt, är ännu mer felaktigt.

Det finns många korrekta benämningar på den här radiologiska undersökningsmetoden, bl.a magnetundersökning, MR-undersökning, magnetresonanstomografi och magnetkamera. I talspråk kan man använda förkortningen MR.

Vid undersökningen utsätts patienten för ett starkt magnetfält och radiovågor, men några röntgenstrålar används inte.

Man kan tycka att det inte spelar någon roll, eftersom magnetröntgen är lätt att säga. I andra länder än Sverige används den korrekta benämningen utan att det tycks vålla problem, bl.a i Finland, Danmark, Norge, USA , Storbritannien och Tyskland.

Det är knappast för mycket begärt att i varje fall de som arbetar med språket som redskap skulle bemöda sig om att göra det korrekt.

Frågan om hur många MR-undersökningar som borde göras på Åland är för omfattande för att närmare behandlas i den här insändaren. Både i Finland och i Sverige görs det flest MR-undersökningar på orter där det finns privata serviceproducenter som gärna säljer sin produkt till så många som möjligt.

Metoden är förträfflig , men den bör användas med eftertanke.

Kristian Eriksson
Klinikchef
Röntgenenheten, ÅHS

Svar: Jag förklarade i texten att benämningen "magnetröntgen" är fel eftersom röntgenstrålar inte används, och nämnde i stället beteckningen "magnetresonansapparat". Eftersom "magnetröntgen" är det som används allmänt (trots att det är inkorrekt) och den rätta beteckningen är lång och otymplig (försök få in ordet i en rubrik!) så användes det mera folkliga ordet i artikeln.

Annika Orre

TV-programmet måndag 3 november

svt1

7.00 USA-valet: Gomorron Sverige [35985512]
10.30 UR [5562970]
13.00 Rapport [52048]
13.05–13.50 Sportspegeln (R) [6205390]
13.55 Den ofrivillige golfaren
FILM [3090338] Svensk komedi från 1991. I rollerna: Lasse Åberg, Jon Skolmen.
15.40 Andra Avenyn (R) [4569154]
Även 9/11.
16.10 USA-valet: Gomorron Sverige [7959319]
17.00 Rapport [83628]
17.05 Hannah Montana [5535593]
17.30 Skrotnisse och hans vänner [46203]
17.45 Pi [540241]
18.00 Bolibompa [53864]
18.55 Sportnytt [2082390]
19.00 Rapport [69067]
19.10 Regionala nyheter [6174338]
19.15 Fråga doktorn [330951]
Hälsomagasin. Del 11 av 17. Den svenska uppfinningen pacemakern fyller 50 år. Detta uppmärksammas i en serie reportage. Även 6/11, 8/11.
20.00 Kulturnyheterna [17628]
Även senare i dag.
20.15 Regionala nyheter [1602222]
20.30 Rapport med A-ekonomi [86]
21.00 Livet i Fagervik [81512]
Svensk dramaserie från 2008. Del 7 av 12. Astrids firma går i konkurs på grund av den inkompetente vd:n Jörgen.
21.45 Toppform [979715]
Hälsoserie. Efter flera veckor av problem verkar det som om Blossom äntligen har fått ordning på träningen i 9D2.
22.15 På spaning efter en prins som flytt [9364970]
Dokumentär. ”Jag undrar om mamma tycker att huset är för stort?” En film om prins Eugens okända måleri. Även 9/11.
22.30 Hockeykväll [22]
Ishockeymagasin. Även 4/11.
23.00 Amerikas ondaste man [70864]
0.30 Kulturnyheterna (R) [4614907]
0.45 Dansbandskampen (R) [2559568]
2.15–7.00 SVT24 [10409425]

svt2

10.30 24 direkt [77136834]
15.25 Motorsport: Rally-VM (R) [8298715]
16.20 Gudstjänst (R) [4584048]
Från St Maria syrisk-ortodoxa församling i Norrköping.
17.35 Landet runt (R) [3041785]
18.20 Nyhetstecken [3282777]
18.30 Oddasat [81947]
18.45 Uutiset [262951]
19.00 De stora kattdjuren [69864]
Brittisk naturfilm från 2007. Del 2 av 4. En leopardunge i Botswana blir sånär dödad av babianer. Ett par naturfilmare fångar vad som händer.
19.55 Rapport [5117319]
20.00 Vem vet mest? [4864]
Frågesport. Även 9/11.
20.30 Faktafrossa [3135]
Frågeprogram.
21.00 Programstart: Vetenskap som utmanar [5116] Danskt vetenskapsmagasin från 2007. Del 1 av 3. Även 8/11.
21.30 Programstart: Halal-tv [7715]
Reportage. Del 1 av 8. Klass. Cherin Awad, Dalia Azzam Kassem och Khadiga el Khabiry är tre svenska tjejer som tittar på Sverige och svenskheten.
22.00 Aktuellt [4628]
22.30 Kobra [3999]
Kulturmagasin. USA-valet. Han är världens mest hatade politiker, men också guds gåva till komedin. Även 7/11, 9/11.
23.00 Sportnytt [18970]
23.15 Regionala nyheter [2060999]
23.25 Rapport [6075777]
23.30 Mr President (R) [32845]
K special. USA-valet. Hur beskriver Hollywood Amerikas makthavare?
0.25 Francks symfoni [2293162]
Veckans konsert. I en inspelning från det stämningsfulla gamla Nationalbiblioteket i Paris hör vi César Francks symfoni i D-moll. Även 8/11.
1.10 Mercy [6789365]
Brittisk kortfilm från 2004. Ben mobbas i skolan och hemma struntar de i honom. Pressad tar han saken i egna händer.
1.25–1.55 Vetenskapsmagasinet (R) [1732891] Vad betyder presidentvalet i USA för vetenskapen?

TV3

7.30 Nanny [752135]
8.00 Våra bästa år (R) [4698680]
8.55 Montel Williams show [2397067]
9.50 Top model 6 (R) [2621970]
10.45–11.40 Oprah Winfrey show (R) [5701208]
12.30 Rachael Ray [1775574]
13.25 Våra bästa år [2656715]
14.15 Oprah Winfrey show [309357]
15.10 Project runway [9093999]
17.00 Top model 6 [926883]
18.00 Extreme home makeover [937999] Amerikansk inredningsserie från 2007. Familjen Chapins hem har visat sig vara ett riktigt fuskbygge. Ty Pennington och hans team renoverar familjens hus, medan de skickas iväg på semester.
19.00 How I met your mother [318680]
Amerikansk komediserie från 2005. Gänget berättar historier om hur de träffade varandra.
19.30 2 1/2 män [317951]
Amerikansk komediserie från 2006.
20.00 2 1/2 män [314864]
Amerikansk komediserie från 2006. Charlies unga flickvän tar med honom och Alan till en nattklubb.
20.30 Sjukhuset [313135]
Svensk dokumentärserie från 2008.
21.00 Design: Simon & Tomas [301425]
Svenskt inredningsprogram. Familjen Karlsson bor i ett övermöblerat färginferno. Skulden för att hemmet ser ut som en färgglad soptipp är helt och hållet mamma Maj-Lis.
22.00 Cityakuten [307609]
Amerikansk dramaserie från 2007. Del 18 av 19. Neelas hjärtpatient behöver opereras igen, och skiftet börjar ta ut sin rätt på den dödströtta Neela.
23.00 Prison break [381661]
0.00 2 1/2 män (R) [929471]
0.30 2 1/2 män (R) [1308433]
1.00 Navy CIS (R) [3482926]
1.55 Shark [2459907]
2.50 Förhäxad [4519617]
3.40 Fair game [4091181]
FILM Amerikanskt action från 1995. I-rollerna: William Baldwin, Cindy Crawford.
5.05–6.00 Huff [8314926]

TV4

6.05 Lättlagat (R) [7015932]
6.50 Nyhetsmorgon [89817390]
11.00 Nyheterna [989512]
11.05 Efter tio [4333357]
12.00 Nyheterna [356135]
12.05 Efter tio, forts [832999]
12.45 Hem till gården [781067]
13.10 Hem till gården [2837609]
13.45 Nyhetskanalen [2040222]
14.00 Trav: Dagens rätt [588512]
14.30 Bröllopsform (R) [4921767]
15.25 Nyhetskanalen [9393086]
15.30 Doktorn kan komma (R) [346883]
16.25 Will & Grace (R) [3189241]
16.55 That ’70s show (R) [3177406]
17.25 That ’70s show (R) [377628]
17.55 Doctors [3343512]
18.55 Postkodlotteriets 50-50
19.20 Keno [798796]
19.30 Lokala nyheter [595357]
19.35 Lokalt väder [1392241]
19.40 Ekonominyheterna [6988067]
19.50 Vädret [6977951]
20.00 Nyheterna [312406]
20.30 Halv åtta hos mig [311777]
Svenskt matlagningsprogram.
21.00 Första, andra, tredje [309067]
Svensk livstilsserie från 2008. Ernst Kirchsteiger och hans experter anländer till Karlstad. Även 8/11.
22.00 Matakuten [398951]
Svensk matprogramserie från 2008. Melker Andersson börjar få ordning på köket och fortsätter med matsalen med elevernas hjälp. Även 9/11.
23.00 Nyheterna [917680]
23.25 Sporten [7915154]
23.35 Vädret [4701512]
23.38 Lokalt väder [304701512]
23.40 Fotbollsmåndag [8941796]
0.05 Volvo Ocean Race – veckomagasin [8689100]
0.40 ’Allå, ’allå, ’emliga armén [6146278]
1.15 Jordan, rättsläkare (R) [2445704]
2.10 Numbers (R) [4538742]
3.00 Advokaterna (R) [1745297]
3.40 Kung av Queens (R) [9345758]
4.05 South Park [9256810]
4.30 South Park [5956655]
4.50 Deadwood (R) [7159907]
5.45–6.50 Outrageous home videos [3657617]

FST5

6.00 God morgon med A-laget
10.00–11.10 Veta
16.09 Arkivpärlor
”Läsförhöret” från 1965, en film av Hans Näsman. Christine Saarukka besöker ett läsförhör i dag.
16.44 Närbild
17.14 Kortnytt
17.15 Ursäkta Birgitta! – Frågesport för sexor
Del 9 av 13. Kvartsfinal 3. Oxhamns skola från Jakobstad och Winellska skolan från Kyrkslätt kämpar om semifinalplats. Programledare: Ted Forsström & Kaj Korkea-aho.
17.45 BUU-klubben: Pussel
18.15 TV-nytt
18.30 Uteliv
Vi följer med paddans fascinerande liv och besöker Kotka maretarium, där man hittar alla fiskar man kan stöta på i finländska vatten.
18.55 Norge runt
Bandschaktaren.
19.00 Arvet från koncentrationslägren
Del 1 av 3. Du får inte svika. Ca. 6000 danskar hamnade i tyska koncentrationsläger under andra världskriget. De traumatiska upplevelserna har under årtionden pinat såväl överlevande som deras anhöriga. DR, Danmark.
19.30 Äventyr i Amazonas (R)
Del 5 av 10. Djungelteamet tar sig an sitt slutliga uppdrag:
20.00 TV-nytt
20.20 Sportnytt
20.25 Strömsö
Fritidsmagasin om bl a mat, trädgård, hobby och verkstad.
21.04 5 minuter
21.10 Allt ljus på: Geir Rønning
Den norsk-finländska sångaren Geir Rønning möter Thomas Lundin i ett samtal kryddat med musik.
21.50 Dok: Brev från Irak
Kelly, Dina, Jennifer och Michelle konfronteras med krig genom att deras män har åkt till Irak som amerikanska soldater.
22.40 Kvällsnytt
22.45 Oddasat
23.00–23.28 Krökta rummet
Pollen löser mordgåtor.

ÅLANDSKANALEN

Kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30.

Nyheter/Barnprogrammet ”Påfågel”
I programmet blir det uppträdanden av våra tittare på Fritt fram scenen.
Programledare:
Lise Kalén.

ÅLANDS RADIO 91,3 MHZ
6.45–10.00 Gomorron. Med Eva Ericsson. **6.50** Betraktelse. Av Ove Sundberg. Även c:a 20:40. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt med sportnyheter. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.00** Musikpaletten. Klassisk musik. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. I dag lyssnar vi till del 1 av 15 av kapitlet En rymdnatt med Panter ur sagan Dylan Plymsvans, skriven och uppläst av Ann-Christin Waller. Del 1-5 sänds även på fredag 12:30. **10.00–15.00** Mittpådan. Med Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt med sportnyheter. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15–12.30** Kulturen. Även 17:45 och på lördag 09:00. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Lyssnarnas 10 i topplista. Även 18:10. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Lyssnarnas åländska önskemusik. **15.00** Ålandsnytt. **15.03** Bokcirkeln. Ett program producerat i samarbete med Ålands Litteraturförening. Även på lördag 14:00. **16.00** Aktuellt. **16.15–17.45** Åland idag. **16.30** Hallå Åland. Även på söndag 16:15. **17.00** Ålandsnytt. Även 19:00. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Även 20:00. **18.06** Musik. **18.10** Lyssnarnas 10 i topplista. Från 13:03. **19.00** Ålandsnytt. Från 17:00. **19.10** Åland idag. Från 16:15-17:00. **20.00** Ålandsnytt. Från 18:03. **20.03** Åland idag. Från 17:10-17:45. **20.40–20.45** Betraktelse. Repris.

Barnprogrammet ”Påfågeln”

kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30

TV1

5.55 Ettans morgon-tv [54065390]
9.15 Dalens härskare (R) [7463116]
10.05 Nöjesrävarna [4622796]
10.30 Bli herre över plånboken [3203]
11.00 Tv-nyheter [99048]
11.05 Livet i Ballykissangel (R) [9261512] Kalldusch på kalldusch.
12.00 Ettans morgon-tv: Dagens rubriker [85609]
13.00 Tv-nyheter [47116]
13.05 Åsktrumman – Tapani Hietalahtis världar [391883]
13.45 Arto Nyberg [6217135]
14.30 Läkarna [1203]
Vikarien. En man kommer till Mac för att tala om försäkringar, men Faith hyser misstankar mot honom. Marc har dåligt samvete för sin mammas skull.
15.00 Tv-nyheter [52796]
15.05 Antikviteter och mysterier [6864241] Del 2. Louis lär känna en ung kvinna som fått släktens gamla herrgård efter att föräldrarna dött i en olycka.
15.55 Droppen [4391680]
16.00 A-zoom [3048]
16.30 Kungskonsumenten [9067]
17.00 Tv-nyheter [71883]
17.08 Livet i Ballykissangel (R) [300947845]
18.00 Tv-nyheter och väder [4512]
18.30 Nyhetsläckan [56951] Frågetävling.
19.05 Prisma: Långt liv utan ansträngning [164425]
20.00 Mot [83]
20.30 Tv-nyheter och väder [90951]
20.55 Sportrutan [2941932]
21.00 Hemmasalongen: Överbord [54375]
22.00 Inkorrekt, Tuomas Enbuske!: Porr är inte av ondo! [19]
22.30 K-kont: Voodooprästinnan [59898]
22.50 Tv-nyheter [1104338]
22.55 Prima [6946951]
23.40 Presidentens kansli [9946574]
23.55 Fjärrlinjen: Obama versus McCain [3408680]

TV1

6.00 Tellus-frågesport [1956375]
6.50–8.33 Lilla tvåan [8872048]
8.33 Salt och peppar: Morgongröt [306004609]
8.40 Bara strunt? [1503715]
8.50 En ny start i livet [2233999]
9.35 En ny start i livet [4018338]
10.20 Dolt ord [3701425]
12.00 Frågespel [96512]
12.45 Laura [55203]
13.10 Stallstjärnor [8452864]
14.00 Där har vi det [5154]
14.30 Ljuva Elisa [3878203]
15.20 Respasset-specialen: Sydöstra Australien [2981898]
16.10 McLeods döttrar [6343749]
16.55 Norge runt [2239406]
17.00 Harry och dinosaurierna [30154]
17.21 Lilla tvåan [100283390]
18.00 Den rätta frågan [76932]
18.25 Hjärtan i brand [9134067] Reservmamma.
18.50 Tv-nyheter [4101883]
19.00 Regionala nyheter [30067] Regionala nyheter.
19.10 Sportrutan [1014898]
19.15 Tvåans höstväder [8769721]
19.20 Flyttfågelvägen [423951]
19.50 Hemmakockar [645715]
20.15 Bean [9522048]
20.30 Poliskameran [78241]
20.55 Galen grej [605593]
21.25 Flabbdass [812425]
21.50 Tv-nyheter[5093970]
22.05 Gränsen – The Border [1410715]
Ont om spelmarker. Mike Kessler och hans amerikanska kollega Bianca LaGarda försöker göra slut på smuggling av dollar.
22.50 Flight of the Conchords [2443203] Pojkarna söker sig kvinnligt sällskap, men hur öppna sig den kvinnliga logiken för vännerna?
23.20 Tredje skiftet [284048]
0.05 Musik-tv: Nya [2206636]
0.50 Tellus-frågesport [3052181]
2.00 Frågespel [9921839]
3.00 Dolt ord [9925655]
4.00 Sudoku [9901075]
5.00–6.00 Frågespel [9905891]

YLE

5.50 Väder [57709425]
6.25 God morgon Finland [14945319]
9.10 Känslor och dofter [2504574]
En amerikansk underhållningsserie om livet i Genoa City.
10.00 Frågesport [8250067]
10.50 Emmerdale [7118593] Sammandrabbningen. En serie om livet i byn Emmerdale.
11.20 Formel 1: GP [2056338]
12.50 Köpkanalen [4760593]
13.55 Kullens kung [205113] Amerikansk animation.
14.25 Frågesport [450086]
14.55 L.A. Law [3217512] Domare ur balans. Amerikansk dramaserie om en advokatbyrå i Los Angeles.
15.50 Nöjesnytt [2138609]
15.55 Frågesport [619135]
16.30 Nyheter [658425]
16.35 Idols [5211067]
17.30 De vackra och de djärva [430767] Varför är du så sur, Phoebe?
17.55 Vad ska vi äta idag? [7447357]
18.00 Emmerdale [204048]
18.30 Elixir [212067]
19.00 Sjuans nyheter [201406]
19.15 Ekonomi nyheter [409390]
19.25 Dagens väder [2195883]
19.30 Dolda liv [697609]
20.00 Släpp loss [139311]
20.56 Keno [105482357]
21.00 Nians nyheter [497241]
21.10 Resultatrutan [9405999]
21.20 007 ja kultainen silmä [6316951]
FILM Brittisk action från 1995. James Bonds uppgift är att finna ett hemligt vapen i Ryssland. I rollerna: Pierce Brosnan, Sean Bean, Izabella Scorupco. Regi: Martin Campbell, England 1995.
23.50 Så här gjordes 007 Quantum of Solace [7221154]
0.20 Flykten [7162810]
1.20 2 1/2 män [9575988] Hemlig förälskelse. Amerikansk komedi.
1.50 Vinstpotten late night [6249013]
3.05–5.50 MTV3 Chatt [60249297]

”Hej. Jag är en tjej som älskar hundar och undrar om någon har en lagotto eller pudel att låna mig ett tag för att se om min allergi klarar av rasen eller inte. Jag kan också ha den några timmar nån kväll nu och då, tacksam för svar.
MVH MARIE

debatt

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

Ser ut att vara intern rekrytering till Medimar på ÅHS bekostnad. Bara tiga och se ut som solen skiner. Tycker någon borde inse allvaret och stoppa saken. Verkar inte vara så rent spel. **040.**

Tullen; skulle det vara möjligt att starta en insamling för att köpa en narkotika-hund? Vad kostar de? Skulle den ha en familj att bo hos? **0457.**

Vi som bor på Åland, men studerar på distans, kan vi äta studentlunchen? **0457.**

Hej, du som undrade varför det är dyrare hjälpkurs här än i Åbo.... Det måste ju vara frakterna. **0457.**

Stolt ålänning, dina mess kunde inte vara mer passande, du skall veta att majoriteten av ålänningarna säkerligen stöder dig till 100 %. Mvh **Stolt ålänning nummer 2**.

Jasså lagtingshuset blir ”skyddad verkstad” med elektroniska lås 2009 – det finns nog andra som vågar jobba där med öppna dörrar om nuvarande personal inte vågar. Den åländska öppenheten byggs bort, och detta skulle vi betalare, skattebetalare vara med och betala för? Nej tack, och vi behöver närheten, kontakten och nåbarheten. **Ålandsvännen.**

Ska man förbjuda flythalare för att det hänt en olycka med dödlig utgång? Hur många människor har bilbältet tagit livet av? Ska dom förbjuda de med. **040.**

Att välja rätt däcktryck är ej enkelt, beror på hur man kör, i vilken sorts trafik. Högt tryck ökar slitaget i mitten på däcket om man kör mestadels i stadstrafik. Glykolen ska ej enbart kollas, ska beroende på typ bytas ut helt inom fem år, något som verkstäder slarvar med. **040.**

Har läst alla de hatmess mot finnar som på sistone funnits i tidningen och tänkt att någon borde skicka kopior av tex den stålta ålänningens och semesterfirarens mess till någon finsk tidning/tidskrift så att vanliga finnar skulle få läsa vad ålänningarna verkligen tänker om finnar. Att finnarna skulle förstå att inte längre turista på Åland, inte skicka sina barn på klassresor hit osv. **En finne på Åland.**

Har du hittat mina tappade eller glömda solglasögon nyans brun? Kan ha blivit i någon affär eller nån annanstans i Mariehamn eller Jomala för en vecka sen. Hör... (oavslutat) **0457.**

Stolta ålänning har stolta ålänningens IQ. Vad annat kan man vänta. 0 gånger 0 är 0, ingenting annat. H**. Tänkande ålänning**.

Det är 3e gången som jag anklagas i den här spalten för att ligga bakom anonyma förtal, att vara en annan. Jag är inte feg och står för den jag är, så var god igen o skriv när mitt försvar, annars väcker jag åtal hos min Far.:Kära ”Cynthia”, Xeres är absolut inte den ”Undrande” i messet om Pingstkyrkan. Hmd är alltid på de svagastes sida, romerna, ninjamannen o hans valp, ungdomarna med skrot i ansikten o som klär sig udda, de våldtagna, man eller kvinna, a-laget o flera. **Xeres.**

Kaffeautomatsärende är under diskussion med styrelsen. **Studeranderådet.**

Till ” semesterfirare”: Då tycker jag att du tar & packar din resväska & åker tillbaka dit du kom ifrån så slipper du se & stöta på några finnar. **0457.**

Jo,det har blivit nog klart att ni hatar finnar. Vad har jag gjort åt er? Jag följer regler och lag. Så, berätta nu varför ni hatar mig? Mvh **Antiracist.**

MFB bolagiseras. På fastlandet betydde det att kundkostnader fyrdubblades. Eller hur låter besiktning 90 euro, importbesiktning 250 euro? Mvh **finnj***l.

Det går en grön linje genom budgeten läser jag! Landskapsregeringen verkar tydligen ha ”förlorat” den röda tråden?! **050.**

Den som verkligen vill veta mera exakt vad som styr klimatet på vår jord bör läsa ”De kylande stjärnorna” av Henrik Svensmark och Nigel Calder, Nexus förlag. Ett av de mest talande fakta som där presenteras är autentiska satellitbilder som bevisar att de senaste 20 åren har Antarktis ökat sin ismängd med 1,1 miljoner km2 samtidigt som Nordpolen haft en liten minskning om 0.2 M km2. Totalt sett en stor ökning av ismängden på jorden kring polerna. Kritiskt granskande journalister som t.ex. f.d. SVT:s Elisabeth Höglund har likt många konstaterat att om Al Gores film förbjudits visning i UK skolorna om inte 9 sakfel i filmen påpekas innan, så är det mygel med i den klimatbild som matas ut till allmänheten. Ända sedan Michael Mann förfalskade den nu rätt kända temperaturkurvan som IPCC byggt hela ”klimat hysterin” på har väldigt lite fakta och mycket ”om spekulationer” ägt media. Michael Manns ”hockeyklubba” presenterade temperaturförändringar till år 2100, alltså kunde han även se in i framtiden. Vilket för övrigt verkar vara en ”måste egenskap” hos dagens klimatprofeter. Klimatkurvan är för övrigt borttagen sedan flera år ur IPCCs ”bevisföring”. **0400.**

Den offentliga sektorn i frågasätts ofta och att det privata sku ta över och då blir det bra plus effektivt, kostnaderna för skattebetalarna sku också sänkas! Men det är ju dom offentligt anställda som med sina skattepengar håller samhället i skick medan en stor del av det privata jobbar svart och utnyttjar mycket i samhället som hederliga offentliga har betalat för! H från **Nej till svarta pengar!**

Yrkeschaufför, man får inte svänga vänster i rondellen då det gäller högertrafik. mvh **finnj***l.

Nu singel. Och nu väntar jag på just dig! Jag vet att du vet vem jag är sötnos. Får jag kalla dig så? Du med din egna lägenhet. Städat ännu? ;) ring mig! **0457.**

Jag längtar! **0457.**

Vad i he....e läser man om, höja högkostnadsskyddet för patienter! Alltså ska pensionärer och sjuka leva med tom börs! Toke gjord som galen sa! Helt galen politik! **0457**.

Varför får man mess på finska från 16505 när man har ÅMT? **040**.

Saknar du cykeln? Grå-röd Grand något mindre än vuxencykel står lutad mot ett träd i korsningen Storagatan-Havsgatan. **040**.

Vi fick inte lördagens Nyan-tidning. H: Niklas.
–På grund av Alla helgons dag kom det ingen tidning på lördagen. **Red**.

Hej Semesterfirare. Ser ut som om du har hittat paradiset här på jorden. Finns det någon möjlighet att få veta var du semestrade? Jag tror att alla ålänningar är intresserade av att få veta var platsen är. Speciellt med beaktande på det sistnämnda. MVH **Väntar på svar**.

Varför är man ungdomsledare om man inte förstår hur ungdomar lever och beter sig. **040**.

J. är 20 år och är så jättesexig och hon är en romantisk person pussar på dig. h **En beundrare**.

Det bör ju regelbundet bli granskning på Pafens spelautomater runt hela Åland! Dom kan ju styra vinstnivån till t.e.x. 30 procent, 40 procent o.s.v.! Jag spelar inte men jag är mycket ofta på Pafens lokal på Torggatan och nu har jag sett att det ju är mycket dålig vinstnivå på spelautomaterna där! Sett nu att många sätter i spelautomaterna 200 euro, men sen inte får någonting alls! De är ju datoriserat i alla spelautomater och går ju att ställa in vinstnivån, så då bör ju denna vinstnivå granskas av helt ojäviga personer! **Rättvisa även om det är monopol.**
–När det gäller den matematiska återbetalningsprocenten på automaterna kan Paf inte ändra den utan den är fastställd av tillverkaren i en så kallad slumpgenerator. Den matematiska vinstprocenten på Pafs alla automater ligger mellan 80-98 procent. **Krille Mattsson. PR-chef**.

Henny är bäst! Om Nyan fixar henne i tidningen 1ggr/vecka så börjar jag prenumenera på Nyan. **040**.

Kan inte Ål.tidningen införa röstning på fotona man får skicka in, inte på sitt eget men andras kul att se kommentarer och så. **0457**.

Är det någon som saknar en liten vit katt med svarta fläckar och svart halsband med orangea ögon. Hittad i fredags kväll på Klintvägen 1 där den nu är vistas i en lägenhet. Ring 040 819 08 44 när som helst. h Petra.

Äckligt med alla killar och gubbar i Mariebad som inte tvättar snopp och röv utan duschar med badbyxorna på innan de går i bassängen. De flesta gör så. Undrar allt vad en kallsup innehåller. Skärpning snuskhumrar. **040**.

Har blivit bestulen på ett Toyota-emblem från min blåa Toyota Corolla. Det känns verkligen inte bra och jag funderar på hur de människor fungerar som tar saker av andra. Känns det bra, känns det tillfredsställande, känner du dig nöjd med dej själv? Önskar ha mina förtjänade pengar till annat. Besviken **Toyota-ägare**.

Hej. Jag är en tjej som älskar hundar och undrar om någon har en lagotto eller pudel att låna mig ett tag för att se om min allergi klarar av rasen eller inte.jag kan också ha den några timmar nån kväll nu och då., tacksam för svar. Mvh **Marie**.

Är jätteledsen! Du som körde över Desteny (Dessie) Vet du hur jävla illa du har gjort oss? Min syster, hennes djur och mig! Hur kunde du bara smita? Inte frågade du hur Dessie måde? Du bara stack! Vet du hur många som är ledsna för det! Du kunde ha sagt förlåt? Dessie är saknad av många! Dessie jag älskar dej! **040**.

Såg någon incidenten vid Klinten? Då en grand danoin vart påkörd, och måste bli avlivad? Ägaren + vänner är jätte ledsna, tacksam för svar! **Syster till ägaren**!

Fy fan för dig som körde på grand danoisen och sen körde din väg!! Hon blev avlivad och är saknad av många! Finner inga ord för de som hänt.... Skänker många tankar till hennes ägare. **0457**.

Hur kan man vara en så stor idiot att man kör över en hund, och nästan ägaren också, och sen bara smiter från olycksplatsen? Det var en mycket älskad hund och bara 2 år gammal! Fy fan vilken skitstil! Vi alla sörjer! **Vänner till hundägarna**.

Nåt bra med att dom börjar tidigt med jul grejset; julölen... Annars skulle det ju kunna vänta en månad till... **0457**.

Du som körde på våran hund och nästan ägaren när jag gick på övergångsstället vid Klintvägen som bara stack iväg kan ju höra av sig till polisen. Hunden dog. Hur kan man bara fara från en olycksplats???? Från **ledsna hundägaren**.

Till den mörka katten som brukar vistas utanför Indigo och däromkring. Vad bra att du har reflexsele på dej! Tyder på en husse eller matte som bryr sig. **0457**.

Hur kommer det sig att det är bara ekonomipersonal som efterfrågas till ms Eckerö??? ”**Konstigt eller?**”

040. Hur många år var du där i purfinsk trakt? AX-arna behöver ej finsk mentalitet klarar sig nog ändå. **0457**.

Jag trodde att allhelgons dag att tänka på alla våra kära som inte med oss bara med minnen. Nu har det blivit fyllefest. MVH **Britt-Marie Pettersson**.

Grattis på födelsedagen Katta! önskar **Emilia med familj**.

Måndagen den 3 november ”öppnar” lagtinget! Nå bättre sent än aldrig och så är det ju jullov snart oxå! Hösthälsningar från **ironisk skattebetalare**.

Dagens MMS-bild

Någon som sett Lucas katt på Klinten? Från 040.

(s) har bättre lösningar

Det är bra att **Runa Lisa Jansson** pressar på och avkräver konkreta resultat om det s.k. pensionstillägget.

Det är precis som Runa Lisa skriver att alla partier före valet lovade att förbättra de ekonomiskt mest utsatta pensionärernas situation på Åland. Vi socialdemokrater har föreslagit betydligt bättre lösningar än regeringen **Viveka Eriksson** presenterat. Tyvärr är stödet svagt i lagtinget för att verkligen förbättra pensionärernas ekonomiska livsvillkor.

När frågan senast diskuterades var alla nöjda, förutom vi, med den halvmesyr som nu gäller. Risken med det förebyggandet utkomststödet är att lösningen blir permanent. Ser man till nästa års pinfärska budget finns ingenting konkret om pensionstillägget utan enbart vaga skrivningar om att ny lagstiftning skall tas fram. Men lagstiftning i sig ger inte mera pengar i börsen. Socialdemokraterna vill förenkla systemet, höja beloppet och betala ut det direkt till dem som är berättigade till det. Dessutom vill vi införa allmän tandvård för alla på Åland. I det sammanhanget kan man diskutera att pensionärer med inkomster under den relativa fattigdomsgränsen prioriteras. Vi håller fanan högt Runa Lisa och vi hoppas du fortsätter att företräda pensionärerna på Åland med dina insändare och andra inlägg. Trägen vinner.

Barbro Sundback (s)
Carina Aaltonen (s)
Camilla Gunell (s)

NYANS ROS

...till **Susanne Henriksson** vid VVS Kylcenter som hjälpte mig med att få proppen i avloppet att släppa med hjälp av konstgjord andning i torsdags kväll! Tusen tack för hjälpen! Det borde finnas fler som du inom servicebranschen! **Maria**

...och ett stort tack till **Föglöbutiken, Ålands Fiskförädling** och **Näringsnämnden i Föglö**, som bidragit till en ny kaffebryggare till våra kaffeserveringar ombord på Knipan. **Elevrådet vid Föglö grundskola.**

...till **Eila A**!! Din omtanke och otroliga generositet till mig och min familj är det mest älskvärda och o-egoistiska jag upplevt i hela mitt liv! Din överraskning i lördags hjälpte oss enormt mycket, det glömmer vi aldrig! Hoppas vi kan återgälda dig! Stort tack!! Kram **Bettan m familj**.

...min älskade **gudmor** i Östanträsk! Tack för att du finns i mitt liv! Många kramar **din guddotter**<3

...till personalen på Mariebad som i torsdags räddade mina badshorts som jag hade glömt kvar. Tackar gör **glad simmare**!

HÄLGE

ZITS

”I den trygga svenska inbäddning som ungdomarna till exempel i Jakobstad lever är det svårt att se hur språkbadet – som en arbetsgrupp tillsatt av sfp befarar – skulle utgöra något hot.

HENRIK OTHMAN, ÖSTERBOTTENS TIDNING

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Min mening Malin Lundberg

Resdrömmar

Vem längtar inte bort den här tiden på året? Särskilt nu när man ställt om klockan och det är mörkt redan klockan sex, man hinner ju banne mig knappt se solen överhuvudtaget.

Charterresorna säljer säkert som smör i solsken och jag är inget undantag. Trots haltande ekonomi surfar jag runt på researrangörernas hemsidor i jakt på billiga, solsäkra och intressanta resmål. Det här är vad jag hittat:

Kap Verde. Ö-gruppen söder om Kanarieöarna faller väl knappast in under billiga resmål, men solsäkert lär det vara där strax ovanför ekvatorn. Skulle man vara gjord av pengar skulle man semestra där i två veckor, och kombinera ö-livet med fyra dagar safari i Senegal. För min del kan det möjligtvis bli en rabatterad sista minuten, det är enda möjligheten.

Gambia. Resorna hit är billigare än de till Kap Verde men lika varmt och solsäkert ska det vara. Enligt bekanta som varit dit är det värt ett besök, och kanske är det dags att ta reda på om de har rätt. Att landet endast ligger två tidszoner från oss ger pluspoäng, men malariasprutan som man måste fixa före avfärd drar ner poängen en aning.

Egypten. Beprövat resmål dit jag redan varit två gånger. Härligt klimat, underbara korallrev, billigt och bra, men att resa med endast tjejkompisar resulterar i en hel del jobbiga efterhängsna karlar. Frågan är om man är villig att leva med dem ännu en semester. Tror inte det.

Thailand. Inte heller särskilt billigt, men någon gång måste man väl testa resmålet som lockat halva Nordens befolkning österut. Vietnam och Kambodja känns fräschare, och det kanske inte spelar så stor roll vilket av landen man slutligen väljer. Klimatet lär vara det samma, priserna ligger på samma nivå och enligt researrangörerna är de guldkorn alla tre. Tidsskillnaden kräver nästan två veckors semester. Där sätter nog ekonomin stopp.

Kanarieöarna. Jag har aldrig någonsin satt min fot på öarna och ändå har jag tusen förutfattade meningar. Kanske det är orsak nog att boka biljett till grisfesternas Mekka. Vem vet, jag skulle kanske gilla de överexploaterade öarna, vädret skulle kanske visa sig från sin bästa sida och maten skulle kanske vara underbar. Någon gång lär man väl hamna dit, vare sig man vill eller inte.

Lund. Absolut det mest prisvärda alternativet. Milt klimat ska det vara större delen av året också, och restaurangerna och caféerna i staden är klart godkända. Lillasyster skulle bli glad om hon fick besök och min ekonomi skulle må betydligt bättre om jag nöjde mig med en kort resa söderut.

Vi får se vad det blir.

Hur man långsamt dödar sin älskling

Orkar locka? Visst ligger golfbanan i Kastelholm vackert. Men kan en utbyggnad av den dra lika mycket nya besökare som en helt ny golfbana? Frågan är relevant, men kanske inte aktuell de närmaste åren, eftersom det tar tid att börja om från början igen. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Budgeten för nästa år har kommit. Stram men inte strypt.
Det man klart kan utläsa är att golf just nu inte hör till de brådskande projekten.

Årets budget finns investeringar i byggen av olika slag för 33 miljoner euro. Nästa år och året därpå ligger summan på drygt 42 miljoner. Det är landskapet och kommunerna gemensamt som står för investeringarna. De största projekten är tillbyggnaden av Självstyrelsegården och centralsjukhuset.

På den kommunala sidan är Trobergshemmet stort.

Eftersom vi är på väg in i en lågkonjunktur kan man anta att den privata sektorn stryper sina satsningar. Då behövs offentliga byggen för att hålla näringen vid liv tills konjunkturerna blir bättre. Förhoppningsvis får man samtidigt arbetena utförda till ett lägre pris än under högkonjunktur.

De senaste årens mest omdiskuterade projekt, den nya golfbanan, nämns i en mening:

”I enlighet med lagtingets beslut och antagna principer för nationella investeringsbidrag har landskapsregeringen beredskap att bevilja ett bidrag om 30 procent för anläggande av en högkvalitativ golfbana.”

Har beredskap. Det vill säga man ställer upp med pengarna om någon lägger fram ett projekt som ser lovande ut. Men det finns inte längre någon aktiv vilja.

Många har säkert vid det här laget tröttnat på golfsåpan. Man orkar inte längre hålla reda på alla turer. Men oberoende av vad man tycker om golf, om man tror att det är en bra satsning eller att kasta pengarna i sjön, är det fascinerande att följa hur någon hela tiden lyckas skjuta fram ett avgörande i någon riktning.

Det senaste utspelet från centern kan ha varit dödsstöten. En mycket intressant sådan.

Först säger liberalerna nej till bygget i Godby/Ämnäs för att man inte kan gå med på att landskapet bygger och äger. Men framförallt rådde det missnöje med markbytena, både i det liberala lägret och inom centern.

De inom näringslivet som verkligen trodde på att golfen kan dra folk till Åland tvingades nu att agera. Och det hela började likna någonting. Avtalet med **Johan Dahlman** om markbytena gjordes om, det här var i våras, och vid ett möte på sensommaren meddelade liberalernas lagtingsgrupp att man omfattar förslaget.

Centergruppen var delad mitt itu. Nej-sidan med gruppledaren **Gun Carlson** i spetsen skulle aldrig gå med på några markbyten, sades det.

Under tiden hade golfklubben, som började bli orolig för framtiden, hört sig för om det i framtiden kunde vara möjligt med golfbana på Stornäset i Kastelholm. Med näringsminister **Jan-Erik Mattsson** (c) i spetsen kom landskapsregeringen till att man inte förordade. Och i budgeten skulle man skriva in att markfrågan, Godby/Ämnäs, skulle föras till lagtinget om man på privat håll kunde ordna finansiering för banbygget. De som höll i trådarna där var Ålandsbankens vd **Peter Wiklöf** och **Henrik Nordström** för Wiklöf Holding. Näringsministern skulle ge dem besked följande dag.

Detta var den 9 oktober. Håll i er nu!

Samma kväll samlades delar av centern till krismöte. Partiet var på väg att spricka. **Tor-björn Eliasson**, en av de främsta förespråkarna för Godby/Ämnäs, fick i uppdrag att lappa ihop partiet. Och trots att Eliasson själv har ansett att Stornäset inte är någon bra lösning så kallade man följande dag till presskonferens och presenterade den ultimata lösningen – en ny golfbana skulle byggas på Stornäset. Detta gjordes utan att man ens antydde för liberalerna, som man samregerade med, vad som var på gång.

Detta var den ultimata lösningen för att rädda centern. Liberalerna, som borde ha blivit riktigt, riktigt sura över utspelet, svalde förtreten och fortsatte samregera. Liberalerna, som först fick skulden för att ha torpederat golfbanebygget, kunde nu vältra den över på centern.

Och golfbanan är död.

Att nu börja om från noll betyder att det tar flera år innan något händer – om det händer. Vilket betyder att projektet skall förverkligas till höga kostnader under en högkonjunktur istället för att stå klart att ta emot besökare när ekonomin börjar repa sig.

Detta är berättelsen om hur man tar livet av ett projekt samtidigt som man säger sig stöda det med alla medel. För golf var ju det som skulle satsas på.

KOMMENTERA LEDAREN PÅ
nyan.ax

Nya Åland
Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2007:
7.285 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör:
Kiki Alberius-Forsman
tfn (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Johan Larsson
tfn (018) 528 462
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.7.2008
Fortlöpande helår..... 189 €
halvår..... 100 €
kvartal ..... 51 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Efter text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12

Torget: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219. **5,05** €+lsa

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäteriverket.
© lantmäteriverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 02.45 L → ÅBO 07.00/08.15 → M:HAMN 13.35
13.45 → 19.15/20.15 → 00.45 L

M:HAMN 23.55 1) → H:FORS 09.55/17.00 1) → M:HAMN 04.15

M:HAMN 04.25 1) → STOCKHOLM 09.30 /17.00 1) → M:HAMN 23.45
13.45 → 18.15 /19.15 → 02.40 L
00.50 L → 06.10 /07.10 → 13.35

L = Långnäs

Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg, varefter incheck./bil.försäljn. ej kan garanteras

1) Serenade ur trafik 2.11 kl. 09.30 i Stockholm. Åter i trafik 10.11 kl. 17.00 i Stockholm

www.tallinksilja.fi
SILJA LINE
Torggatan 14, tel 16 711 eller 06001 74552 alla dagar kl. 08.00–21.00
(1,64€/besvarat samtal+alltid lns/msa)

TALLINK Check-in senast 30 min. före avgång
Sthlm - Mariehamn - Tallinn
18.00 – 00.50 → 01.00 – 10.00
10.00 – 05.00 ← 04.50 – 18.00
Torgg. 14 • www.tallinksilja.fi
tel 16 711 el. 06001 74552
(1,64 €/besvarat samtal + alltid lna/msa)

ÅLANDSTRAFIKEN tom 23.12-08
MARIEHAMN–KAPELLSKÄR

Måndag–lördag MAR	KAP	Söndag MAR	KAP
08.00 ►	09.15	12.00 ►	13.15
16.00 ►	17.30	18.30 ►	19.30
15.30 ◄	12.00	17.30 ◄	14.00
22.00 ◄	19.00	23.00 ◄	20.00

Buss Sto–Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje–Kapellskär ca 45 min före fartygets avg. Även buss Kap–Sto (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.

Endast direkt bussanslutning till Uppsala från Rosellas ank. till Kapellskär kl 17.30* samt till Rosellas avg. kl 12.00*. Bussen avgår kl 10.15* från Uppsala, Hjalmar Brantingsgatan/Tycho Hedéns väg. *Söndagar from 21/9 ansl. till Rosellas ank. kl 19.30 samt avg. kl 14.00. Bussen avg. kl 12.15.

ÅLAND–STOCKHOLM dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM
01.10 L ►	06.30
04.35 M ►	09.40
09.55 M 1) ►	15.30
14.25 M ►	18.55
14.10 M ◄	07.45
23.35 M ◄	16.45
07.45 M ◄	18.00 1)
03.20 L ◄	20.10

ÅLAND–FINLAND dagligen

ÅLAND	ÅBO	H:FORS
03.30 L	►07.35	
14.25 M	► 19.50	
23.45 M	►	10.00
14.10 M	◄ 08.45	
01.00 L	◄ 21.00	
04.25 M	◄	17.30

1) Reservation för charteravgång. Kontakta vår resebutik för information.
M=Mariehamn L=Långnäs

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. före ord. avgång.
BUSS: transfer med Sundqvists, Mariehamn (Storagatan 2)–Långnäs 1h före avgång. Även Långnäs–Mariehamn alla avgångar, 12 EUR/person.
VIKING LINE Storagatan 2, tel 260 11, bokn. 262 11 www.vikingline.ax

Nöjeskryss på M/S Eckerö i höst!
Fredagar och lördagar kl.18.30 (buss från Mariehamn kl. 17.30).
Pris 30 euro/person inkl. buss- och båtresa t/r, 2-rätters à la carte samt underhållning (t. ex. 15/11 Tonart, 22/11 och 28/11 Soundway).
Turlista t.o.m. 30/4 2009 (lokala tider)
Från Eckerö alla dagar kl. 13.30 och kl. 18.30, fredagar–måndagar även kl. 8.30
Från Grisslehamn alla dagar kl. 10.00 och kl. 15.00, torsdagar–söndagar även kl. 20.00
Ej trafik: 24-25/12 samt 1-5/1 2009
Bussinformation: Nyhet! Nu går vår anslutningsbuss till Cityterminalen i Stockholm vid alla båtankomster. Från Cityterminalen kl. 7.45 till 10-turen, kl. 12.45 till 15-turen och kl. 17.30 till 20-turen. Till Uppsala från 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn, Bussplan 1 h före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.
Bokning tel. 28 300, växel 28 000. Grisslehamn 0175-258 00. Bokning även på www.eckerolinjen.ax
ECKERÖ LINJEN Torggatan 2, 22100 Mariehamn

Ta en paus...
Alla dagar M:hamn 10:00 → Sthlm 15:45
Sönd-Tisd Sthlm 18:00 → M:hamn 02:00
Onsd-Lörd Sthlm 18:00 → M:hamn 03:30
BIRKA PARADISE
Bokning tel 28 040 www.birka.se

Fem-dygns-prognos
nyan.ax

MÅNDAG 3 NOVEMBER 2008

dagens ålänning

"Jag hinner inte vara pensionär"

Dagens ålänning **Anna-Lisa Mattsson** går med stavarna i högsta hugg längs gång- och cykelbanan som mynnar ut vid Strandnäs gård. Med på promenaden är maken **Tor.**

– Vi bor i närheten, på Betesgränd i Backeberg. Jag stavpromenerar 3,5 kilometer varje dag, men det beror litet på vädret. Om det regnar hemskt mycket så immar glasögonen igen.

Hur länge har du motionerat så här?

– Få se... jag blev sjukpensionär år 2000, då hade jag jobbat 28 år i Ålandstidningens växel. Jag var alldeles slut i nacken. En läkare i Åbo sade ”vet du vad, du skall skaffa stavar och gå med dem, och inte bara hänga med axlarna”. Och det hjälpte.

Hur fort?

– Jag kände nästans första gången jag kom hem att det var skillnad. Jag var inte en hösäck längre. Så jag rekommenderar stavgång. Men det onda i nacken blir jag nog aldrig riktigt kvitt.

– Man måste hålla igång, säger Anna-Lisa Mattsson. Och hon lever som hon lär.

Vad gör du annars?

– Jag hinner inte vara pensionär på riktigt. Jag håller på med sömnader, handarbete, musik, kortspel...

Vilket då?

– Gin Rummy. Inte om pengar, det är bara ett sällskapsspel för fyra personer.

Och musiken?

– Jag är med i Moderatokören, pensionärernas egen kör. Senast sjöng vi i kyrkan och på Margaretagården, på pensionärsföreningens födelsedagskalas. Det är roligt, det skall alla som kan sjunga veta. Nu har vi fått två basar och det låter så himla bra.

Hinner du med något annat?

– Vi var med och startade Dansens vänner 1973, och vi tänker hålla på så länge benen och armarna orkar. Vi dansar varannan vecka och det är fullt på golvet. I snitt är vi nog 120 dansare. Och vet du, det kommer nya hela tiden, riktigt unga som vill lära sig sällskapsdanser där man håller i varandra.

Det låter som ni har fullt upp.

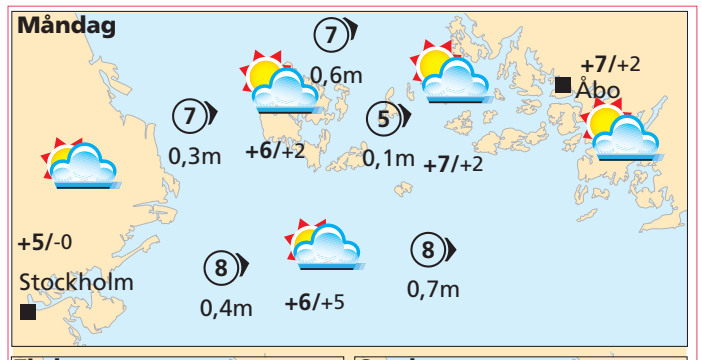
– Man måste hålla igång och ta tag i sitt liv medan man kan och orkar. Vi lever gott, med ett barnbarn som blivit vårt liv.

Vem vill du hälsa till?

– Till barn, barnbarn och alla som vi känner.

Text & foto: PATRIK DAHLBLOM
patrik.dahlblom@nyan.ax

vädret

I går kl 14

	temp.	moln.
Jomala	+5	
Åbo	+5	
Helsingfors	+6	
Stockholm	+6	

	temp.	vind	m/s
Nyhamn	+6	V	10
Märket	+4	VSV	12
Kumlinge	+6	VSV	8

Vattenståndet i går kl 14
Föglö +25 cm Åbo +38 cm

Solen i dag	Upp	Ner
Mariehamn	8:09	16:37
Helsingfors	7:50	16:17
Stockholm	7:14	15:49

Max/min temp. 26.10 - 2.11. klo 8

	max.	datum	min.	datum
Jomala	+9,8	27.10.	-2,3	2.11.
Åbo	+9,3	27.10.	+1,3	29.10.
H:fors	+10,8	31.10.	-1,5	2.11.

För ett år sedan	temp.	moln.
Jomala	+4	
Åbo	+0	
Helsingfors	+0	

Utomlands i går

Köpenhamn	+8	Madrid	11
Oslo	+2	Rom	23
Bryssel	10	Aten	25
Moskva	+9	Las Palmas	20
London	10	Phuket	31
Paris	12	Peking	17

METEOROLOGISKA INSTITUTET
Vädertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +lsa

dagens rätt

Bönsoppa

1 gul lök
1 vitlöksklyfta
1 paket bacon
2 tomater
1 liten röd chilipeppar
1 burk vita bönor, gärna stora (400 g)
smör eller margarin
8 dl buljong av tärning eller fond
salt och svartpeppar
1 tsk pressad citron
några färska basilikablad

Skala och hacka lök och vitlök. Skär eller klipp baconet i bitar. Skär tomaterna i tärningar. Dela chilipepparn, ta bort kärnor och mellanväggar och finhacka den. Häll av spadet från bönorna och skölj dem. Fräs lök, vitlök och bacon i fett i en gryta. Låt tomathack och chili fräsa med en kort stund. Tillsätt buljong och bönor. Låt soppan koka upp och koka ett par minuter. Smaka av med salt, peppar och citron. Blanda gärna i lite strimlad basilika. Servera med bröd.

TIPSA 0457 313 4444 MESSA 0457 323 4444 RING 018 23444

MANDELFISK
400 g, fryst, FINDUS
3 99 st
Gäller mån-lör
MATHIS Punkten
VÄSTERNÄS TFN 16 220
Öppet: vard. 9-18, lörd. 9-14
www.mathis.ax

Julfest i Godby
Ring så skickar vi julfestmeny.
Dans i december
5.12 Conny Henrix
12-13.12 Musikmakarna
GODBY HOTELL
hotell - restaurang - café
Engelsgränd 2, tel 41170
info@godbyhotell.ax www.godbyhotell.ax

Hjälp oss bekämpa knarket!
Polisens tipstelefon
• Dygnet runt
• Anonymt
• Gratis
Tfn 08009-15 444

MED REFLEX SYNS DU!
Ålands landskapsregering

Veckans produkt
NOKIA N96
Köp kungen av mobiler!
• lätt att underhålla
• ta med dig allt innehåll
• anslut med lätthet
850€
TeleButiken Mariehamns Telefon Ab
Storagatan 6, tfn 27 448 www.telebutiken.ax

Onsdag 5.11 kl. 12
LUNCHGUIDNING
konstnär EvaMaria Mansnerus presenterar sin utställning
BERÄTTELSER
oljemålningar i storformat om olika skeden i hennes liv.
Fritt inträde – Välkomna!
ÅLANDS KONSTMUSEUM

Behöver du någon att prata med?
Jag tar emot personer med:
• Alkoholproblem
• Sömnproblem
• Relationsproblem
• Viktproblem
• Kriser
• Utbrändhet
• Fobier
• Stress
• Paniksyndrom
• Ångest
• Misshandlade kvinnor
Jag är utbildad diplomerad samtalsterapeut och utgår från ett kognitivt förhållandesätt där grundidén är att tankar, känslor och handlingar är ett resultat av hur vi uppfattar och bearbetar information.
Mitt namn är
BARBRO ENGDAHL
jag är anträffbar på tel. 0457 344 1256

FOTO Plus! Framkalla dina digitala bilder enkelt via www.fotoplus.ax eller i kioskerna på Torggatan 1 tel: 14200 FOTO Plus!